

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
Privatna predškolska ustanova „Maglajska mala raja“ Maglaj

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Privatne preškolske ustanove „Maglajska mala raja“
za 2021/2022. godinu

Zenica, septembar 2021. godine

Na osnovu člana 30.Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 07/10 i 8/12), Upravni odbor PPU „Maglajska mala raja,, Maglaj na prvoj sjednici održanoj dana 06.09.2020.god., na prijedlog Stručnog vijeća i prethodno datu saglasnost Pedagoškog zavoda broj 10-1-34-07908-2/21 od 1.10.2021.god. donosi:

GODIŠNJI PROGRAM RADA

Privatne predškolske ustanove „Maglajska mala raja“ Maglaj

ZA ŠKOLSKU 2021./2022. GODINU

Predsjednik Upravnog odbora

Hasib Sejmenović

U Maglaju, 13.09.2021. godine

SADRŽAJ GODIŠNJE PROGRAMA RADA

I Cilj i zadaci (bitne zadaće i sadržaji).....	5
1. Tjelesni i psihomotorni razvoj.....	6
2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti.....	7
3. Spoznajni razvoj.....	7
4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo.....	8
II Osnove i aspekti programa.....	9
1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi.....	9
2. Organizacija rada.....	11
III Uslovi rada.....	12
1. Materijalno –tehnički uslovi rada	12
1.1. Prostor.....	12
1.2. Didaktička sredstva i pomagala.....	13
1.3. Rad i organizacija kuhinje.....	14
1.4. Organizacija prevoza djece.....	14
2. Kadrovski uslovi rada	14
3. Zdravstveno-higijenski uslovi rada	15
IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada.....	16
1. Brojno stanje odgojnih grupa.....	16
2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi	16
2.1. Cjeloviti razvojni program.....	16
2.2.Specijalizirani razvojni program.....	17
2.3. Interventni, kompenzacijски и rehabilitacijski program.....	17
2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija.....	17
2.5. Program za djecu pred polazak u školu.....	17
(djeca koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)	
V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada.....	17
1.Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama....	17
2. Planiranje inovacije.....	19
3.Plan rada direktora predškolske ustanove.....	19
4.Plan rada stručnih saradnika	20
5.Planiranje rada Stručnog vijeća.....	20
6.Planiranje rada Stručnih aktiva.....	22
7.Plan rada vijeća roditelja.....	23
8.Plan izleta i posjeta u bližoj okolini.....	23
9.Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva....	24
10.Plan i program stručnog usavršavanja odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja.....	24
VI Njega i briga za tjelesni rast i zdravlje djece.....	25

1. Sigurnosno - zaštitni i preventivni program	25
1.1. Vrtić kao zajednica koja uči.....	25
1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina.....	25
1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci	25
1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece.....	26
2. Saradnja sa roditeljima.....	26
2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima.....	26
2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja.....	26
2.3. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji).....	27
3. Posebni programi.....	27
3.1. Posebni programi odgojno-obrazovnog rada sa djecom	27
3.2. Edukacija odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika, direktora, vrednovanja (evaluacija) preventivnih programa.....	27
VII Komunikacija sa javnošću.....	28
1. Saradnja sa lokalnom zajednicom	28
2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom	28
3. Javne manifestacije.....	28
VIII Prilozi	

I Cilj i zadaci (bitne zadaće i sadržaji)

Predškolski odgoj čini početnu strukturu integralnog odgojnog sistema. Kao temeljni dio sistema ima nezamjenjivu ulogu u odgoju i obrazovanju djece. Predškolski odgoj je bitan segment uspostavljanja prvih temelja za izgrađivanje samostalne, autonomne, integrirane i stvaralačke ličnosti.

S pedagoškog gledišta rano uključivanje djece u razvijanje njihovih karakternih crta, sticanje potrebnih navika (higijensko - zdravstvenih, kulturnih, radnih, stvaralačkih i etičkih), identificiranje dispozicija za određene vidove stvaralaštva i osiguranje povoljnih uslova za intelektualni, tjelesni, moralni, estetski i radni odgoj ima nesumljivo veliku vrijednost za kasniji životni (porodični), profesionalni i radni razvoj mладог čovjeka. Uslovi života u prvim godinama djetinjstva odlučujući su faktor za to kakva će se ličnost formirati i kakva će ličnost biti tokom svog razvoja. Predškolski odgoj se zasniva na savremenim pedagoškim dostignućima i ne može se odvojiti od općeg cilja društvenog odgoja. Označava kamen temeljac i prvi stepen u razvoju buduće zdrave, stvaralačke, kulturne i društveno - korisne ličnosti.

Rano učenje djece i uravnoteženi razvoj njihovih psihičkih i emocionalnih sposobnosti ima veliko psihološko značenje. Dijete se znanstveno prati, posmatra, proučava, dijagnosticira, koriguje uz poduzimanje svih potrebnih stručnih mjera da bi bilo zdravo, osjećalo se sigurnim, zaštićenim, voljenim i da bi moglo zadovoljiti sve svoje osnovne biološke i psihološke potrebe.

Globalni cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je da se u skladu sa realnim mogućnostima obezbijede uslovi za cjelovit razvoj i ostvarivanje prava djece u skladu sa Konvencijom UN o pravima djece, kroz odgovarajuću podršku porodici razvoj i jačanje predškolskih institucija u ostvarivanju principa na kojima se zasniva predškolski odgoj i obrazovanje.

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja kao integralnog dijela cjelokupnog sistema odgoja i obrazovanja u BiH je osigurati optimalne i jednake uslove da svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvija i ostvaruje intelektualne i tjelesne sposobnosti, kao i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Predškolski odgoj i obrazovanje ima za cilj odgoj djece predškolske dobi prema zakonitostima njihovog tjelesnog i intelektualnog razvoja kako bi još od rođenja rasla, razvijala se i odgajala u jednakim i povoljnim uslovima u skladu sa najnovijim naučnim spoznajama i uslovima društvenog života.

Posebni ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Razvijati psihofizički razvoj djeteta i pozitivno uticati na formiranje ličnosti,
- Zadovoljavati potrebe djece za igrom i zajedničkim životom te uticati na pozitivan emocionalni i socijalni razvoj djeteta,
- Razvijati osjećaj patriotizma, radnih i kulturnih navika,
- Razvijati kognitivne sposobnosti djeteta neophodne za razumijevanje prirode, svijeta u kojem živi u skladu sa potrebama i interesovanjima,
- Razvijati socijalne i emocionalne sposobnosti, individualne odgovornosti za rad i život u zajednici,

- Razvijati gorovne i komunikacijske sposobnosti,
- Razvijati fizičke sposobnosti, skladnog razvoja tijela i usvajanje zdravstveno-higijenskih navika,
- Pripremati djecu za dalji odgoj i obrazovanje,
- Razvijati sposobnosti za poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda,
- Razvijati sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu,
- Razvijati svijest o očuvanju životne okoline,
- Razvijati prepostavke za usvajanje socijalnih i moralnih vrijednosti demokratskog, tolerantnog i humanog društva.

Cilj njege, odgoja i obrazovanja predškolskog djeteta ostvaruje se u procesu realizacije općih zadataka njege i odgojno - obrazovnog rada i i specifičnih zadataka koji se posebno definišu za svaku odgojno - obrazovnu grupu.

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

Ciljevi:

- da se stvaraju uslovi za njegu zdravlja i pravilan rast i razvoj,
- da se razvija otpornost organizma prema oboljenjima i deformitetima i očuvanja djece od povreda,
- da se utiče na razvoj neophodnih navika u održavanju lične higijene, razvija samostalnost prilikom odijevanja, obuvanja i hranjenja,
- da se počne sa formiranjem navika za svakodnevno tjelesno vježbanje,
- da se razvijaju motoričke i funkcionalne sposobnosti djece, prirodni oblici kretanja radi ovladavanja prostorom,
- uticati na razvoj kreativnih navika.

Zadaci:

- razvijanje takmičarskog duha kod djece,
- razvijanje, učvršćivanje i kultiviranje navika za održavanje čistoće u prostoru u kome se djeca igraju, rade i borave,
- vođenje brige o pravilnom rasporedu aktivnosti i odmora,
- zadovoljavajuće potreba djece sa posebnim potrebama,
- obezbjeđivanje ishrane primjerene uzrastu i potrebama djece,
- razvijanje ekološke svijesti kod djece (briga o okolini),
- obezbjeđivanje djeci, kada je to moguće, boravak i igre na zraku,
- zaštita djece od nepovoljnih uticaja, oboljenja, deformiteta i povreda,
- uticanje na formiranje navika za kretanjem u svakodnevnim aktivnostima,
- razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti, vlastitu spretnost i sposobnost,
- poticati razvoj krupne motorike kroz vježbe aerobne mišićne aktivnosti i prirodne oblike kretanja
- poticati razvoj fine motorike kroz manipuliranje igračkama, sitnim materijalima, raznim likovnim tehnikama i dr.
- Razvoj koordinacije oko-ruka

1. Socio - emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

Ciljevi:

- poticati razvoj samopouzdanja i samopoštovanja,
- da se razvijaju pozitivne emocije kod djece teda se radi na razvijanju drugarske, partnerske atmosfere u grupi,
da se uvažavaju i razumijevaju potrebe druge djece i odraslih,
- da se počne sa razvijanjem integriteta kod djeteta u svakodnevnom životu,
- da se doprinosi razvoju socijalno i emocionalno zdrave ličnosti djeteta,
- poticanje djece na veću samostalnost i samoaktivnost u svakodnevnom životu i radu i radu u roditeljskim domu, u vrtiću i u bližoj okolini,
- da se počne sa formiranjem navika koje će omogućiti djetetu razvoj pozitivne slike o sebi i o svojim mogućnostima.

Zadaci:

- podrška usvajanju saznanja o pravilima i normama ponašanja u okviru osnovnih moralnih vrijednosti,
- razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti i sposobnosti i razvijati pozitivne emocije,
- razvijanje kod djece osjećaja empatije i povjerenja prema drugima,
- da se razvijaju motoričke i funkcionalne sposobnosti djece, prirodni oblici kretanja radi ovladavanja prostorom,
- razvijanje tolerancije i potrebe za pronalaženjem načina nenasilnog rješavanja međuljudskih nesporazuma,
- njegovanje pozitivnih emocija, lijepih, drugarskih, partnerskih i saradničkih,
- očuvanje kroz kontakte sa vršnjacima i drugima oko sebe integritet svakog djeteta,
- zaštita od nepovoljnih psihosocijalnih uticaja,
- podrška razvoju primarnih socijalnih kompetencija,
- razvijanje moralnih vrijednosti kod djece (dobro, loše),
- podrška razvoju slike o sebi, o svojim mogućnostima i sticanju povjerenja u sebe i svoje sposobnosti,
- razvijanje kod djece pozitivanog odnosa prema radu i stvaralaštvu,
- naučiti djecu da se nose sa neuspjehom, da iz greške izvuku pouku,
- uključivanje djece u oplemenjivanje prostora u kojem borave,
- poboljšanje sposobnosti uspostavljanja verbalnog i neverbalnog kontakta sa osobama drugih socijalnih grupa.

2. Spoznajni razvoj

Ciljevi:

- razvijati interesovanja za prirodne pojave, za biljni i životinjski svijet i događaje iz okoline,
- razvoj sposobnosti induktivnog i deduktivnog zaključivanja,
- razvijati radoznalost i istraživački afinitet za upoznavanje okoline,
- poticati djecu da putem praktičnih postupaka, posmatranja, eksperimentisanja, provjeravanja i dokazivanja izgrađuju osnove naučnog mišljenja,
- razvijati samostalnost za obavljanje fizioloških potreba, za održavanje lične higijene i obavljanje drugih aktivnosti,
- razvijati kognitivne sposobnosti kroz namjerno direktno posmatranje prirodnog okruženja izgrađivati aktivan i stvaralački odnos prema svijetu,
- uticati na opći spoznajni razvoj a posebno na sposobnost opažanja, uviđanja veza, odnosa i zaključivanja,
- da se doprinosi razvoju radoznalosti, samostalnosti, inicijativnosti, kritičkog mišljenja i perceptivnosti,

- omoguciti razvoj spontane djecije radoznalosti za kvanitativne odnose u okolini.

Zadaci:

- razvijanje sposobnosti namjernog promatranja i razumijevanja pojava, procesa, predmeta, njihovo opisivanje i procjenjivanje primjenom postupaka ispitivanja, procjenjivanja, klasificiranja po pravilima,
- razvoj logičkog mišljenja i rasuđivanja,
- razvijanje motivacije za pronalaženje, istraživanje i eksperimentisanje,
- poticati i njegovati radoznalost djeteta kreirajući bogato okruženje
- stvarati problemske situacije u skladu sa uzrastom djeteta te omogućiti djetetu da se oproba u samostalnom rješavanju tih situacija,ohrabljivati ih i podržavati.

4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

Ciljevi:

- omogućiti djeci da predviđaju i donose zaključke na osnovu razumljivosti sadržaja priče,
- poticati djecu na verbalno izražavanje misli, ideja i osjećanja u spontanim i organizovanim aktivnostima,
- podrška djeci da govore o svemu što opažaju, osjećaju, rade i misle, što doprinosi njihovoj emocionalnoj i socijalnoj stabilnosti,
- stvaranje uslova za usvajanje pravilnog maternjeg i književnog jezika,
- odabratи materijale za čitanje koji oblikuju dječiji interes i razvojni nivo,
- poticati spoznajni razvoj djece kroz posjete okolini,
- poticati dijete da koristi novi i odgovarajuci rječnik,
- razvijati kod djece vještinu pažljivog slušanja,
- motivirati djecu da sacekaju na odgovor u toku razgovora,
- uciti djecu da oblikuju visinu i opsega glasa,
- stimulisati razvoj govornih vjestina i samouvjerenost kada govore.

Zadaci:

- poticanje spontane govorne improvizacije, igre sa scenskom lutkom i stvaralačku aktivnost djeteta u oblasti govora,
- razvijanje kod djece ljubavi i interesovanja za knjigu,
- poticanje djece na uočavanju osnovnih elemenata priče (početak, sredinu i kraj),
- motivisanje djece da koriste govor prilikom rješavanja konflikata,
- razvijanje vještina za aktivno slušanje,
- uticanje na tačnost izražavanja postepenim odstranjivanjem pojave zastajkivanja, zamuckivanja i tepanja,
- razvijanje pravilne diskriminacije i artikulacije glasova te raditi na bogaćenju rječnika i bogaćenju i razvoju rečenice.
- omogućavanje djeci da kroz igru dožive neka od najljepših ostvarenja dječije književnosti,
- razvijanje kritičnosti prema likovima u pričama a kroz njih raditi na razvijanju samokritičnosti kod djece,
- poticanje interakcije sa vršnjacima,
- razvijanje osjećaja i smisla za lijepo govorno izražavanje,
- motivirati djecu da sami učestvuju u osmišljajnju brzalica

II Osnove i aspekti programa

1.Opći podaci o predškolskoj ustanovi

Ustanova se nalazi u dijelu grada koji je pristupačan svim korisnicima. Za roditelje je osiguran praking prostor. Ustanova ne nudi usluge prevoza djece od kuće do predškolske ustanove jer sva djeca žive u okruženju, a i oni koji su udaljeni više od 5 km u ustanovu dolaze ličnim automobilima roditelja.

Tabela 1.

Naziv predškolske ustanove:	Privatna predškolska ustanova „Maglajska mala raja“ Maglaj		
Adresa:	Aleja Ijljana bb		
Akt o osnivanju:	Odluka o osnivanju PPU „Maglajska mala raja“ 1-02/16 od 1.6.2016.		
Akt o upisu u sudski registar:	Rješenje o registraciji 043-Reg-16-000658 od 11.7.2016.		
Akt o upisu u registar Ministarstva:	Rješenje o upisu PPU „Maglajska mala raja“ u Registar predškolskih ustanova ZDK 10-38-5602-4-01/16 od 16.6.2016.		
Direktor:	Bočić Armina Telefon : 062-354-320		
Administrativni radnik:			
Stručni saradnici: logoped-surdoaudiolog, pedagog psiholog			
Fax :			
e-mail :	maglajskamalaraja@gmail.com		
Web site :			
Broj djece :	37		
Broj grupa :	2		
Ukupan broj zaposlenih:	6		
Ukupan broj odgajateljica:	3		
Ukupan broj zdravstvenih radnika:	1		
Ukupan broj ostalih zaposlenih :	1		
Broj objekata:	1		
	Centralnih:1	Područnih:	

Tabela 2.

R.br.	Obilježje potpunosti	Brojno stanje po grupama					Svega
		Jaslice	Vrtić	Grupa OPO i O	Ostalo		
1.	Djeca bez majki	-	-	-	-	-	
2.	Djeca bez oca	-	-	-	-	-	
3.	Djeca bez oba roditelja	-	-	-	-	-	
4.	Djeca sa oba roditelja	17	20	-	-	-	37

Tabela 3.

R.br.	Obilježje potpunosti	Brojno stanje po grupama				Svega
		Jaslice	Vrtić	Grupa OPO i O	Ostalo	
1.	Stanuje u porodici	17	20	-	-	37
2.	Stanuje u domu	-	-	-	-	-

Tabela 4.

R.br.	OBILJEŽJE OBRAZOVNOG STATUSA RODITELJA	ŠKOLSKA SPREMA RODITELJA								
		Bez škole	OŠ	SSIII	SSIV	VKV	VŠ	VSS	VSS2.3	SVEGA
1.	Oca	-	-	18	11	4	-	4	-	37
2.	Majke	-	4	8	10	6	-	12	-	37

Tabela 5

R.br.	NAČIN DOLASKA U PREDŠKOLSKU USTANOVU	BROJ DJECE KOJI DOLAZE		
		Pješice	Autobusom	Željeznicom
1.	Udaljenost do 5 km	37	-	-
2.	Udaljenost preko 5 km	-	-	-

Djecu će roditelji dovoditi vlastitim autom ili pješice.

2.Organizacija rada

Odgojno – obrazovni rad organizovan je u dvije odgojno – obrazovne grupe:

- 1.mješovita jaslička grupa -djeca od 1 do 3 godine života
- 2.mješovita vrtička grupa -djeca od 4 do polaska u školu

U procesu organizacije i realizacije odgojno- obrazovnog rada i učenja zastupljenja je individualizacija.Polazi se od prepostavke da ne postoji dva djeteta koja na isti način ulaze u proces učenja.Ovakav pristup će omogućiti svakom djetetu da se razvija u skladu sa svojim sposobnostima,mogućnostima,potrebama i interesovanjima.U procesu odgoja koristi se značajna uloga odraslih:roditelji, stručne osobe, kao i drugi odrasli,ali i djeca iz okruženja.Razumjevajući značaj uključivanje porodice za svestran razvoj djece,kao i značaj u odnosu na uzajamno širenje pozitivnih uticaja,zalažemo se za uključivanje porodice u sve spektre života i rada u predškolskoj ustanovi.

Tabela 6.

R. br.	Objekat	Adresa	Broj telefona	Površina prostora		Funkcija prostora	Iznajmljeni prostor drugom korisniku
				Zatvoreni	Otvoreni		
1.	PPU „Maglajska mala raja“	Aleja Ilijana	062-354- 320	130m2	380m2	U upotrebi	

III Uslovi rada

1.Materijalno –tehnički uslovi rada

Opremljeni smo potrebnim didaktičkim sredstvima, namještajem prilagođenim uzrastu djece. U svom sastavu imamo vlastitu kuhinju. *Namještaj* u ustanovi je sasvim funkcionalan i prilagođen zahtjevima dužeg boravka i bavljenja programiranim aktivnostima. Stabilne je konstrukcije, od prirodnog je materijala, prilagođen visini djece te je višenamjenski pogodan naročito u organizaciji rada po centrima i primjene savremene metodologije. Napravljen od materijala koji se lako održava, a obojen je skladnim privlačnim bojama.

Prostorni uvjeti za rad i boravak djece. U kuhnji i trpezariji su postavljene keramičke pločice kao i u toaletu. . Posuđe i kuhinjska oprema također su prilagođeni broju djece i kapacitetima ustanove. Unutrašnjost posjeduje izdvojene prostore za ostavu, mokri čvor, odvojenu trpezariju i kuhinju. Utičnice su zaštićene od dohvata djece. Zidovi su ofarbani primamljivim bojama za djecu. Čistoća zraka se kontrolira provjetravanjem 2-3 puta dnevno. Dezinfekcija prostorija kao i igračaka se redovno primjenjuje. Prostor je ljeti jako udobne temperature a zime je potrebno malo dodatnog zagrijavnja gdje objekat posjeduje vlastito grijanje na struju.

Didaktička pomagala i igračke su uglavnom zaobljenih rubova, bez dijelova koji bi mogli prouzročiti posjekotine, obojene su privlačnim bojama, veličinom su prilagođene djetetu. Ustanova raspolaže dovoljnom količinom materijalno-tehničkih sredstava koja su neophodna za realizaciju programskih sadržaja. U upotrebi je raznovrstan materijal koji je napravljen od prirodnih materijala kao i specijalno dizajnirana nastavna pomagala koje izrađuju naše odgajateljice.

Biblioteka- Ustanova ima skroman knjižni fond koji uključuje literaturu za djecu i stručnu literaturu za odgajatelje.

1.1.Prostor

Tabela 7.

R.br.	PROSTOR	BROJ PROSTORIJA	POVRŠINA U m ²	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
I	IZNAJMLJENI PROSTOR			
1.	Učionica	3	60	u funkciji
2.	Biblioteka	-	-	-
3.	Sala za tjelesni odgoj	-	-	-
4.	Kuhinja	1	2	u funkciji
5.	Trpezarija	1	6	u funkciji
6.	Soba za izolaciju	-	-	-
7.	Prostor za roditelje	-	-	-
8.	Kancelarijski prostor	-	-	-
9.	Sanitarne prostorije	1	2	u funkciji
10.	Ostali zatvoreni prostor	1	16	u funkciji
II	VLASTITI OTVORENI PROSTOR			
1.	Dječije igralište	-	100	U funkciji
2.	Dvorište	1	380	u funkciji
3.	Vrt	-	-	-
4.	Ostali otvoreni prostor	-	-	-
III	KORIŠTENI PROSTOR U TUĐEM VLASNIŠTVU			
	Ustanova koristi prostor u tuđem vlasništvu.	Ustanova koristi (iznajmljuje) prostor u tuđem vlasništvu		
IV	IZNAJMLJENI VLASTITI PROSTOR DRUGOM KORISNIKU			
	Ustanova ne iznajmljuje vlastiti prostor drugom korisniku.	Ustanova ne iznajmljuje vlastiti prostor drugom korisniku		

1.2. Didaktička sredstva i pomagala

Tabela 8.

R.br.	NAZIV	POTREBAN MINIMUM	POSJEDUJE	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
1.	TV - prijemnik	3	2	u funkciji
2.	DVD player	3	1	u funkciji
3.	Grafoskop	-	-	-
4.	Kasetofon	-	-	-
5.	CD player	-	-	-
6.	Projekciono platno	-	-	-
7.	Multimedijalni projektor	-	-	-
8.	Notebook PC	-	-	-
9.	Set igračaka - didaktika	1	1	-
10.	Muzički instrumenti	-	-	-
11.	Kompjuter	1	2	u funkciji
OSTALA POMAGALA U STRUČNOJ SLUŽBI				
1.	Kompjuter	-	1	u funkciji
2.	Kopir aparat	-	1	u funkciji
3.	Telefon	-	-	-
4.	Fax	-	-	-

Ustanova je dobro opremljena didaktičkim sredstvima i pomagalima s tim da ćemo u narednom periodu obnavljati i nabavljati nova sredstva i pomagala što će omogućiti odgajateljicama bolju pripremu za aktivnosti i sam odgojno – obrazovni rad u grupi.

1.3.Rad i organizacija kuhinje

Ustanova raspolaže vlastitim prostorom površine oko cca 8m² koja zadovoljava potrebe u procesu seriviranja obroka.Na poslovima serivarjanja hrane te održavanju kuhinje i trpezarije angažovana je kuharica.Održavanje higijene radnih površina,opreme za rad,posuđa za distribuciju hrane će biti na visokom nivou uz redovan ljekarski pregled i ovjeru sanitetskih knjižica koje doprinose zadovoljstvu korisnika naših usluga i općem izgledu PU.

Budući da je ishrana jedan od važnijih faktora koji uslovjavaju pravilan tjelesni i mentalni razvoj poštovati će se svi principi normirane,STRUČNO organizovane i vođene ishrane od planiranje do distribucije .Jelovnik (u prilogu na kraju GPP) će pratiti potrebe za energetskom vrijednošću obroka i potrebe za hranljivim i zaštitnim materijama za određeni uzrast i određeno vrijeme obroka u ustanovi. Sanitarne preglede uposlenika kao i analize hrane vrši Institut za zdravlje i sigurnost hrane.

1.4.Organizacija prevoza djece

Prevoz djece nije organizovan, jer za to nema potrebe. Svaki roditelj dovodi i odvodi svoje dijete. Nema iskazanih potreba roditelja za prevozom djece u ovoj školskoj godini.

2.Kadrovske uslovi rada

Tabela 9.

IZVRŠIOCI	Broj potrebnih izvršilaca	Broj raspoloživih izvršilaca	Spol		Radno iskustvo	
			M	Ž	Do 20 god.	Više od 20 god.
a) Odgajateljice:	-	3	-	3	3	-
Profesori predškolskog odgoja	-	3	-	3	3	-
Nastavnici predškolskog odgoja	-	-	-	-	-	-
Ostalo (navesti)*prof.RN	-	-	-	-	-	-
b) Zdravstveni radnici:	-	1	-	1	1	-
Njegovateljice	-	-	-	-	-	-
c) Stručni saradnici:						
Logoped-surdoaudiolog; pedagog-psiholog	-	-	-	-	-	-
d) Administrativno-tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-
Administrativni radnik	-	-	-	-	-	-
e) Pomoćno i tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-
Kuharica	-	1	-	1	1	-
Pomoćna kuharica	-	-	-	-	-	-
Servirka	-	-	-	-	-	-
Spremačica	-	-	-	-	-	-
Domar	-	-	-	-	-	-
f) Rukovodno osoblje	-	-	-	-	-	-
UKUPNO ZAPOSLENIH	-	6	-	6	-	6

U predškolskoj ustanovi je zaposleno 6 uposlenika.Broj stalno uposlenih je jedan (direktorica), tri odgajatelja koji su zaposleni na određeno vrijeme kao i zdravstvena raednica. U ustanovi ne rade pripravnici. Poslove u kuhinji obavlja kuharica. Ustanova nema angažiranih spoljnih saradnika kao ni volontera i asistenata.

Tabela 12.

R. br.	PRIPRAVNIK	STRUČNI NAZIV	STRUČNA SPREMA	GODINE STAŽA	MENTO R	PRIPRAVNIČKI STAŽ	
						POČETAK	ZAVRŠETAK
1.							
2.							

Ustanova nema angažiranih pripravnika.

3.Zdravstveno-higijenski uslovi

Sav korisni prostor objekat se održava i to:

- svakodnevno održavanje higijene kompletнnog prostora,
- generalno-jednom u toku mjeseca,po potrebi i češće,
- promjena posteljine-dva puta u toku mjeseca,po potrebi i češće,
- redovno održavanje vanjskog prostora,

Redovno pranje i dezinfekcija igračaka.

U cilju stvaranja povoljnih zdravstveno-higijenskih uslova ustanova redovno sarađuje sa Institutom za javno zdravstvo ZDK te Higijensko epiemioškom službom Ju „Dom zdravlja“ Maglaj.Vrši se redovna proljetna i jesenja deratizacija a u slučaju ukazane potrebe na poziv ustanove.Vrši se redovan sanitarni pregled uposlenika. Svako dijete koje se prima u ustanovu mora proći pregled pedijatra. On utvrđuje zdravstveno stanje djeteta, kako bi u slučaju bilo kakvih specifičnosti ustanova mogla osigurati uvjete za optimalan rast i razvoj djeteta u kolektivu.

Ustanova prati važeće preporuke za rad predškolskih ustanova u vrijeme pandemije Covid-19 koje su izdate od strane Instituta za zdravlje i sigurnost hrane kao i provođenje Biosigurnosnih mjera za predškolske ustanove u kontekstu COVID-19 broj:02-22991/20 od 18.09.2020.godine.

U skladu sa preporukama Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, rad je prilagođen novonastaloj situaciji i izmijenjen je način rada, kao i trajanje smjena odgajateljica. Sve izmjene su rađene u cilju preveniranja širenja virusa COVID 19. Prostorije se redovno provjetravaju i dva puta dnevno se radi dezinfekcija radnih soba u kojima borave djeca (prvi put kada su djeca na ručku, a drugi put poslije radnog vremena. Također, dezinfekcija za ruke stoji na ulazu, na mjestu koje nije dostupno djeci. Dezinfekciju za ruke koriste samo radnici ustanove. Trećim licima nije dozvoljen ulazak u prostorije vrtića, ukoliko to nije neophodno. Prije ulaska u ustanovu treća lica su dužna popuniti epidemiološki upitnik i treba im se izmjeriti temperatura,te su dužni dezinficirati ruke sredstvom koje ima više od 70% alkohola. Na ulazu dežurna odgajateljica mjeri tjelesnu temperaturu djeci koja dolaze. Roditeljima nije dozvoljen ulazak u prostorije vrtića.

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

U našoj predškolskoj ustanovi primjenjuje se Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja koji donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, a isti je objavljen u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona" br.08/11. Pored ovog programa planira se i realizacija programa za djecu u godini pred polazak u školu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja, tj. obaveznih 180 sati prema važećem Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju.

1. Brojno stanje odgojnih grupa

U ustanovi borave dvije grupe i to: mješovita jaslička i mješovita vrtićka grupa.Jaslička grupa broji 17. djece a vrtićka (mješovita) grupa je također grupa od 20.djece.

Tabela 13.

Centralni objekat	ODGOJNE GRUPE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVNI															UKUPAN BROJ DJECE	BROJ DJECE		
	JASLICE			VRTIĆ			GRUPA OPOiO			OSTALO									
	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA				
	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U				
1	10	7	17	1	13	7	20	1	-	-	-	-	-	-	-	23	14	37	
																	37		

2.Vrste programa u predškolskoj ustanovi

2.1.Cjeloviti razvojni program

Predškolski odgoj i obrazovanje na području Zeničko-dobojskog kantona, pa tako i u našoj ustanovi zasnovan je na humanističkom pristupu, odgoju i obrazovanju, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta i obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta. Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja se primjenjuje za djecu uzrasta od 6 mjeseci do polaska u školu. Diferencirano se primjenjuje za svaku odgojnu grupu, kako slijedi:

- Program njege i odgoja djece od 6 mjeseci do navršene treće godine života
Ovaj program u našoj predškolskoj ustanovi realizira se u jednoj odgojnoj grupi (mješovita jaslička) koja broji ukupno 17. djece.
- Program njege i odgojno-obrazovnog rada sa djecom u četvrtoj i petoj godini života. Ovaj program realizira se u jednoj odgojnoj grupi koja broji 20. djece.

2.2.Specijalizirani razvojni program

U našoj predškolskoj ustanovi je nije omogućen program produženog boravka za školsku djecu.

2.3. Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program

Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program je planiran da se realizuje ukoliko se u ustanovi ukaže potreba za pružanje pomoći i podrške djeci iz nepotpunih porodica, socijalno ugrođenih porodica, djeci izbjeglih i raseljenih lica, djeci koja imaju posebne obrazovne potrebe (djeca sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju).

2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija

Za roditelje djece polaznika naše predškolske ustanove organizovati će se edukativna predavanja koja se odnose na domen roditeljstva, zdravstvene njege djece, inkluzivnog obrazovanja, prevencije nasilja u porodici, prevencije vršnjačkog nasilja, predavanja za roditelje osnovnoškolskog uzrasta. Veoma bitan segment su informativni sastanci. Programi jačanja roditeljskih kompetencija se realiziraju u večernjim satima kada u ustanovi ne borave djeca.

2.5. Program za djecu pred polazak u školu

Ustanova se priključila na osnovu odobrenja MONKS-a ,programu za djecu pred polazak u školu.

V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama

Planiranje odgojno - obrazovnog rada se vrši na godišnjem, mjesечно, sedmičnom i dnevnom nivou, za svaku odgojnu grupu posebno. Aktivnosti će se vršiti prema potrebama, željama i interesovanjima djece.

Kada je riječ o navedenim temama odgajatelji i zdravstveni radnici će u skladu sa Cjelovitim razvojnim programom poštovati uzrasne karakteristike djece predškolske dobi.

Planiranje tema je etapno i prati potrebe djece.

NAZIV GODIŠNJE TEME	MJESEC	TROMJESEČNA TEMA	MJESEČNA TEMA	SEDMIČNA TEMA
Djete u centru aktivnosti	Septembar	Nešto staro, nešto novo	Ja i vrtić	1.Ja u vrtiću 2.Radnici i higijena 3.Lična i oralna higijena 4.Septembarski dani otpora
	Oktobar		Promjene u prirodi-jesen	1.Dječja nedjelja 2.Vremenske promjene i rad ljudi 3.Šumske životinje 4.Voće i povrće
	Novembar		Čula	1.Čulo vida 2.Čulo sluha 3.Čulo dodira 4.Čulo okusa i mirisa
	Decembar	Zimske čarolije	Radujmo se,slavimo	1.Vremenske promjene,odjeća i obuća 2.Zimske radosti 3.Zima, e pa šta je... 4.Dječje radosti
	Januar		Dječije priče i igre	1.Pričam ti priču 2.Slobodne aktivnosti uz pokretne igre i igrokaze 3.Malo pozorište 4.Oblici-likovi i maske
	Februar		U našem gradu	1.Moj grad 2.Moj dom 3.Kultura življenja 4.Kino
	Mart		Porodica i vijesnici proljeća	1.Uža porodica 2.Šira porodica 3.Osjećanja 4.Vijesnici proljeća
	April	Moje okruženje	Proljeće	1.Vremenske promjene u proljeće 2.Biljke u proljeće 3.Ptice 4.Domaće životinje
	Maj		JA-učesnik u saobraćaju	1.Insekti 2.Saobraćaj i ja 3.Vrste saobraćaja 4.Saobraćajni znaci
	Juni		Igraj nikad kraja	1.Tkmičarske igre 2.Igre bez granica 3.Voda u prirodi i život u vodi 4.Daj Suncu ruku
	Juli i august	Igre i ljetne radosti	U zdravom tijelu zdrav duh	1.Piramida ishrane 2.Viramini 3.Eksperimenti 4.Šetnje i izleti

NAPOMENA: Odgajatelji i zdravstveni zaposlenici će, u skladu sa Cjelovitim razvojnim programom, poštjući uzrasne karakteristike djece predškolske dobi, te rukovodeći se ciljevima i zadacima za svaku oblast pojedinačno, vršiti pripreme za realizaciju navedenih tema. Aktivnosti odgajatelja i zdravstvenih zaposlenika bit će prikazane u pedagoškoj dokumentaciji / pisane pripreme toka aktivnosti, dnevnik rada, radni listovi.../.

Primjer mjesecne teme s podtemama i dnevnim temama:

MJESEC: Novembar

MJESEČNA TEMA: Nešto staro,nesto novo

1.Dječija nedjelja-sedmična tema

Dnevne teme:

- Izrada maski i jesenji maskenbal
- 2.Djeca su ukras svijeta
- 3.Mašta može svašta
- 4.Igrom do cilja
- 5.Samo je nebo naša granica

2.Vremenske promjene i rad ljudi- sedmična tema

Dnevne teme:

- Kad su laste odlazile
- Djedov šešir
- Vremenske prilike u jesen
- Rad ljudi u jesen
- Odijevanje u jesen

3.Šumske životinje - sedmična tema

Dnevne teme:

- Šuma
- Životinje-divlje i domaće
- Životinje u šumi
- Ježeva kućica-ptiča
- Lisica i roda-basna

3.Voće i povrće- sedmična tema

Dnevne teme:

- Voće
- Povrće
- Na pijaci
- Košturnjavi plodovi
- piramida ishrane

2.Planiranje inovacije

Za ovu školsku godinu kao inovaciju planiramo drugačije pristupiti planiranju i realiziranju zajedničkih aktivnosti u vrtiću nego što se inače radi. Godišnji plan i program bio bi isti za sve odgojno – obrazovne grupe (i jasličke i vrtičke). Ono što bi se razlikovalo jesu pojedine sedmične i dnevne teme. Planiranje sedmičnih i dnevnih tema bi teklo na takav način da odgajateljice – njegovateljice prije svega prepoznaju specifičnosti grupe sa kojom rade, interesovanje djece u grupi te da prilikom planiranja uvažavaju razvojne mape određenog uzrasta djece. Ovakav način planiranja daje nam jasniju sliku o napredovanju djece ali isto tako u narednom periodu izbjegći ćemo ponavljanje obrađenih sadržaja. Također, na Stručnim vijećima (svaki mjesec) pratit ćemo realizaciju ove inovacije, i u praksi je dorađivati i usavršavati.Ostale inovacije ustanova ne planira.

3.Plan rada direktora predškolske ustanove

POSLOVI DIREKTORA	broj sati
1.koncipiranje i izrada GPR-a vrtića i organizovanja odgojno-obrazovnog rada	8
2.studijsko-analitički zadaci na unapređenju odgojno-obrazovnog rada	2
3.planiranje, pripremanje i vođenje sjednica srtučnog vijeća	1
4. planiranje rada stručnog, kolektivnog i individualnog usavršavanja	1
5.praćenje ostvarenja programa rada i podnošenje izvještaja	2
6.pedagoško-instruktivni rad, predavanja, uvođenje inovacija, stručni rad sa pripravnicima i priprema za rad	8
7.kontinuirana stručna saradnja unutar kolektiva	2
8.saradnja sa roditeljima i planiranje roditeljskih sastanaka	1
9.stručno usavršavanje	1
10.vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije o radu i ostvarenje programa rada	1
11.učestovamnje u radu Upravnog odbora ustanove	5
12.zastupanje i predstavljanje ustanove	2
13.briga o materijalno-finansijskim poslovima vrtića	2
14.organizovanje rada i zaštite o radu stručne i tehničke službe vrtića	1
15.saradnja sa društvem sredinom i stručnim institucijama	1
16.planiranje izleta i posjeta institucijama	1
17.ostali poslovi	1
UKUPNO	40

4.Plan rada stručnih saradnika

Ustanova nema stručnih saradnika, ukoliko dođe do toga izvrit cemo dopunu GPR-a.

5.Plan rada Stručnog vijeća

Stručno vijeće čine svi stručni zaposlenici predškolske ustanove, a obavlja sljedeće poslove:

- a) prati i analizira organizovanje i realizovanje programa odgojno-obrazovnog rada;
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovo realizovanje;
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada;
- d) razmatra i daje primjedbe na izvještaje o radu stručnih organa/komisija/odbora/aktivna;
- e) osniva, prati i analizira rad stručnih organa /komisija/odbora/aktivna;
- f) kandiduje predstavnika upravnog odbora;
- g) predlaže i prati realizovanje saradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.

(2) Stručnim vijećem upravlja i rukovodi direktor predškolske ustanove.

Stručno vijeće naše predškolske ustanove ujedno je i Stručni aktiv zbog malog broja uposlenika, pa se sadržaj Stručnog vijeća uglavnom poklapa sa obvezama Stručnog aktiva i sastanci se održavaju zajedno, jedanput mjesечно, a po potrebi i češće. Stručnim vijećem rukovodi direktorica, a rad Stručnog aktiva za ovu školsku godinu koordinira Hermina Kepić

Tabela 14.

R. br.	Sadržaj rada Stručnog vijeća	Vrijeme realizacije
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje izvještaja o radu za 2019/20 godinu, • Razmatranje prijedloga GPR, • Organizacija općeg i grupnih roditeljskih sastanaka, • Pripreme za Dječiju nedjelju (od 06.10. do 11.10.2019. godine), • Razno. 	septembar
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza rada u proteklom periodu, • Rezultati realizacije Dječija nedjelja,, , • Izvještaj o realizaciji roditeljskih sastanaka, • Razno. 	oktobar
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Obilježavaće Dana državnosti BiH, • Razno. 	novembar
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i izvođenje svečanosti povodom Dana 	

4.	<p>dječije radosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacija grupnih roditeljskih sastanaka, • Razno. 	decembar
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i realizacija zimske svečanosti • Priprema za organizovanje grupnih i općih roditeljskih sastanaka u II polugodištu • Analiza realizacije GPR u I polugodištu, • Organizacija svečanosti povodom Dana žena, • Razno. 	februar
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija općeg i grupnih roditeljskih sastanaka, • Analiza održanih svečanosti povod Dana žena, • Razno. 	mart
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza tekucih odgojno-obrazovnih problema • Planiranje zavrsne svečanosti • Analiza uspjesnosti saradnje sa drustvenom sredinom • Razno. 	april
8.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza realizacije GPR, • Analiza realizacije plana stručnog usavršavanja, • Ispraćaj djece starijih grupa, • Razno. 	maj
9.	<ul style="list-style-type: none"> • Formiranje odgojnih grupa, • Plan rada za 2020/2021. godinu, • Razno. 	august

6.Plan rada Stručnih aktiva

Stručni aktivti odgajatelja organizuju kao aktiv ustanove (zbog malog broja djece). Stručni aktivti se bave svim važnim pitanjima odgoja i obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite u radu sa djecom od šest mjeseci do tri godine života (jaslice) i djece uzrasta od tri do pet godina života (vrtić). Svoju aktivnost u okviru aktiva odgajatelji ostvaruju organizovanjem sastanaka, radionica, razmjenom iskustava, demonstracijom oglednih aktivnosti jednom mjesечно.

U ustanovi djeluje **jedan stručni aktiv** koji sačinjavaju 1. odgajateljica i 1. direktorica. Plan rada **Stručnog aktiva je uskladen sa radom Stručnog vijeća**. Sastanci su najmanje jedanput mjesечно, a stručni aktiv svoj rad u toku ove školske godine usmjerava na sljedeće:

Plan održavanja oglednih aktivnosti prikazan je u tabeli 15.

Tabela 15.

R.br.	odgajatelj	Termin X	Termin XI	Termin XII	Termin III	Termin IV	Termin V	Odgajna grupa
1.	Bočić Armina			x				
2.	Hermina Kepić	X						vrtička
3.	Nadina Mahmutagić		X					Jaslice
4.	Selma Hsanic					x		jaslice
5.	Amina Mušić				x			vrtička

7.Plan rada vijeća roditelja

Vijeće roditelja, između ostalog, usmjerava na aktivnosti koje se odnose na podizanje svijesti kod roditelja o potrebi uključivanja djece u predškolske ustanove, saradnju na polju kulturne i javne djelatnosti, učešća i zastupanja u organima upravljanja. Posebnu ulogu Vijeće roditelja će imati u mjesecu junu tokom organiziranja završne priredbe.Članovi za vijeće roditelja su:Hadžić Mirela,Delić Jasmina i Ines Gračo.

Predsjednik vijeća roditelja je Delić Jasmina.

Tabela 15 a.

Mjesec	Sadržaj rada
X	Konstituisanje Vijeća roditelja, Izbor rukovodstva i usvajanje Poslovnika o radu, Usvajanje programa rada Vijeća za 2020/21. godinu.
XI	Učešće roditelja u obilježavanju praznika: -Dan državnosti -Dana dječje radosti.
II	Učešće roditelja u finansiranju djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja (učešće roditelja u finansiranju predškolske ustanove), Učešće roditelja u obilježavanju 8. marta .
V	Učešće roditelja u organizaciji izleta i ekskurzije za djecu, Učešće roditelja u ispraćaju djece u školu, Analiza rada Vijeća roditelja.

8. Plan izleta i posjete u bližoj okolini

Privatna predškolska ustanova „Maglajska mala raja“, u skladu sa svojim mogućnostima i specifičnostima organizacije rada planira izlete, posjete, ekskurzije i pedagoške radionice, a za ovu godinu planirali smo sljedeće:

Red. broj	Odgovne grupe	Vrsta posjete, mjesto i cilj aktivnosti	Vrijeme aktivnosti
1.	Mješovita vrtićka	Obilazak spomena /Maglaj/ usvajanje osnovnog znanja	IX
2.	Mješovita vrtićka i jaslička	Jesenji izlet/park/rekreacija i praktična primjena znanja o jeseni u prirodi	X
3.	Mješovita vrtićka	Posjeta zubaru/objekat ordinacije/očuvanje zdravlja i druženje sa stomatologom	XI
4.	Mješovita vrtićka	Podjela novogodišnjih paketića/Centar za djecu sa posebnim potrebama/ razvoj osjećaja za humanost i razvoj svjesnosti o različitosti	XII
5.	Mješovita vrtićka i jaslička	Svi na snijeg/ Dvorište PU/ Igre na snijegu , rekreacija, razvijanje takmičarskog duha	I
6.	Mješovita vrtićka	Posjeta biblioteci/ upoznavanje biblioteke/razvoj maštice i razvoj ljubavi prema knjigama	II
7.	Mješovita vrtićka	Centar za dijete i porodicu/SOS dječije selo Maglaj/ važnost i očuvanje porodice	III
8.	Mješovita vrtićka i jaslička	Proljetni izlet/Gradina/ rekreacija, druženje i praćivanje i praktična primjena znanja o proljeću u prirodi	IV
9.	Mješovita vrtićka	Policajac u zajednici/policijska stanica/ svijest o sigurnosti-sigurnost učesnika u saobraćaju	V
10.	Mješovita vrtićka	Posjeta tvrđavi, rekreacija, druženje, takmičenje u sportskim igrama, štafetna natjecanja, boravak u prirodi i sl	VI
11.	Mješovita vrtićka i jaslička	Ljetna škola/objekat PU/ kreativnim radionicama učiniti raspust zanimljivijim	VII
12.	Mješovita vrtićka i jaslička	Mjesec stvaralaštva/objekat PU/ kreativnim radionicama razvijati stvaralačke potencijale	VIII

9. Planiranje smjena, raspored radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva

R.br.	Zaposlenik-naziv radnog mesta	Radno vrijeme
1.	Direktorica	7:00-15:30
2.	Odgajateljica	6:30-15:00 i 08:00-17:00
3.	Ostalo osobleje	8:00- 16:00

Od 6:30 vršit će se prijem djece ,a u 08:30h je doručak.Nakon doručka su aktivnosti u 11:30h je ručak i nakon toga spavanje do 14:00h a najdalje do 14:30h i odlazak djece kući.

10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

Individualno stručno usavršavanje će se organizovati kroz sljedeće oblike:

- Stalno praćenje stručnih listova,
- Obavezne konsultacije i međusobnu razmjenu mišljenja i iskustava,
- Konsultacije sa direktorom, stručnim saradnicima i stručnim nadzornicima;
- Koristenje interneta.

Kolektivno stručno usavršavanje će se odvijati kroz:

- Učešća u radu stručnih organa,
- Učešće u savjetovanjima, seminarima, konferencijama, kursevima, naučnim ekskurzijama, studijskim putovanjima i sl.

VI Njega i briga za tjelesni rast i zdravlje djece

1. Sigurnosno – zaštitni i preventivni programi

1.1. Vrtić kao zajednica koja uči

U adaptacionom periodu roditeljima, naročito roditeljima djece jasličkog uzrasta treba omogućiti da djecu dovode i odvode mimo utvrđenog rasporeda aktivnosti i odmora. Njegovateljice imaju ovlašćenja da se sa svakim roditeljem individualno dogovore o terminima dovođenja i odvođenja djece, dužini boravka i dr.

U ovom periodu, osim ovih pogodnosti, u dogovoru sa roditeljima ishranu djece treba prilagoditi ranije stečenim navikama u ishrani, vremenu uzimanja obroka, sadržaju, kvantitetu i kvalitetu hrane. Takođe treba poštovati individualne potrebe djece, ranije stečene navike, kao što su emocionalna vezanost djece za određenu igračku, predmet i sl.

Od prvih dana boravka djece u predškolskoj ustanovi suzbijati pojave agresivnog ponašanja i razvijati kod djece oblike međusobnog poštovanja, razumijevanja, tolerancije i altruizma.

1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina

Njegovateljice i odgajateljice će primjerno djelovati na razumijevanju emocionalnih stanja djece naročito kod djece koja dolaze rano i ponekad zbog nenaspavanosti pokazuju nervozna ponašanja, plačljivost, nervozu i neraspoloženje.

Posebnu pažnju posvetiti izražavanju negativnih emocija (bijes, srđba, ljutnja) i usmjeravati djecu da te emocije ispoljavaju na pedagoški prihvatljive načine i samim tih razvijaju samokontrolu.

U međusobnim odnosima kod odraslih i kod djece ponekad dolazi do nedovoljnog razumijevanja i neprimjerenih reakcija pa je zbog toga neophodno razvijati vještinu nenasilnog rješavanja konfliktnih situacija.

Razvijati kod djece osjećaj pripadanja grupi te unutar te grupe razvijati drugarstvo, osjećaj, empatije, učiti ih da dijele sa drugima, da čekaju svoj red... Kroz sve zajedničke aktivnosti grupe razvijati poštovanje i samopoštovanje djece.

1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci

Prilikom upisa djeteta roditelji prilažu ljekarsko uvjerenje ljekara pedijatra kao dokaz da je dijete psihički i fizički zdravo i sposobno za boravak u predškolskoj ustanovi. Na obrascu zahtjeva za prijem djeteta roditelji dostavljaju osnovne podatke o djetetu i o sebi. U međusobnim kontaktima koji slijede roditelji saznaju više podataka o njegovateljicama-odgojiteljicama koje rade sa djecom, a one saznaju više podataka o porodici djeteta, njegovom socijalnom porodičnom statusu. Podaci do kojih njegovateljice-odgojiteljice dođu trebaju imati status povjerljivih podataka.

Poštovati želje roditelja, koji iz opravdanih razloga, imaju određene zahtjeve vezane za njihovu djecu.

Proces socijalizacije kod djece je različit, što ovisi o sposobnosti djece da prihvataju novu sredinu i nove - nepoznate osobe i da se navikavaju na život u kolektivu. Proces socijalizacije kod djece je različit u pogledu trajanja. Dok se neka djeca vrlo lako adaptiraju, kod neke djece taj proces traje dugo, po nekoliko mjeseci pa i cijelu godinu. Djeci koja imaju problema sa socijalizacijom i njihovim roditeljima treba pomoći.

Djeci koja imaju status djece sa posebnim potrebama treba u procesu socijalizacije pružiti znatno više pažnje ali isto tako i djecu u grupi učiti da prihvataju i uvažavaju potrebe djece sa problemima u učenju i učešću.

1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece

Donoseći odluku da upišu dijete u predškolsku ustanovu, roditelji pored ostalih razloga navode kao jedan od razloga i sigurnost djece. Pod pojmom sigurnosti djece roditelji podrazumijevaju ne samo fizičku zaštitu djece nego i sigurnost pravilnog psihofizičkog razvoja. Osim stručnih osoba, predškolska ustanova djeci obezbjeđuje boravak u čistim prostorijama opremljenim odgovarajućom opremom, sredstvima i igračkama.

Također, prilikom rada u vrtiću odgajateljice i njegovateljice uče djecu samozaštiti i zaštiti druge djece razvijajući kod djece niz pozitivnih osobina koje su cijenjene u društvu.

2. Saradnja sa roditeljima

2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima

Prilikom upisa djeteta svaki roditelj u pismenoj formi preuzme obavezu saradnje sa predškolskom ustanovom sa ciljem praćenja psihofizičkog razvoja djeteta, čime praktično počinje proces uspješne saradnje. Osim ovog oblika saradnje, roditelji se svakodnevno dva puta viđaju sa njegovateljicama - odgajateljicama i u tim susretima razmjenjuju informacije. U toku godine roditelji prisustvuju na grupnim i na općim roditeljskim sastancima na kojima dobiju informacije o radu grupe i ustanove kao cjeline. O individualnim konataktima i roditeljskim sastancima vodi se odgovarajuća evidencija. Po potrebi, provode se ankete kao način ispitivanja mišljenja roditelja o određenim problemima.

Na grupnim roditeljskim sastancima, roditelji imaju mogućnosti da saslušaju pedagoško-psihološke teme iz programa edukacije roditelja, a putem postavljenih panoa sa informacijama informišu se o radu odgojne grupe. Svaka odgojna grupa na svom panou izlaže dječije likovne radeve koji su svakodnevno dostupni roditeljima.

Prilikom realizovanja tema, svaki mjesec na oglasnoj ploči se izloži „Pismo za roditelje“, da bi roditelji imali uvid u ono što se radi svaki mjesec ali i da iznađu način da rad vrtića unaprijede svojim idejama i djelovanjem.

2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja

Temelj na kojem se gradi porodica i obrazovanje,kultura kao isvi ostali segmenti jednog savremenog društva jeste demokratija,društveni odnos u kojem se uči i čiji je cilj jednakost,pravda i tolerancija.Dijete predškolskog uzrasta je izrazito zainteresovano za upoznavanje okoline sto se najjasnije izražava u aktivnostima istraživanja pojava i predmeta,njihovih svojstava i odnosa.Zadatak odraslih je stvoriti bogat socijalni kontakt u porodici,predškolskoj ustanovi kroz praktične aktivnosti..Porodica i predškolska ustanova trebaju dopustiti djetetu da samo stekne dio znanja.Dijete će na taj način nučiti za čitav život.Dijte upoznaje sebe kroz igru,a odnos prema sebi gradi na osnovu komentara koje mu odrasli upućuju.PU je mjesto gdje se kod djeteta njeguje pozitivna slika o njemu.Njegovanjem pozitivne slike prema sebi doprinosimo razvoju djetetovog samopoštovanja,sigurnosti u sebe,pozitivan odnos prema drugima,povjerenje u druge.

2.3 Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)

Saradnja na lokaciji roditelj-dijete-odgajatelj je jedan od prvih načina evidentiranja mogućih ovisnosti kod roditelja,djece ili odgajatelja.Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u članu 35 koji se odnosi na zdravstvenu zastitu zaposlenika,propisuje se da svi zaposlenici moraju biti zdravstveno pregledani do kraja septembra tekuće godine,te da lica koja boluju od zarazne bolesti ili duševne bolesti ili ima psihičke poremećaje ne može obavljati odgojno-obrazovni rad u PU.Također uspješna saradnja porodice i PU može rezultirati i pravovremenim otkrivanjem mogućih ovisnosti kod djece, te zajedničkim preduzimanjem aktivnosti u cilju otklanjanja istih.Neophodno je uspostaviti saradnju i sa drugim ustanovama u cilju razmjene iskustava i pronalaženja najboljeg modela u procesu rješavanja problema.Mjere sekundarne prevencije u vrtiću imaju cilj pružiti optimalne uslove za normalan psiho-fizicki razvoj djeteta i formirati sretno i zadovoljno dijete.

3.Posebni programi

3.1. Posebni programi odgojno-obrazovnog rada sa djecom

- a) Rekreativni programi – jednodnevni izleti, zimovanja, sportska takmičenja, javni nastupi, šetnje i posjete, plivanje i druge sportske discipline se odvijaju kontinuirano prema utvrđenom planu i programu.
- b) Prisustvovanje kino projekcijama i pozorišnim predstavama; Ekološki projekti ce se odvijati kontinuirano tokom cijele školske godine .

3.2. Edukacija odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika, direktora, vrednovanja (evaluacija) preventivnih programa

U procesu realizacije Posebnih programa ,ali i ostalih programa u PU vršit će se individualno usavršavanje odgajatelja,direktorai dr.kroz kontinuirano praćenje stručne literature i savremenih dostignuća iz oblasti koje su direktno vezane za aktivnost predškolskog odgoja i obrazovanja,zatim kroz sudjelovanje na seminarima,radionicama,predavanjima,..Evaluacija aktivnosti ce se izvrsiti putem zabilješki,anketa, upitnika a u saradnji sa institucijama i stručnim licima čija je primarna djelatnost realizacija ovakvih programa.

VII Komunikacija sa javnošću

1.Saradnja sa lokalnom zajednicom

Ustanova ima dobru saradnju sa domom zdravlja Maglaj, osnovnim školama sa područja općine,općinom Maglaj, policijskom stanicom, TV i radio Magalaj , gradskom bibliotekom,. Saradnja se ostvaruje s ciljem podizanja svijesti o potrebi uključivanja djece u predškolske ustanove, razvijanja kulturnih navika i rano prepoznavanje dječjih talenata, potrebe očuvanja narodnih običaja i tradicije, humanih akcija u saradnji s udruženjima i sl.

2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom

Saradnja sa širom društvenom zajednicom ce se realizovati kroz posjete drugim predškolskim ustanovama,učenicima OŠ „Prva osnovna škola“ i OŠ „Osnovna škola“ u Maglaju i drugim institucijama i organizacijam. Naša predškolska ustanova ima uspješnu saradnju sa predškolskom ustanovom "Blizanci" Jelah na području općine Tešanj, ali i drugih općina. Saradnju namjeravamo produbiti i dalje, prvenstveno sa ustanovama u našoj općini kako bi razmijenili iskustva u radu.

Ovaj vid saradnje sa širom društvenom zajednicom biti ce realizovan samo uz saglasnost i pismeno odobrenej roditelja.

3. Javne manifestacije

Tabela 16.

Manifestacija	Datum(orientaciono)	Mjesto učešća	Sadržaj (program)
Osmi mart	Prva sedmica u martu	PU	Sadržaj prilagođen prazniku
Dan nezavisnosti	Posljednja sedmica u maju	PU	Sadržaj prilagođen priredbi
Dan državnosti	Posljednja sedmica u novembru	PU	Sadržaj prilagođena priredbi
Dan planete Zemlje	Sredina aprila	PU	Sadržaj prilagođena priredbi
„Dječija nedjelja“	Prve dvije sedmice oktobra	PU	Sportsko takmičenje,likovna izložba
Septembarski dani otpora grada Maglaja	Zadnja sedmica u septembru	Plato opštine	Sadržaj prilagođena manifestaciji

Završna priredba	Zadnja sedmica juna	PU	Sadržaj prilagođen priredbi
Novogodisnja priredba	Zadnji dan u mjesecu decembru	PU	Sadrzaj prilagoden priredbi

VIII Prilozi

1. Evidentni list za odgajatelje/odgajatelje koji realiziraju kraće i specijalizirane programe sa 40-časovnom radnom sedmicom se radi na priloženom obrascu i prilaže se GPR-u kao njegov sastavni dio
(Tabela 10.)
2. Evidentni list za zdravstvene radnike sa 40-časovnom radnom sedmicom se radi na priloženom obrascu i prilaže se GPR-u kao njegov sastavni dio
(Tabela 11.)
3. Raspored rada u odgojnim grupama
4. Primjerak sedmičnog jelovnika

Tabela 10.

SEDMIČNI FOND SATI	UKUPNO(9+10+11+12+13+14+15+16+17+18)										40 sati												
	OSTALI POSLOVI																						
	UVODENJE INOVACIJA, SAVREMENIH OBLIKA, METODA, IZRADA DIDAKTIČKIH SREDSTAVA																						
	RAD NA PEDAGOŠKOJ DOKUMENTACIJI – VOĐENJE DOKUMENTACIJE I ANALIZA																						
	RAD U OKVIRUKULTURNE I JAVNE DJELATNOSTI VRTIĆA																						
	SARADNJA SA STRUČNIM SARADNICIMA																						
	RAD U STRUČNIM ORGANIMA																						
	INDIVIDUALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE																						
	SARADNJA S RODITELJIMA STRUČNI SASTANCI S RODITELJIMA																						
	PRIPREME: ZA ODGOJNO-OBRZOVNI RAD, RAD NA PROJEKTIMA, PLANIRANJE																						
NEPOSREDAN RAD																							
UKUPNO GODINA RADNOG STAŽA SA 1.9.2014.GODINE																							
REALIZIRA ODGOJNO-OBRZOVNE AKTIVNOSTI U ODGOJNOJ GRUPI																							
PODLIJEŽE OCJENJIVANJU U SKLADU S PRAVILNIKOM																							
DATUM POLAGANJA STRUČNOG ISPITA																							
STRUČNO ZVANJE/STRUČNI NAZIV																							
ZAVRŠENA ŠKOLA, AKADEMIJA,FAKULTET																							
Islamsko pedagoški fakultet																							
Prof.predškolskog odgoja i obrazovanja																							
Zbir																							
PREZIME I IME ODGAJATELJICE																							
1. Hemima Kepic 2. AMINA MUŠIĆ 3. Selma Hasanić																							

Tabela 11

		UKUPNO (9+10+11+12+13+14+15)									
		OSTALI POSLOVI PO POTREBI									
		PRIPREA I VOĐENJE DOKUMENTACIJE									
		RAD U STRUČNIM ORGANIMA									
		STRUČNO USAVRŠAVANJE									
		SARADNJA S RODITELJIMA									
		NADZIRANJE I PREGLEDANJE MJERA ZA POBOLJŠANJE SANITARNIH-HIGJENSKIH USLOVA RAD U VRTIĆU									
		POSLOVI NJEGE I BRIGE DJECE JASLIČKE I VRTIČKE DOBI									
		UKUPNO GODINA RADNOG STAŽA SA 1.9.2014.GODINE									
		REALIZIRA ODGOJNO- OBRAZOVNE AKTIVNOSTI U ODGOJNOJ GRUPI									
		PODLJEŽE OCJENJIVANJU U SKLADU S PRAVILNIKOM									
		DATUM POLAGANJA STRUČNOG ISPITA									
		STRUČNO ZVANJE/STRUČNI NAZIV									
		ZAVRŠENA ŠKOLA, AKADEMIJA,FAKULTET									
	R. br.	PREZIME I IME ZDRAV.RADNICE									
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
		4.	Mahnuta gic Nadina	Sred nja	Med.sest ra	2015.	da	jaslice	3	30	2
									30	2	1
											ZBIR.
											40

Raspored rada u odgojnim grupama

- 1.Jaslička grupa- Nadina Mahmutagić i Selma Hasanić
- 2.Mješovita vrtička- grupa Amina Mušić i Hermina Kepić

U programu svih odgojnih grupa zastupljene su sve aktivnosti koje se implementiraju kroz:

- Zajedničke aktivnosti
- Aktivnosti po centrima
- Slobodne aktivnosti.

SEDMIČNI JELOVNIK

PONEDJELJAK

Doručak:čaj, pašteta

Ručak:tjestenina sa sosom

Užina: voće

UTORAK

Doručak:namaz od eurokrema,mlijeko

Ručak:corba sa povrćem,hljeb,salata

Užina:keks

SRIJEDA

Doručak:hljeb,mlijeko,mermelada

Ručak:riža sa prilogom,hljeb

Užina:voće

ČETVRATK

Doručak:domaći hleb,pavlaka,mlijeko

Ručak:domaći hleb ,grah,salata

Užina:voće

PETAK

Doručak:domaći hleb,vajkrem,čaj

Ručak:bosanski lonac,hljeb,salata

Užina:keks

Jelovnik se mijenja zavisno od godišnjeg doba ali i na osnovu sugestija odgajateljica,njegovateljica i roditelja.

DIREKTORICA

Zenica, 13.9.2021.god.

M.P.

Armina Bočić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
PEDAGOŠKI ZAVOD ZENICA

**PRIJEDLOG GODIŠNJEG PROGRAMA RADA
PRIVATNE PREDŠKOLSKE USTANOVE „VESELA DUGA“ MAGLAJ
ZA ŠKOLSKU 2021/2022. GODINU**

Maglaj, septembar 2021. godine

Na temelju člana 30. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 07/10), Upravni odbor PPU „Vesela duga“ Maglaj na sjednici održanoj dana _____ godine, na prijedlog Stručnog vijeća i uz prethodno datu saglasnost Pedagoškog zavoda broj: _____ od _____, donosi:

PRIJEDLOG GODIŠNJE PROGRAMA RADA
PRIVATNE PREDŠKOLSKE USTANOVE „VESELA DUGA“ MAGLAJ
ZA ŠKOLSKU 2021/2022. GODINU

Predsjednik Upravnog odbora

Amir Ibranović

U Maglaju, 13.09.2021.. godine

SADRŽAJ GODIŠNJE PROGRAMA RADA

I Cilj i zadaci / bitni zadaci i sadržaji /

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj
2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti
3. Spoznajni razvoj
4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

II Osnove i aspekti programa

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi
2. Organizacija rada

III Uslovi rada

1. Materijalno-tehnički uslovi rada
 - 1.1. Prostor
 - 1.2. Didaktička sredstva i pomagala
 - 1.3. Rad i organizacija kuhinje
 - 1.4. Organizacija prevoza djece
2. Kadrovski uslovi rada
3. Zdravstveno-higijenski uslovi

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

1. Brojno stanje odgojnih grupa
2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi
 - 2.1. Cjeloviti razvojni program
 - 2.2. Specijalizirani razvojni program
 - 2.3. Interventni, kompenzacijски и rehabilitacijski program
 - 2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija
- 2.5. Program za djecu pred polazak u školu (djeca koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama
2. Planiranje inovacije
3. Plan rada direktora predškolske ustanove
4. Plan rada stručnih saradnika
5. Plan rada Stručnog vijeća
6. Plan rada Stručnog activa
7. Plan rada Vijeća roditelja
8. Planiranje izleta, posjeta, radionica i slično
9. Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstava
10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajatelja, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

VI Njega i briga za tjelesni rast i razvoj djece

1. Sigurnosno-zaštitni i preventivni programi
2. Saradnja sa roditeljima
3. Posebni programi

VII Komunikacija sa javnošću

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom
2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom
3. Javne manifestacije

VIII Prilozi

I Cilj i zadaci (bitne zadaće i sadržaji)

Predškolski odgoj čini početnu strukturu integralnog odgojnog sistema. Kao temeljni dio sistema ima nezamjenjivu ulogu u odgoju i obrazovanju djece. Predškolski odgoj je bitan segment uspostavljanja prvih temelja za izgrađivanje samostalne, autonomne, integrirane i stvaralačke ličnosti.

S pedagoškog gledišta rano uključivanje djece u razvijanje njihovih karakternih crta, sticanje potrebnih navika (higijensko - zdravstvenih, kulturnih, radnih, stvaralačkih i etičkih), identificiranje dispozicija za određene vidove stvaralaštva i osiguranje povoljnih uslova za intelektualni, tjelesni, moralni, estetski i radni odgoj ima nesumljivo veliku vrijednost za kasniji životni (porodični), profesionalni i radni razvoj mладог čovjeka. Uslovi života u prvim godinama djetinjstva odlučujući su faktor za to kakva će se ličnost formirati i kakva će ličnost biti tokom svog razvoja. Predškolski odgoj se zasniva na savremenim pedagoškim dostignućima i ne može se odvojiti od općeg cilja društvenog odgoja. Označava kamen temeljac i prvi stepen u razvoju buduće zdrave, stvaralačke, kulturne i društveno - korisne ličnosti.

Rano učenje djece i uravnoteženi razvoj njihovih psihičkih i emocionalnih sposobnosti ima veliko psihološko značenje. Dijete se znanstveno prati, posmatra, proučava, dijagnosticira, koriguje uz poduzimanje svih potrebnih stručnih mjera da bi bilo zdravo, osjećalo se sigurnim, zaštićenim, voljenim i da bi moglo zadovoljiti sve svoje osnovne biološke i psihološke potrebe.

Globalni cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je da se u skladu sa realnim mogućnostima obezbijede uslovi za cijelovit razvoj i ostvarivanje prava djece u skladu sa Konvencijom UN o pravima djece, kroz odgovarajuću podršku porodici razvoj i jačanje predškolskih institucija u ostvarivanju principa na kojima se zasniva predškolski odgoj i obrazovanje.

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja kao integralnog dijela cjelokupnog sistema odgoja i obrazovanja u BiH je osigurati optimalne i jednake uslove da svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvija i ostvaruje intelektualne i tjelesne sposobnosti, kao i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Predškolski odgoj i obrazovanje ima za cilj odgoj djece predškolske dobi prema zakonitostima njihovog tjelesnog i intelektualnog razvoja kako bi još od rođenja rasla, razvijala se i odgajala u jednakim i povoljnim uslovima u skladu sa najnovijim naučnim spoznajama i uslovima društvenog života.

Posebni ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Razvijati psihofizički razvoj djeteta i pozitivno uticati na formiranje ličnosti,
- Zadovoljavati potrebe djece za igrom i zajedničkim životom te uticati na pozitivan emocionalni i socijalni razvoj djeteta,
- Razvijati osjećaj patriotizma, radnih i kulturnih navika,
- Razvijati kognitivne sposobnosti djeteta neophodne za razumijevanje prirode, svijeta u kojem živi u skladu sa potrebama i interesovanjima,
- Razvijati socijalne i emocionalne sposobnosti, individualne odgovornosti za rad i život u zajednici,

- Razvijati gorovne i komunikacijske sposobnosti,
- Razvijati fizičke sposobnosti, skladnog razvoja tijela i usvajanje zdravstveno-higijenskih navika,
- Pripremati djecu za dalji odgoj i obrazovanje,
- Razvijati sposobnosti za poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda,
- Razvijati sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu,
- Razvijati svijest o očuvanju životne okoline,
- Razvijati pretpostavke za usvajanje socijalnih i moralnih vrijednosti demokratskog, tolerantnog i humanog društva.

Cilj njege, odgoja i obrazovanja predškolskog djeteta ostvaruje se u procesu realizacije općih zadataka njege i odgojno - obrazovnog rada i i specifičnih zadataka koji se posebno definišu za svaku odgojno - obrazovnu grupu.

Posebni zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Obezbijediti i osigurati djeci povoljne uslove za rast i razvoj, omogućiti im radosno djetinjstvo i razvijati osjećaj sigurnosti i sreće,
- Obezbijediti odgoj i obrazovanje pod jednakim uslovima u urbanim i ruralnim sredinama,
- Obezbijediti odgovarajuću podršku porodicama u provođenju koncepcije predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Obezbijediti uključivanje djece sa posebnim potrebama u redovan odgojno-obrazovni program,
- Obezbijediti dostupnost u korišćenju postojećih resursa u institucijama predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Obezbijediti kvalitetan program djeci u godini pred polazak u školu.

1. Ciljevi i zadaci Ustanove su da obezbijedi :

- Uslove za normalan boravak
- Stručni kadar za odgojno – obrazovni rad
- Poštivanja pedagoških standarda i normativa kada je riječ o broju djece u grupama i zaposlenicima
- Svakodnevno, temeljito održavanja higijene prostora (dnevnih boravaka, spavaone, mokrih čvorova)
- Saradnja sa roditeljima djeteta u cilju napretka razvoja djeteta
- Pravilna ishrana u skladu sa uzrasnim potrebama djece kao uslov za zdravlje i normalan fizički i psihički razvoj
- Obezbijediti optimalne mikroklimatske uslove (temperatura prostora do 25°C)
- Prostor dovoljno osunčan, prozračan, osunčan
- Ishrana koja se sastoji od doručka, ručka, užina
- Fizičke mjere zaštite – sigurnost okruženja (zaštićeni radijatori, primjerene igračke, namještaj
- Sigurnost okoline – psihosocijalne mjere zaštite
- Obezbjeden ulaz u vrtić (nadzor osobe koje ulaze u vrtić)

- Važnost bavljenja tjelesnim aktivnostima i kvalitetno zadovoljavanje potreba za odmorom i snom

1.1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

Ciljevi:

- Razvijanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti djece,
- Razvijanje prirodnih oblika kretanja uz pomoć kojih će djeca ovladati prostorom,
- Razvijanje otpornosti organizma prema oboljenjima, deformitetima i očuvanje djece od povreda,
- Jačanje fizičkog zdravlja i otpornosti djece kao elementarnih uvjeta pravilnog razvoja svih organa i organskih sistema,
- Razvoj neophodnih navika u održavanju lične higijene i higijene okoline, kao i da se utječe na osamostaljivanje djece prilikom odijevanja i hranjenja,
- Utjecati na razvoj kreativnih navika,
- Utjecati na formiranje navika za svakodnevno obavljanje fizičkih vježbi,
- Utjecati na upoznavanje okoline i vlastitog tijela, te podržati spontano izražavanje pokretom pružajući mu u igri posebne emocionalne podrške,
- Poticati razvoj cjelovitog senzornog i perceptivnog potencijala djeteta, čula odgovornih za pravilnu percepciju i doživljaj okruženja.

Zadaci:

- Brinuti o dječjoj higijeni i poticati razvoj higijenskih navika, zadovoljavanje fizioloških potreba, pranje ruku, pranje zuba, umivanje, oblačenje, svlačenje, zakopčavanje, obuvanje obuće, pospremanje sobe, bacanje otpadaka na za to određeno mjesto, adekvatno oblačenje,
- Poticati razvoj krupne motorike kroz vježbe aerobne mišićne aktivnosti i prirodne oblike kretanja, razvoj osnovnih pokreta (hodanje, trčanje, skakanje, preskakivanje, poskakivanje, penjanje, ples), igre na spravama i sa spravama, izvođenje motoričkih igara i aktivnosti na zraku,
- Poticati razvoj fine motorike kroz manipuliranje igračkama, sitnim materijalima, raznim likovnim tehnikama (crtanje, slikanje, oblikovanje, bockalice, nizanje bobica na vrpcu i dr.),
- Usavršavanje prirodnih oblika kretanja (dječje istraživanje prostora, oponašanje odgajatelja, slijedeњe uputa-aktivnosti po zadatku),
- Razvoj koordinacije tijela i dječjih pokreta, koordinacije oko-ruka (razne takmičarske igre),
- Poticati razvoj ravnoteže (hodanje po crtici, po gredi, držanje glave, savijanje, istezanje, okretanje, ljuštanje, kotrljanje, preskakanje užeta, lastike i slično),
- Razvoj osjetila dodira kroz igre loptom i drugim predmetima (vježbe bacanja i hvatanja, udaranje i šutiranje),
- Osigurati uslove za razvoj čula sluha, vida, mirisa i dodira (istraživanje okoline i susret sa raznovrsnim materijalima),
- Podsticati na pravilno vježbanje i oblikovanje tijela u cilju sticanja otpornosti organizma prema bolestima,
- Razvoj samostalnosti djece prepuštajući im određene odgovornosti, izbor sredstava, organizacija igre, postavljanje pravila i slično.
- Osigurati prostorne uslove (otvoreni i zatvoreni prostor), predmete, igračke i sredstva,
- Podsticati sposobnost odlaganja želje u razmjerama koje zahtijeva priprema za polazak u školu,

- Uključivanje odraslih u tjelesne aktivnosti i igru djece,

1. Socio-emocionalni razvoj i razvoj sposobnosti

Ciljevi:

- Očuvanje integriteta djeteta u kontaktu sa svojim okruženjem,
- Zaštita od nepovoljnih psiho-socijalnih utjecaja,
- Zaštita osjećanja,
- Potpora razvoja primarnih socijalnih kompetencija,
- Uvažavanje potreba druge djece i odraslih,
- Njegovanje spontanosti i iskrenosti djeteta u kontaktu sa svojim okruženjem,
- Njegovanje odgovarajućih mehanizama samokontrole, važnih za brže osamostaljivanje,
- Da dijete stvori sliku o sebi, vlastitim mogućnostima i stekne povjerenje u vlastite sposobnosti,
- Podsticati dijete da usvaja saznanja o pravilima i normama ponašanja u okviru osnovnih moralnih vrijednosti (dobro-loše, štetno, opasno-korisno, ružno-ljepo),
- Da se podstiče razvoj empatije kod djece,
- Utjecati na formiranje izražavanja i kontrole osjećanja,
- Kultiviranje i razvoj pozitivnih emocija,
- Razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti,
- Podsticati razvoj samopouzdanja i samopoštovanja,
- Njegovanje pozitivnih emocija, lijepih, drugarskih, partnerskih i suradničkih odnosa, kao i uzajamno poštovanje i povjerenje,
- Da se djeca upoznaju sa činjenicom da ljudi imaju različite stavove, potrebe i vrijednosti koji mogu uticati na njihove akcije i pogled na svijet,
- Podsticati da njeguje toleranciju i pomaže u pronalaženju konstruktivnih i nenasilnih strategija rješavanja međuljudskih problema.

Zadaci:

- Razvijanje pozitivnog mišljenja o porodici, osjećanja pripadnosti porodici, o samom sebi te o tome da je porodica uređena zajednica u kojoj se svako ponaša prema pravilima i da se članovi porodice trebaju razumijevati i paziti,
- Razvijati svijest kod djece o mogućnosti utjecaja čovjeka na okolinu, njegove odgovornosti za zbivanja u sredini u kojoj živi i na toj osnovi razvija ekološku svijest i kulturu (očuvanje prirode, način i mjesto odlaganja otpadaka) te utjecati na razvoj pojedinca da donosi ekološke odluke i sa njima uskladi svoje ponašanje,
- Razlikovanje živog i neživog svijeta koji okružuje dijete te upoznavanje karakteristika oblika ponašanja i oglašavanja životinja, upoznavanje građe, funkcije i naziva važnijih organa kod biljaka, životinja i ljudi; poticati na razmišljanje koji se insekti mogu posmatrati u prirodi,
- Uočavati jedinstvo organskog svijeta, povezanost, međuzavisnost i ravnotežu u prirodi,
- Posmatrati i tumačiti određene pojave i promjene koje su nastale čovjekovim djelovanjem,
- Podsticati emocionalnu stabilnost i njegovanje pozitivne emocije na osnovu osjećanja sigurnosti, povjerenja i prihvaćenosti u grupi, mogućnosti slobodnog ispoljavanja

svojih emocija te kultivisanje dječje emocionalne sfere društvenosti, pozitivizma i humanosti,

- Uključivanje novih alternativnih mogućnosti da se zadovolje potrebe koje se ne mogu trenutno zadovoljiti,
- Njegovati sretan i bezbjedan emotivni boravak u vrtiću bez neprijatnih osjećanja i frustracija kako bi se unaprijedila emocionalna stabilnost i kako bi dijete stvorilo pozitivnu sliku o sebi,
- Razvijanje emocionalne osjetljivosti tj. sposobnosti da emocionalno reaguje na okolne pojave, prije svega u socijalnoj sredini (osjetljivost za pojave, emocije drugih ljudi, produbljivanje pozitivnih osjećanja- nježnost, saučešće, ljubav, simpatije),
- Stvarati uslove za bogaćenje i oplemenjivanje dječjih moralnih osjećanja,
- Obezbijediti djetetu uspješnost u realizaciji aktivnosti unutar kojih će se oslobođiti emocionalnih blokada i dati mu mogućnost da izrazi svoja negativna osjećanja bez potiskivanja, skrivanja i stida te da se planski radi na njihovoj eliminaciji bez frustrirajućih posljedica,
- Sticanje šireg socijalnog iskustva od onog u porodici, koje podrazumijeva upoznavanje ljudi, njihove djelatnosti i osnovnih socijalnih odnosa, te da se obezbijedi što bezbolnija adaptacija u sredini koja je različita od one u porodici,
- Podsticati razvoj društvenosti i socijalnih sposobnosti koje omogućavaju usklađivanje sa ljudima sa kojima se zajednički živi i u ustanovi, porodici i društvenoj zajednici te razvijanje empatije koja ima za cilj razvijanje afektivne komunikacije sa drugima, razumijevanje njihovih osjećanja putem opažanja,
- Poboljšanje sposobnosti uspostavljanja verbalnog i neverbalnog kontakta sa osobama drugih socijalnih grupa,
- Poboljšanje tolerancije nakon frustracije, podsticanje slobode, originalnosti i imaginacije u rješavanju konflikta te da se racionalno uspostavljaju kontakti i podstiču socijalni odnosi i pojačava kooperativno ponašanje ličnosti,
- Razvijati svijest o saobraćaju kao grani privrede koji se odvija po striktno utvrđenim pravilima. Razvijanje svijesti o kulturi ponašanja u saobraćaju, ponašanje u vozilima javnog prijevoza (igre u učionici vezane za saobraćaj, praktične vježbe prelaska na ulici i raskrsnici),
- Uključivanje djece u oplemenjivanje prostora u kojem borave, prikupljanju i stvaranju muzejskih i etno zbirk,
- Otkrivati i njegovati nove mogućnosti saradnje, komunikacije i interakcije sa porodicom, lokalnom zajednicom, muzejom, pozorištem, domovima kulture, izdavačkim kućama, školama,
- Naučiti djecu da prepoznaju svoje mogućnosti, prednosti, lične granice, da steknu povjerenje u vlastite snage,
- Stvaranje grupnog identiteta kao kreativne kombinacije pojedinačnih identiteta te razvijati svijest o aktivnom doprinosu onoga što je važno za njega i njegovu grupu,
- Razvijanje sposobnosti stavljanja u emociju drugoga i da razvijaju strategiju davanja empatije,
- Podsticati djecu da se identifikuju sa problemom i da što autentičnije dožive i pokažu konkretnim ponašanjem,
- Naučiti djecu da se nose sa neuspjehom, da iz greške izvuku pouku,
- Pružiti ljubaznost, razumijevanje i podršku stvarajući situacije u kojima dijete može dobro da se osjeća i opušta,
- Razvijati saradnju i kooperativnost u igrama koje ne sadrže takmičenje,

- Podsticati sposobnost za problem-situacije i snalaženja u njima na konstruktivan način.

2. Spoznajni razvoj

Ciljevi:

- Da se doprinosi razvoju općih osobina ličnosti djeteta: radoznalost, samostalnost, inicijativnost itd.,
- Razvijati spontanu dječju radoznalost za kvantitativne odnose u okolini i omogućiti mu verbalizaciju tih odnosa,
- Poticati razvoj kritičkog mišljenja,
- Razvijati divergentno mišljenje putem rješavanja problemskih zadataka,
- Pomoći djetetu postupno prelaženje od perceptivno-praktičnog na više oblike mišljenja,
- Poticati i razvijati interes za prirodne pojave, biljni i životinjski svijet iz neposredne okoline,
- Razvijati kod djece sposobnost uočavanja kvantitativnih odnosa u neposrednoj okolini, shvaćanje tih odnosa i rješavanje problema kvantitativnih odnosa primjenom najjednostavnijih operacija,
- Razvoj sposobnosti induktivnog i deduktivnog zaključivanja,
- Sticanje samostalnosti u obavljanju neophodnih aktivnosti u održavanju osobne higijene, fizioloških potreba, oblačenja i održavanja čistoće tijela,
- Da se preko matematičkih spoznaja utječe na opći spoznajni razvoj djeteta,
- Izgrađivanje aktivnog i stvaralačkog odnosa prema svijetu,
- Podrška sazrijevanju senzo-motoričke inteligencije, kao prvog sigurnog signalnog sistema za rano učenje i rješavanje razvojnih problema,
- Uspostavljanje interaktivnog odnosa prema sredini,
- Usavršavanje sposobnosti promatranja i razumijevanja pojava, procesa, predmeta – njihovo opisivanje i procjenjivanje primjenom postupaka ispitivanja, uspoređivanja, klasificiranja, uređivanja po zadatim pravilima ili kriterijima logičkog mišljenja i suđenja,
- Razvoj radoznalosti i istraživačkih afiniteta za upoznavanje okoline, motiva za pronalaženje i eksperimentiranje, za kritičku preradu i tumačenje saznanja o svijetu i pojavama u svom neposrednom okruženju.

Zadaci:

- Povećati čulne senzacije poticajnom sredinom i stalnom čulnom interakcijom sa sredinom,
- Poticati i njegovati prirodnu radoznalost djeteta kreirajući bogato okruženje (poticajan pribor, raznovrstan materijal), prostor i sredstva,
- Razvijanje sposobnosti zapažanja promjena u prirodi izmjenom godišnjih doba, karakteristike biljnog i životinjskog svijeta (aplikacije, priče, pjesme, enciklopedije, očigledne primjere),
- Poticati sposobnost uviđanja sličnosti i razlika između predmeta,

- Poticati samostalno i slobodno istraživanje karakteristika različitih materijala i predmeta - njihove upotrebljive funkcije (radoznaštvo, inicijativnost, tačnost),
- Poticati formiranje kvantitativnih odnosa od jednostavnog ka složenom (jedan tebi, jedan meni; malo-mnogo; mnogo-jedan; mnogo-nijedan i slično) i da im se pomogne da shvate funkciju i prirodu matematičkih sredstava u rješavanju tih problema, te da primjenjuju neke početne matematičke postupke kao uvod u početnu matematiku,
- Stvarati problemske situacije u skladu sa uzrastom djece te omogućiti djetetu da se oproba u samostalnom rješavanju tih situacija, ohrabrvati ih i podržavati,
- Poticati djecu da tragaju za zajedničkim rješavanjem praktičnih problema učestvujući u rješavanju postojećeg problema i odgovorom na postavljena pitanja,
- Poticati i podržavati radoznaštvo djece za brojeve, uočavanje razlika između predmeta i njihovo izdvajanje, uočavanje zajedničkih svojstava - sposobnost serijacije (upoređivanje po veličini - rastući ili opadajući niz; sposobnost klasifikacije – upoređivanje predmeta različitih svojstava; aktivnosti mjerjenja dužine i težine - dugo-kratko, teško-lahko),
- Poticati razvoj pamćenja kroz usvajanje priča, pjesama i drugih tekstova,
- Postupno shvatanje pojma skupa (kroz igre u centrima interesa),
- Podsticati na uočavanje oblika (okruglo-lopta i slično),
- Koristiti odgojne i životne situacije za opažanje veličina (veliko-malo; više-manje),
- Orientacija u vremenu - realizacija kroz aktivnosti i ponavljanje u prigodnim situacijama: jutro-podne-večer,
- Podsticati kritičko mišljenje i logičke operacije te izgraditi osnovne kategorije uzroka, posljedica, ravnoteže, nepromjenjivosti,
- Podsticati izgradnju naučnog mišljenja putem praktičnih postupaka posmatranja, eksperimentisanja, predviđanja, provjeravanja (npr. rast biljaka),
- Poticati spoznajni razvoj djece kroz posjete okolini,
- Produbljivati i proširivati matematička znanja.

3. Govor, komunikacija, istraživanje i stvaralaštvo

Ciljevi:

- Poticaj djece na verbalno izražavanje misli, ideja i osjećanja u spontanim i organizovanim aktivnostima,
- Stvaranje bogate i poticajne sredine u kojoj će dijete uvidjeti smisao i vrijednost usmenog i pismenog izražavanja,
- Stvaranje uslova za usvajanje pravilnog maternjeg i književnog jezika,
- Stvaranje uslova u kojima će djeca dalje razvijati simboličko i kreativno mišljenje i imaginaciju koristeći različite medije (govor, tijelo, linije, prirodne i vještačke materijale, boje, zvuke, slike, pokret, maske i kostime, informacijsko-komunikacijske tehnologije),
- Odabir materijala za čitanje koji oslikavaju dječji interes i nivo razvoja,
- Omogućiti da djeca predviđaju i donose zaključke na osnovu razumljivosti sadržaja priče,
- Poticati dijete da koristi novi i odgovarajući rječnik,
- Poticati djecu da uočavaju osnovne elemente priče, početka, sredine i kraja,
- Stimulisati razvoj govornih vještina i samouverenost kada govore,
- Motivisati djecu da se oslanjaju na govor prilikom rješavanja sukoba,

- Uvježbavati sa djecom konvencionalne društvene izraze, poput uzvračanja na pozdrav i slično,
- Učiti djecu da oblikuju visinu i opseg glasa,
- Razvijati kod djece vještinu pažljivog slušanja,
- Motivirati djecu da sačekaju na odgovor u toku razgovora,
- Obezbijediti stimulativnu sredinu u kojoj djeca mogu koristiti različite materijale kao što su boje, glina, tkanina i papir prilikom kreiranja umjetničkih radova,
- Poticati djecu da koriste odgovarajući vokabular za opisivanje umjetničkih radova i materijala,
- Stimulisati djecu da jasno opisuju elemente koje su uočili u umjetničkom djelu, poput linije, oblika, boje i teksture,
- Savjetovati djecu da prilikom upotrebe materijala budu odgovorni i da ga čuvaju,
- Obezbijediti uslove za kreativno istraživanje,
- Razvijati čulni senzibilitet, posebno osjetljivost za estetske fenomene u prirodi, u predmetima iz svoje okoline i produktima likovnog izražavanja,
- Poticati sposobnost opažanja, uočavanja, razlikovanja, odabira i zadržavanja u svijesti vizuelnih podataka o bojama, oblicima i njihovim kombinacijama,
- Razvijati sluh, ritam, muzičku memoriju, muzički ukus i muzikalnost uopće,
- Omogućiti djeci da iskažu sposobnost stvaralačkog izražavanja svojih emocija i misli muzičkim sredstvima, komuniciranjem putem zvukova i glasova raznih vrsta, inteziteta i boje.

Zadaci:

- Njegovanje izražajnog govora, zvučno bogatog, i prijatnog za uho te razvijanje sposobnosti za pravilan izgovor,
- Razvoj intelektualnih sposobnosti djece kroz aktivnosti izražavanja,
- Razvoj govora (artikulacija, bogaćenje rječnika, razvoj rečenice) i komunikacijskih sposobnosti kroz poticanje radoznalosti djece za ljude, stvari, pojave i procese u okolini,
- Poticanje interakcije djeteta s vršnjacima,
- Pomaganje djetetu u usvajanju osnovnih normi ponašanja,
- Podsticati razvoj vještine slušanja kao bitne komponente u komunikacijskom procesu i praćenja govora drugih,
- Podržavati stvaralačku aktivnost djeteta u oblasti govora,
- Omogućiti doživljavanje najljepših djela dječje literature,
- Sistematski uticati na razvoj i pravilno funkcioniranje govornog aparata i uporedno raditi na pravilnoj diskriminaciji i artikulaciji glasova, uticati na tačnost izražavanja postepenim odstranjivanjem pojava zastajkivanja, zamuckivanja i tepanja, tako da se preduprijeđe pojave nerazvijenog govora i govornog poremećaja,
- Otkrivanje sopstvenih mogućnosti izražavanja i komuniciranja putem verbalnih i neverbalnih poruka,
- Upoznavanje sa tvorevinama narodne i umjetničke književnosti naših i drugih naroda: bajke, basne, brzalice, recitacije, priče, razbrajalice, zagonetke i drugo,
- Poticati razvijanje ljubavi prema slikovnici/knjizi i govornom stvaralaštvu,
- Podržavanje i stimulisanje svih oblika govornog stvaralaštva od heurističkog postavljanja pitanja, imaginativnog izmišljanja situacija, ekspresivnog izražavanja želja, zahtjeva, protesta, interakcionog, održavanje kontakta sa odraslima,

- Njegovanje logički povezanog i pravilnog izražavanja o svemu što djeca opažaju, rade, misle i osjećaju da im se tako pomogne da stiću emocionalnu i socijalnu sigurnost,
- Nastojati da se govorom utiče na saznajni razvoj i mišljenje djeteta,
- Razvijanje osjećanja i smisla za lijepo govorno izražavanje,
- Prilagođavanje situaciji u kojoj se odvija komunikacija i dijalog,
- Omogućiti uslove i realizaciju aktivnosti koje stimulišu pravilan govor,
- Podržavati ovladavanje sposobnosti da se govori pred većim brojem ljudi, te da djeca bez straha i ustručavanja slobodno opisuju, objašnjavaju, saopštavaju, upoređuju,
- Poticanje ovladavanja raznovrsnom upotrebotom govora kao što su izražavanje želja i potreba,
- Da se sistematski radi na bogaćenju rječnika i rečenice te na razvoju logički povezanog i gramatički povezanog govora,
- Da se govorom utiče na saznajni razvoj i mišljenje djeteta,
- Priprema za proces pisanja (priprema ruke pomoću različitih materijala),
- Razvijati vizuelno i taktilno opažanje,
- Podržavati i ohrabrvati svaki pokušaj likovnog izražavanja djeteta,
- Uvažavati i cijeniti individualnost, osjećanje, misli, doživljaj, ideje u kreativnom izrazu,
- Stvarati i obezbjeđivati uslove za razvoj stvaralačke i kreativne ličnosti, razvijanje čula i kultivisanje vizuelnih, taktilnih i akustičkih iskustava,
- Zadovoljiti potrebu djece za otkrivanjem novih stvari i raznovrsnih materijala, podstičući, razvijajući i njegujući njihove istraživačke težnje u svijetu likovnog stvaralaštva, omogućiti im da upoznaju likovni pribor, podloge i materijale, te da se njima spretno i slobodno služe,
- Podsticati sposobnost djeteta da opaža, uočava razlike, vrši odabir i zadržava u svijesti vizuelne podatke o bojama, oblicima i njihovim kombinacijama, otvaranje mogućnosti i pravca za bliža i dalja likovna istraživanja različitog oblika likovnog stvaralaštva za rad,
- Podsticati samostalnost u izboru materijala za rad, otkrivanje i eksperimentisanje u području dječjeg likovnog stvaralaštva te samostalan izbor teme,
- Usmjeravati pažnju djeteta i ukazivati mu na bogatstvo boja, oblika i linija u vizuelnoj stvarnosti, kao i na pojedina likovna djela likovne umjetnosti koja je primjerena njihovim razvojnim mogućnostima i interesovanjima,
- Tragati za materijalima iz prirode i istražiti mogućnosti njihove primjene u radu sa djecom,
- Upoznati djecu sa tehnikama likovnog izražavanja te korelacijom raznih vrsta stvaralaštva (muzika, ilustrativno crtanje na motive priče),
- Biranje motiva koji zahtijevaju veću koordinaciju oko-ruka, veću lakoću u pokretu,
- Predstave djece o novim opažanjima i saznanjima o prostornim odnosima, materijalnim svojstvima i likovno-estetskom obilježavanju prostora, živih bića i predmeta u njihovoj okolini,
- Podsticati osjećaj djece za likovno-estetsko uređenje njihovog životnog i radnog ambijenta,
- Da se učvršćuju kulturne, higijenske i radne navike,
- Razvijati navike čuvanja tekovina materijalne i duhovne kulture,
- Podsticati razvoj sluha, ritma, kulture glasa i vještine pjevanja,
- Izbor pjesama u skladu sa interesima i uzrastom djece u kome će kriterij biti: kratak tekst, melodija koja se lako memoriše i ritam koji djeca mogu da prate,

- Podsticati djecu na samostalno muzičko izražavanje
- Organizovanje situacija u kojima će dijete slobodno da ispolji svoju maštu u igrolikim aktivnostima,
- Razvijati sposobnosti za doživljavanje i izražavanje muzike kroz ritam i pokret,
- Poticati inicijativu kod djece da biraju muzičku izvedbu, uz koji instrument vole da pjevaju, kako da koriste slobodu pokreta,
- Poticati muzički razvoj, ali ga ne forsilirati kako ne bi došlo do suprotnog efekta,
- Sticanje sposobnosti izražavanja muzičke dinamike, ritma, sudjelovanje u horskim i individualnim izvedbama, prepoznavanje karaktera pjesme te sticanje prirodnosti i cjelovitosti dječjeg izraza kroz pjevanje, igranje, ritmičko kretanje, ples, likovno, govorno i dramsko izražavanje,
- Njegovati i kultivirati dječji glas (pravilno disanje, jasan izgovor riječi, intonativno, tačno pjevanje pri individualnom i zajedničkom pjevanju),
- Upoznavanjem i njegovanjem sevdalinki podsticati ljubav prema domovini,
- Zajedno sa djecom izmišljati sadržaje za muzički centar i kontinuirano ga obogaćivati,
- Organizovati i praviti različite muzičke manifestacije (muzičko-scenske-plesne cjeline, odlaske na koncerте, muzičke radionice, maskembal),
- Obogaćivanje dječjeg emocionalnog razvoja uz pomoć muzike,
- Nastojati da muzika bude svakodnevno zastupljena u aktivnostima djece u vidu svih muzičkih izraza,
- Motivirati djecu da sami sudjeluju u izmišljanju brojalica,
- Odabirati muzičke sadržaje jednostavnih formi, kraćeg trajanja koji odgovaraju uzrastu i glasovnim mogućnostima djece,
- Uvođenje djeteta u više oblika igrovnih i stvaralačkih aktivnosti, podstičući njihovu samostalnost i inicijativu pri izboru aktivnosti,
- Podsticati djecu da razvijaju svoj dramski izraz organizovanjem raznovrsnih komunikacijskih situacija sa težištem na razvijanje i bogaćenje jezičke prakse,
- Razvijanje sposobnosti promatranja, podržavanja i simboličkog predstavljanja, u igri i drugim dramskim aktivnostima govora, glasova, gestova, izraza lica, držanja tijela, postupaka i ponašanja drugih ljudi i životinja,
- Podsticati djecu da se sami dramski organizuju kako bi došla do izražaja njihova samostalnost, spontanost, inventivnost u drami te da se na taj način razvija i sposobnost kritike sopstvene aktivnosti kako u drami tako i u svakodnevnom životu,
- Razvijanje sposobnosti za sudjelovanje u kolektivnoj dramskoj igri uz zadržavanje individualnosti svakog učesnika te jasnog govora u akciji da imaju svijest o tome da ih neko gleda i da ono što se gleda treba da prenese značenje igre ili priče,
- Podsticati uključivanje djece u likovnu opremu priredbi: plakati, pozivnice, kostimi, scenografija,
- Vođenje dramske radionice kroz razvojni, igrovni, stvaralački i interaktivni pristup sa djecom, snimanje dječjih predstava, kratkih filmova u kome djeca sudjeluju.

II Osnove i aspekti programa

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi

Tabela 1.

Naziv predškolske ustanove:	Privatna predškolska ustanova „Vesela duga“ Maglaj		
Adresa:	Ilijasa Smajlagića 79		
Akt o osnivanju:	OPU-IP:181/2020 od 14.07.2020.		
Akt o upisu u sudski registar:	MBS: 43-05-004-20; JIB: 4219084950005		
Akt o upisu u registar Ministarstva:	10-34-03098-3-1-03/20 od 10.07.2020.		
Direktor:	Ibranović Emin	Telefon: 061/994-117	032-605-200
Sekretar:	/	Telefon: /	
Stručni saradnici:	/	Telefon: /	
Fax:	/		
e-mail:	emina.ibranovic.87@gmail.com		
Web site:			
Broj djece:	40		
Broj grupa:	2		
Ukupan broj zaposlenika:	5		
Ukupan broj odgajatelja:	2		
Ukupan broj zdravstvenih radnika:	1		
Ukupan broj ostalih zaposlenika:	2		
Broj objekata:	1	Centralnih: 1	Područnih: /

Tabela 2.

R.br .	OBILJEŽJE POTPUNOSTI	BROJNO STANJE PO GRUPAMA				SVEGA
		JASLIC E	VRTIĆ	GRUPA OPOiO	OSTAL O	
1.	Djeca bez majke	/	/	/	/	/
2.	Djeca bez oca	/	/	/	/	/

3.	Djeca bez oba roditelja	/	/	/	/	/
4.	Djeca sa oba roditelja	14	26	/	/	40

Tabela 3.

R.br.	OBILJEŽJE POTPUNOSTI	BROJNO STANJE PO GRUPAMA				SVEGA
		JASLICE	VRTIĆ	GRUPA OPOiO	OSTALO	
1.	Stanuje u porodici	14	26	/	/	40
2.	Stanuje u domu	/	/	/	/	/

Tabela 3.

Tabela 4.

R.br.	OBILJEŽJE OBRAZOVNOG STATUSA RODITELJA	ŠKOLSKA SPREMA RODITELJA								
		Bez škole	OŠ	SSS III	SSS IV	VKV	VŠ	VSS	VSS 2.3.	Svega
1.	Oca	/	/	18	10	/	/	11	1	40
2.	Majke	/	/	9	12	/	/	18	1	40

Tabela 5.

R.br.	NAČIN DOLASKA U PREDŠKOLSKU USTANOVU	BROJ DJECE KOJA DOLAZE				
		Pješice	Autobusom	Željeznicom	Automobilom	
1.	Udaljenost do 5 km	3	/	/	/	
2.	Udaljenost preko 5 km	/	/	/	37	

2. Organizacija rada

Tabela 6.

R. br.	Objekat	Adresa	Broj telefona	Površina prostora		Funkcija prostora	Iznajmljeni prostor drugom korisniku
				Zatvoreni	Otvoreni		
1.	Privatna predškolska ustanova „Vesela duga“ Maglaj	Ulica Ilijasa Smajlagića 79	061/994-117 032/605-200	126,63 m ²	360 m ²	U upotrebi	/
UKUPNO				126,63	360		

Objekat po tipu spada u stambeno-poslovne prostore. Objekat ima dovoljno prirodne svjetlosti, te ostalu infrastrukturu potrebnu za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.

Odgojno-obrazovni rad organizovan je u dvije odgojno-obrazovne grupe:

1. Jaslička grupa – djeca od 6 mjeseci pa do 3 godine života.

Već od samog rođenja dijete ima ne samo fiziološke već i socio-emocionalne potrebe koje su podjednako značajne i koje se moraju zadovoljavati (to su: potreba djeteta za ljubavlju, nježnošću, pažnjom, podrškom, sigurnošću).

Ovaj period razvoja je vrlo bitan za motorički razvoj djece, razvoj govora i slušne osjetljivosti, stoga je potrebno uz pomoć raznovrsnih materijala poticati ove razvojne sposobnosti. Period do 3. godine je nezamjenjiv za razvoj sposobnosti govora, kretanje, emocionalnog i intelektualnog razvoja. Na uzrastu do 3 godine javlja se većina komunikativnih ili socijalnih funkcija govora. Sve najvažnije funkcije, buduće odrasle osobe počinju u ranom djetinjstvu. Dijete na ovom uzrastu je izrazito zainteresirano za upoznavanje okoline, što se najjasnije izražava u aktivnostima istraživanja predmeta, njihovih svojstava i odnosa.

Opći zadaci u razvoju djece od 6 mjeseci do navršene 3 godine:

- Formiranje radosnog i zadovoljnog djeteta,
- Brinuti o dječjoj higijeni i postupno podučavati djecu za samostalnu brigu o higijeni,
- Izvođenje motoričkih igara i aktivnosti na svježem zraku,
- Pružanje pomoći u sticanju unutrašnje i vanjske samostalnosti,
- Pomaganje djetetu u usvajanju osnovnih normi ponašanja,
- Poticati krupnu i finu motoriku kroz vježbe oblikovanja tijela i prirodne oblike kretanja,
- Obogaćivanje dječijeg emocionalnog razvoja uz pomoć muzike,
- Njegovanje izražajnog govora, zvučno bogatog i prijatnog za uho,
- Poticanje interakcije djeteta sa vršnjacima,
- Razvoj govora (artikulacija, bogaćanje rječnika, razvoj rečenice) i komunikacijskih sposobnosti,
- Brinuti o dječjem zdravlju i sigurnosti saradnjom sa bližom zajednicom.

2. Mješovita vrtićka grupa - djeca od 3 godine života do polaska u školu.

U procesu organizacije i realizacije odgojno-obrazovnog rada polazimo od holističkog pristupa koji je sastavni dio svih humanističkih teorija i polazi od shvaćanja da organizam u fiziološkom i psihološkom smislu može funkcionirati samo kao cjelina. Kako bi se postigao holistički razvoj djeteta predškolske dobi u okviru odgojno-obrazovnog rada važno je:

- Omogućiti individualizaciju u procesu učenja koja polazi od pretpostavke da ne postoje dva djeteta koja na isti način ulaze u proces učenja. Ovakav pristup će omogućiti svakom djetetu da se razvija u skladu sa svojim sposobnostima, mogućnostima, potrebama i interesovanjima,
- Omogućiti konstruktivistički pristup koji polazi od činjenice da dijete teži tome da osmisli svijet koji ga okružuje, unoseći u taj proces svoje prethodno znanje i iskustvo,
- Realizacija razvojno primjerenog kurikuluma podrazumijeva da je svako dijete jedinstveno biće. Poznavajući razvojne karakteristike svakog pojedinog djeteta planirat će se igre i aktivnosti,
- Omogućiti progresivno obrazovanje koje se zasniva na razvojnim i konstruktivističko-interakcijskim procesima. U ovom procesu je značajna uloga odraslih (roditelji i stručne osobe u institucionalnom odgoju), kao i drugi odrasli i djeca iz okruženja. Razumijevajući značaj uključivanja porodice za svestran razvoj djece, kao i značaj u

odnosu na uzajamno širenje pozitivnih utjecaja, zalažemo se za uključivanje porodice u sve aspekte života i rada u predškolskoj ustanovi.

Napomena:

Mješovita grupa je podijeljena u dvije grupe, u dva boravka zbog epidemioloških mjera i smjernica od Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica da u jednom boravku ne može biti više od 20 djece.

III Uslovi rada

1. Materijalno - tehnički uslovi rada

Objekat PPU „Vesela duga“ Maglaj je privatno vlasništvo sa prostorom površine 486,63 m² (unutrašnji 126,63 m² i vanjski prostor 360 m²). Zatvoreni prostor sadrži: U visokom prizemlju se nalaze 2 radne sobe koje će se koristiti kao spavaone djeci sa pripadajućim namještajem, hol u kojem je okačena senzomotorička ploča, jedan mokri čvor sa 2 pločom odvojena toaleta prilagođena uzrastu djece i 2 umivaonika prilagođena uzrastu djece, predoblje koje može poslužiti kao izložbeni prostor i art centar. U suterenu se nalazi kancelarija sa kancelarijskim namještajem za menadžment predškolske ustanove, trpezarija, kuhinja uz koju je toalet za osoblje i 2 ostave. Ulazni hol posjeduje vješalice za odjeću, police za obuću koje su namjenjene i za sjedenje. Cijeli prostor ima centralno grijanje. Namještaj je funkcionalan i prilagođen uzrastu djece. U radnim sobama se nalaze stolovi i stolice koje su prilagođene uzrastu djece, drveni ormari sa plastičnim policama u kojima su smješteni dječije igračke i didaktički materijal. Biblioteka je u sklopu radne sobe koja se sastoji od stručne literature za odgajatelje, slikovnica za djecu, bajke i priče za laku noć. U vanjskom prostoru je mobilijar, dječije igralište. Kontinuirano tokom pedagoške godine prostorije se dopunjaju didaktičkim sredstvima i pomagalima. Potrošni materijal je pripremljen za novu pedagošku godinu i dopunjavat će se po potrebi.

Prostor

Tabela 7.

R.br.	PROSTOR	BROJ PROSTORIJA	POVRŠINA u m ²	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
VLASTITI ZATVORENI PROSTOR				
1.	Radna soba	3	90,79	U upotrebi
2.	Igraonica	0	0	-
3.	Biblioteka	Biblioteka je u sklopu učionice.		
4.	Sala za tjelesni odgoj	-	-	-
5.	Kuhinja	1	8,13	U upotrebi

6.	Trpezarija	1	7,1	U upotrebi
7.	Spavaonica	Spavanje se organizira sa sklopivim krevetima u sklopu učionice.		
8.	Radionica	-	-	-
9.	Čitaonica	-	-	-
10.	Kancelarijski prostor	1	4,73	U upotrebi
11.	Sanitarne prostorije	2	9,91	U upotrebi
12.	Ostali zatvoreni prostori	1	5,67	U upotrebi
II VLASTITI OTVORENI PROSTOR				
1.	Sportska sala	/	/	/
2.	Dvorište	1	360	U upotrebi
3.	Školski vrt	1	100	-
4.	Ostali otvoreni prostori	/	/	/
IV IZNAJMLJENI VLASTITI PROSTOR DRUGOM KORISNIKU				
		/	/	/

1.2. Didaktička sredstva i pomagala

Tabela 8.

R.br.	NAZIV	POTREBAN MINIMUM	POSJEDUJE	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
1.	TV-prijemnik	1	3	U upotrebi
2.	DVD player	0	1	U upotrebi
3.	Grafskop	0	0	-
4.	Kasetofon	0	0	-
5.	CD player	1	1	U upotrebi
6.	Projekciono platno	0	0	-
7.	Multimedijalni projektor	1	1	U upotrebi
8.	Notebook PC	0	0	-
9.	Set igračaka-didaktika	1	5	U upotrebi
10.	Muzički instrumenti	1	3	U upotrebi
11.	Laptop	1	2	U upotrebi
OSTALA POMAGALA U STRUČNOJ SLUŽBI				
1.	Laptop	1	1	U upotrebi
2.	Kopir aparat	1	1	U upotrebi
3.	Telefon	1	1	U upotrebi
4.	Fax	0	0	

Didaktika i igračke

Vrtić raspolaže sa 3 seta Krin igračaka, zadovoljavajućom količinom puzzli od različitog materijala i veličina prilagođenih djeci predškolskog uzrasta. Posjeduje znatne količine kolaž papira, blokova za crtanje, sveske A4 i A5 formata, hamer u bojama, karton, boje (drvene, voštane, tempere, flomastere, grafitne olovke, krede u boji), ljepilo (selotejp, tečno). Također posjeduje bockalice raznih veličina i oblika, društvene igre (čovječe ne ljuti se, domino, parne slike i slično), 1 set - lutkarska pozornica - ginjoli (malo pozorište), setove igračaka koji predstavljaju određena zanimanja ljudi, kolekciju životinja (domaće, divlje, životinje dalekih

krajeva, prahistorijske životinje), lutki, automobila, plišanih igračaka i druge slikovnica, hula-hop - 3 komada, memori igra - 4 komada, mozaik - 3 kutija, lopte - 2 komada, čovječe ne ljuti se - 2.

1.3. Rad i organiziranje kuhinje

Na poslovima pripremanja hrane, te održavanju kuhinje i trpezarije angažovana je jedna kuharica. Mjesečni jelovnik je osmišljen u skladu sa preporukama nutrucionista, zajedno u saradnji roditelja i zaposlenika. Jelovnik je usklađen prema potrebama djece, te se isti mijenja ukoliko je neko dijete alergično na neke sastojke.

Kroz saradnju sa Zavodom za javno zdravstvo ZE-DO kantona realizuje se Program higijenizacije. Tim Programom obuhvaćene su slijedeće aktivnosti:

- Ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica uzetih slučajnim uzorkom,
- Pregled lica pod zdravstvenim nadzorom (brisevi ruku i radnih mantila),
- Kontrola higijene radnih površina, opreme za rad, posuđa za distribuciju hrane,
- Kontrola energetske vrijednosti obroka,
- Kontrola i pregled uslova rada objekta,
- Pohađanje edukacije „Sanitarni minimum“, te polaganje ispita.

Budući da je ishrana jedan od važnijih faktora koji uslovjavaju pravilan tjelesni i mentalni razvoj djeteta poštovat će se svi principi normirane, stručno organizovane i vođene ishrane od planiranja do distribucije. Jelovnik će pratiti potrebe za energetskom vrijednošću obroka i potrebe za hranjivim i zaštitnim materijama za određeni uzrast i određeno vrijeme boravka u ustanovi.

1.4. Organiziranje prevoza djece

Planirano je da roditelji prevoze djecu od stana/kuće do Ustanove i obratno.

2. Kadrovski uslovi rada

Tabela 9.

IZVRŠITELJI	Broj potrebnih izvršitelja	Broj raspoloživih izvršitelja	Spol		Radno iskustvo	
			M	Ž	Do 20 god.	Više od 20 god.
a) Odgajatelji:						
Profesori predškolskog odgoja		2		2	2	
Nastavnici predškolskog odgoja						
Ostalo - nastavnik razredne nastave						
b) Zdravstveni radnici:		1		1	1	
c) Stručni saradnici:						
Pedagog/pedagog-psiholog/socijalni pedagog						
Psiholog						
Defektolog						

Logoped						
Ostalo						
d) Administrativno-tehničko osoblje						
e) Pomoćno i tehničko osoblje						
Kuharica/spremačica		1		1	1	
f) Rukovodno osoblje						
Direktor		1		1	1	
UKUPNO UPOSLENIKA		5		5	5	

Tabela 12.

R.br.	PRIPRAVNIK	STRUČNI NAZIV	STRUČNA SPREMA	GODINE STAŽA	MENTOR	PRIPRAVNIČKI STAŽ	
						POČETAK	ZAVRŠETAK
1.	PAVLOVIĆ JASNA	PROFESOR PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA	VSS	0	HUSANOVIĆ HARISA	02.03.2021.	02.03.2022.

3. Zdravstveno-higijenski uslovi

Zdravstveno-higijenski uslovi u vrtiću su na zadovoljavajućem nivou. Sav korisni prostor objekta se redovno održava:

- Provjetravanje prostorija
- Svakodnevno održavanje higijene kompletнnog prostora,
- Generalno - jednom u toku mjeseca, po potrebi i češće,
- Promjena posteljine – jednom sedmično
- Redovno održavanje vanjskog prostora,
- Redovno pranje i dezinfekcija igračaka,

Ustanova postupa prema proceduri za rad biosigurnosnih mjera Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica poštujući higijensko - epidemiološke mjere

U cilju stvaranja povoljnih zdravstveno-higijenskih uslova ustanova redovno sarađuje sa Zavodom za javno zdravstvo ZDK, te Higijensko epidemioloшkom službom Javne ustanove „Dom zdravlja“ Maglaj sa ciljem organiziranja propisane dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i to:

- Vršit će se redovan sanitarni pregled kuharica dva puta u toku godine, a ostalih zaposlenika jednom u toku godine,
- Sanitarni minimum kuharice je u procesu polaganja,
- Vrši se redovna godišnja edukacija o protivpožarnoj zaštiti kao i redovan šestomjesečni pregled aparata za gašenje požara,

- Prilikom prijema zaposlenika i učenika u Ustanovu obavezno se dostavlja ljekarsko uvjerenje,
- U skladu sa propisima kuharica obavlja sanitarni pregled jednom u 6 mjeseci, a stručno osoblje jednom u 12 mjeseci.

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

Predškolski odgoj i obrazovanje je početni stepen jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja, koji se ostvaruje kroz Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja donešen od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 8/11). Oslonac u realizaciji odgojno-obrazovnog rada predškolske ustanove, te njege i brige o djeci predškolskog uzrasta koja su uključena u institucionalni predškolski odgoj i obrazovanje, predškolska ustanova nalazi u Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona, Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje, te Kriterijima finansiranja predškolskih ustanova.

1. Brojno stanje odgojnih grupa

Tabela 13.

OBJEKAT	ODGOJNE GRUPE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVİ														UKUPAN BROJ DJECE	UKUPAN BROJ GRUPA		
	JASLICE			VRTIĆ			GRUPA OPOiO			OSTALO								
	BROJ DJECE		BROJ GRUP A	BROJ DJECE		BROJ GRUP A	BROJ DJECE		BROJ GRUP A	BROJ DJECE		BROJ GRUP A	BROJ DJECE					
	M	Z	U	M	Z	U	M	Z	U	M	Z	U	M	Z	U			
Centralni objekat:	8	6	1 4	1	1 2	1 4	26	1						20	20	40	2	
Ukupno			1 4				26									40		

2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi

U školskoj 2021/2022. godini, kroz proces odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, realizovat će se slijedeći programi:

2.1. Cjeloviti razvojni program

Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvata program njege i odgojnog rada sa djecom od 6. mjeseci života do polaska u školu. Realizuje se tokom cijele godine kroz usmjerene aktivnosti u toku nastavne godine i slobodne aktivnosti u toku zimskog i ljetnog perioda.

Program njege, zaštite, odgoja i obrazovanja u sklopu cjelovitog programa realizuju dva odgajatelja i jedna medicinska sestra.

Sadržaj Godišnjeg programa rada prikazuje suštinu realizacije cijelovitog razvojnog programa kroz definisanje ciljeva i zadataka, organizaciju rada, te ostale sadržaje koji su prikazani, poštujući odredbe Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, Standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje, te ostale zakonske i podzakonske akte.

2.2. Specijalizirani razvojni program

2.2.1. Projekat engleskog jezika

U okviru specijaliziranog razvojnog programa u školskoj 2021/2022. godini realizovat će se Projekat engleskog jezika. Djeca predškolskog uzrasta pokazuju veliko interesovanje i sposobnost usvajanja stranog jezika. Na ovom uzrastu djeca razvijaju svoj maternji jezik, pa taj urođeni mehanizam usvajanja maternjeg jezika treba aktivirati u procesu usvajanja stranog jezika, u kome će djeca aktivno i kreativno učestvovati u skladu sa svojim psiho-fizičkim sposobnostima i interesovanjima. Podsticanje djece za učenje engleskog jezika postizat će se kroz muziku i pokret, posmatranje, igru, glumu, crtanje i jednostavnu komunikaciju sa što manje prevođenja.

Realizacija programa planirana je u novembra 2021. godine, po prethodnoj pribavljenoj saglasnosti Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, a realizovat će se jednom sedmično u trajanju od 20 minuta. Ovu vrstu specijaliziranog programa na zahtjev zainteresovanih roditelja, realizirati će profesorica engleskog jezika, koja ima višegodišnje iskustvo u radu sa predškolskom i školskom djecom.

Osnovni ciljevi programa učenja engleskog jezika su:

- Podsticanje potrebe za učenjem stranog jezika,
- Sticanje navike kreativnog provođenja slobodnog vremena,
- Osposobljavanje za elementarno komuniciranje na stranom jeziku na usmenom nivou,
- Usvajanje fonetskog sistema engleskog jezika i ovladavanje vještinom artikulisanja engleskog jezika,
- Upoznavanje drugih i različitih kultura i tradicija,
- Stvaranje osnove za dalje izučavanje engleskog jezika,

U učenju engleskog jezika primjenjivat će se slijedeći pristupi ili metode rada:

- Oralni pristup, u cilju usvajanja i razvijanja komunikativne kompetencije djeteta koje uči (sposobnost da se služi jezikom u stvarnim životnim situacijama),
- Integralni pristup - strani jezik se može usvajati mehanički i kognitivno, ali se na ovom uzrastu najlakše usvaja oponašanjem i ponavljanjem,
- Multimedijijski pristup- korištenje audio-vizuelnih sredstava sa ciljem podsticanja motivacije djeteta da progovori stranim jezikom,
- Ilustrativno-demonstrativna metoda (učenje pomoću slika),
- Dramatizacija kraćih tekstova.

Sadržaji koji se planiraju i realizuju u toku učenja engleskog jezika u vrtiću, prilagođeni su postojećem iskustvu i uzrasnim mogućnostima djece, a u skladu sa sadržajima koji se realizuju u okviru redovnog odgojno-obrazovnog rada.

2.3. Interventni, kompenzacijски i rehabilitacijski program

S ciljem podrške inkluziji djece sa posebnim potrebama, vrtić će realizovati ukoliko bude potreba za ovu vrstu programa i to na način da prihvati jedno do dvoje djece sa posebnim potrebama (ukoliko roditelji takve djece izraze potrebu za institucionalnim smještajem djeteta).

2.4. Program jačanja roditeljske kompetencije

U skladu sa savremenom koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, zahtjevima modernog društva koje naglašava značaj cjeloživotnog učenja, dječji vrtić postaje mjesto učenja djece i odraslih. Vrtić je mjesto koje svojom strukturom i organizacijom, te kompetentnom stručnošću može i mora odgovoriti na pitanja i dileme roditelja u njihovoj roditeljskoj ulozi.

Polazeći od razumijevanja roditeljskih potreba i zahtjeva osim uobičajenih oblika saradnje sa roditeljima (informativni roditeljski sastanci, individualni razgovori...), roditeljima omogućavamo da svoje roditeljske vještine i roditeljsku kompetenciju uče i usavršavaju kroz:

- Komunikacijske roditeljske sastanke - izmjena iskustva sa drugim roditeljima, provjera i nadopuna dosadašnjih znanja, razvijanje komunikacijskih vještina,
- Predavanja za roditelje organizirana u saradnji sa širom društvenom zajednicom (gosti predavači: pedijatri, stomatolozi, psiholozi, predstavnici drugih odgojno-obrazovnih ustanova...), upoznavanje sa institucijama koje mogu pomoći porodicama u zadovoljavanju potreba djece i roditelja, zaštiti zdravlja djece, sticanje novih znanja iz različitih područja,
- Radionice za roditelje „Škola roditeljstva“ - omogućiti samouvid u osobna znanja, osjećaje, mišljenja, vještine i ponašanja, odgojne stilove roditelja, usvajanje nenasilnih oblika komunikacije, razvijanje pozitivne slike o sebi, podizanje razine psihološke osjetljivosti roditelja za dječje potrebe, razvijanje kvalitete odnosa. Teme za radionice: komunikacija, emocionalni razvoj djeteta, roditeljske odgovornosti, kako dijete uči o svijetu oko sebe, braditi i druge teme na prijedlog roditelja.
- Otvoreni dan vrtića – aktivno učešće roditelja u realizaciji odgojno-obrazovnog rada i zajednička druženja djece, roditelja i odgajatelja, što omogućava stvaranje iskustva zajedničkih, kvalitetnih i radosnih doživljaja roditelja i djece, učenje o važnosti razvojnih poticaja u igri, važnosti igre za razvoj djeteta, šta i kako se igrati s djecom, te kako kod djece izgraditi samopouzdanje,
- Info-centri i edukativni leci koji pružaju roditeljima dodatne informacije o ponašanjima djece u određenim situacijama, različitim odgojno – obrazovnim utjecajima na dijete, o važnim trenucima u životu djeteta.

U procesu realizacije ovog programa učešće uzimaju odgajatelji, uprava vrtića, roditelji i djeca.

2.5. Program za djecu pred polazak u školu (djeca koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

U 2021/2022. godini, po obezbjeđenju finansijskih sredstava, ustanova planira realizaciju programa Obaveznog uključivanja djece u predškolski odgoj i obrazovanje u trajanju od 180 sati u godini pred polazak u školu.

V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama

Planiranje odgojno - obrazovnog rada se vrši na godišnjem, mjesecnom, sedmičnom i dnevnom nivou, za svaku odgojnu grupu posebno. Kada je riječ o navedenim temama odgajatelji će, u skladu sa Cjelovitim razvojnim programom, poštujući uzrasne karakteristike djece predškolske dobi, te rukovodeći se ciljevima i zadacima za svaku oblast pojedinačno, vršiti pripreme za njihovu operacionalizaciju. Aktivnosti odgajatelja bit će prikazane u pedagoškoj dokumentaciji (pisane pripreme tokom aktivnosti, dnevnik rada, radni listovi...).

Godišnji plan i program u školskoj 2021/2022. godini

NAZIV GODIŠNJE TEME	MJESEC	TROMJESEČNA TEMA	MJESEČNA TEMA	SEDMIČNA TEMA
UPOZNAJ SVIJET KOJI NAS OKRUŽUJE	Septembar	JA U NOVOJ SREDINI	VRTIĆ I JA	1. Ja u vrtiću 2. Moje tijelo 3. Lična i oralna higijena 4. Mali bonton
	Oktobar		MOJA PORODICA	1. Porodica 2. Moj dom 3. Mjesto u kojem živim 4. Karakteristike jeseni
	Novembar		PLODOVI JESENI	1. Jesen u vrtiću 2. Ishrana 3. Čula 4. Moja domovina

	Decembar	ZIMA	ZIMSKE RADOSTI	1. Karakteristike zime 2. Odjeća i obuća 3. Zimske radosti 4. Dan dječje radosti
	Januar		POZORIŠTE U VRTIĆU	1. Slobodna aktivnost uz pokretne igre i igrokaze 2. Pričam ti priču 3. Oblici-likovi i maske 4. Malo pozorište
	Februar		DIJETE JE UKRAS SVIJETA	1. Drugarstvo 2. Prava i obaveze djece 3. Osjećanja 4. Slobodna aktivnost uz pokretne igre i igrokaze
	Mart	PRIRODA NAS ZOVE	VIJESNICI PROLJEĆA	1. Cvijeće za mamu 2. Insekti 3. Vjesnici proljeća 4. Ekologija / proljetni maskenbal
	April		ŽIVOTINJSKI SVIJET	1. Domaće životinje (život na selu) 2. Ptice 3. Divlje životinje 4. Životinje dalekih kontinenata
	Maj		SAOBRAĆAJ	1. Ja u saobraćaju 2. Vrste saobraćaja 3. Saobraćajni znaci 4. Zanimanja
	Juni	IGROM DO ZDRAVLJA	DANI RAZIGRANI	1. Istraživanje okoline 2. Takmičarske igre 3. Voda u prirodi i život u vodi 4. Bašta našeg vrtića
	Juli i august		SUNCE NAS ZOVE	1. Muzički instrumenti 2. Voda (eksperimenti) 3. Šetnje i izleti 4. Idemo na ljetovanje

2. Planiranje inovacije

Za ovu školsku godinu kao inovaciju planiramo na drugačiji način pristupiti planiranju i realiziranju zajedničkih aktivnosti u vrtiću. Godišnji plan i program bio bi isti za sve odgojno – obrazovne grupe (i jasličke i vrtičke). Ono što bi se razlikovalo jesu pojedine sedmične i dnevne teme. Planiranje sedmičnih i dnevnih tema bi teklo na takav način da odgajateljice – njegovateljice prije svega prepoznaju specifičnosti grupe sa kojom rade, interesovanje djece u grupi te da prilikom planiranja uvažavaju razvojne mape određenog uzrasta djece. Ovakav način planiranja daje nam jasniju sliku o napredovanju djece ali isto tako u narednom periodu

izbjjeći ćemo ponavljanje obrađenih sadržaja. Također, na Stručnim vijećima (svaki mjesec) pratit ćemo realizaciju ove inovacije, i u praksi je doradivati i usavršavati.

Inovacije koje uvodimo u odgojno obrazovni rad sa djecom predškolskog uzrasta su elementi Montessori pedagogije koje bi se realizovale kroz svakodnevne vježbe iz praktičnog života i razvoja osjetilnih sposobnosti.

Organiziranjem elemenata Montessori pedagogije na nivou predškolske ustanove intenzivno će se raditi na razvijanju osjetila, koordinacije i koncentracije kroz „Krug tišine“, a samopouzdanje i samostalnosti kroz vježbe iz praktičnog života.

Osnovni cilj proizilazi iz pažljivo pripremljene okoline koja potiče djetetov interes, vodi ga u spontane, slobodno odabrane aktivnosti u skladu sa individualnim mogućnostima uz neznatnu pomoć odraslog.

3. Plan rada direktora predškolske ustanove

	Poslovi direktora	Broj sati
1.	Koncipiranje i izrada GPR-a vrtića i organizovanje odgojno-obrazovnog rada	8
2.	Studijsko-analitički zadaci na unapređenju odgojno-obrazovnog rada	2
3.	Planiranje, pripremanje i vođenje sjednica stručnog vijeća vrtića	1
4.	Planiranje rada stručnog kolektivnog i individualnog usavršavanja	1
5.	Praćenje ostvarenja programa rada vrtića i podnošenje izvještaja	2
6.	Pedagoško-instruktivni rad vrtića, predavanja, uvođenje inovacija, stručni rad sa pripravnicima, pripreme za rad	8
7.	Kontinuirana stručna saradnja unutar kolektiva	2
8.	Saradnja sa roditeljima i planiranje roditeljskih sastanaka	1
9.	Stručno usavršavanje	1
10.	Vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije o radu vrtića i ostvarenju programa rada vrtića	1
11.	Učestvovanje u radu Upravnog odbora ustanove	5
12.	Zastupanje i predstavljanje ustanove	2
13.	Briga o materijalno-finansijskim poslovima vrtića	2
14.	Organizovanje rada i zaštite o radu stručne i tehničke službe vrtića	1
15.	Saradnja sa društvenom sredinom i stručnim institucijama	1
16.	Planiranje izleta i posjeta kulturno-umjetničkim institucijama	1
17.	Ostali poslovi	1
	UKUPNO	40

4. Plan rada stručnih saradnika

NAPOMENA: Ustanova nema stručnih saradnika. Ukoliko u toku školske 2021/2022. godine dođe do promjena kada je riječ o stručnim saradnicima izvršit ćemo dopunu GPR.

5. Planiranje rada Stručnog vijeća

Tabela 14.

R.br.	Sadržaj rada stručnog vijeća/aktivna	Vrijeme realiziranja
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza stanja nakon upisa djece u vrtić - organizacija rada - Razmatranje i utvrđivanje prijedloga Programa rada za školsku 2021/2022. godinu - Pripreme za organiziranje grupnih i općeg roditeljskog sastanka u prvom polugodištu - Priprema za realizaciju projekta „Dječja nedjelja“ - Planiranje aktivnosti u cilju uvođenja inovacija u odgojno-obrazovni rad - Prijedlog tema stručnog usavršavanja odgajatelja - Izrada plana realizacije oglednih aktivnosti - Tekuća pitanja 	Septembar 2021. godine
2.	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza rada u proteklom periodu - Rezultati realizacije projekta „Dječja nedjelja“ - Izvještaj o realizaciji saradnje sa roditeljima i planiranje radionica - Stručna tema: Izvor stresa i sagorijevanje kod odgajatelja – Mustabašić Naida - Tekuća pitanja 	Oktobar 2021. godine
3.	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekućih odgojno-obrazovnih problema - Analiza odnosa na relaciji odgajatelj-dijete-roditelj - Stručna tema: Uticaj tjelesnih aktivnosti na djecu predškolskog uzrasta - Ibranović Emina - Tekuća pitanja 	Novembar 2021. godine
4.	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekućih odgojno-obrazovnih problema - Planiranje realizacije „Dana dječje radosti“ - Analiza saradnje sa društvenom sredinom 	Decembar 2021. godine

	<ul style="list-style-type: none"> - Stručna tema - Priroda igre i njena uloga u razvoju djeteta - Mahmić Alisa - Tekuća pitanja 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> - Razmatranje izvještaja o radu odgajatelja za prvo polugodište - Pripreme za organizovanje grupnih i općeg roditeljskog sastanka u drugom polugodištu - Tekuća pitanja 	Februar 2022. godine
6.	<ul style="list-style-type: none"> - Aktuelna problematika - Analiza provedbe programa zdravstvene zaštite - Tekuća pitanja 	Mart 2022. godine
7.	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekućih odgojno-obrazovnih problema - Planiranje završne svečanosti - Analiza uspješnosti realizacije saradnje sa društvenom sredinom - stručna tema: Tjelesna i zdravstvena kultura u jasličkom uzrastu - Hekić Aida - Tekuća pitanja 	April 2022. godine
8.	<ul style="list-style-type: none"> - Aktuelna problematika - Izvještaj odgajatelja o toku priprema za završnu svečanost - Tekuća pitanja 	Maj 2022. godine

Napomena: Zbog malog broja grupa Stručno vijeće ujedno će biti i Stručni aktiv.

6. Plan rada stručnih aktiva

Tabela 15.

R.br.	Direktor/Odgajatelj	Termin za oglednu aktivnost						Odgajna grupa
		X	XI	XII	III	IV	V	
1.	MUSTABAŠIĆ NAIDA-odgajatelj				X			Mješovita vrtička grupa
2.	MAHMIĆ ALISA-odgajatelj	X						Mješovita vrtička grupa
3.	Aida Hekić-medicinska sestra						X	Jaslice

7. Plan rada vijeća roditelja

U cilju ostvarenja ciljeva i zadataka predškolskog odgoja i obrazovanja pravo i obaveza roditelja je formiranje Vijeća roditelja, a obaveza ustanova je pružiti pomoć u tome. Vijeće roditelja čine predstavnici roditelja djece.

Na prvom grupnom roditeljskom sastanku u pedagoškoj godini, izabrat će tajnim ili javnim glasanjem roditelja predstavnika odgojne grupe.

Vijeće roditelja:

- promoviše interes predškolske ustanove u zajednici,
- predočava stavove roditelja Upravnom odboru predškolske ustanove,

- informira Upravni odbor o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim ili, na zahtjev Upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove,
- kandiduje predstavnika roditelja u Upravni odbor.

Vijeće roditelja ima svog predsjednika i zamjenika predsjednika, kojeg među sobom biraju članovi vijeća. Vijeće roditelja održava sjednicu najmanje 4 puta u toku školske godine.

Na sastanku Vijeća vodi se zapisnik. Rad na sjednicama Vijeća roditelja regulisan je Poslovnikom o radu Vijeća roditelja.

8. Planiranje izleta, posjeta, radionica i slično

Ustanova će u procesu planiranja odgojno-obrazovnih aktivnosti planirati izlete, posjete, radionice. Organizirat će se minimalno dva izleta, a to su jesenji na „Bistricu“ (lokalno izletište), i proljetni izlet na planinu Vlašić u saradnji sa roditeljima. Ukoliko djeca i roditelji iskažu potrebu i interes, organizirat ćemo i dodatne izlete na druge lokacije.

U sklopu realizacije odgojno-obrazovnih aktivnosti biti će planirane edukativne posjete sljedećim ustanovama i drugim subjektima općine: Policijska stanica MAGLAJ - MUP-a ZE-DO kantona, Vatrogasna jedinica grada Maglaj, Služba hitne medicinske pomoći „Doma zdravlja“ Maglaj, Opća biblioteka Maglaj, Dom kulture Maglaj s ciljem prisustvovanja reprodukcije animiranih filmova, posjeta lokalnim zanatskim radnjama (obućar, frizer...), a sve u cilju optimalne realizacije Cjelovitog programa predškolskog odgoja i obrazovanja.

9. Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cijelokupno osoblje i dežurstva

Radno vrijeme vrtića počinje od 06.30 do 16.30h.

R.br.	Radno osoblje	Raspored u grupi	Prva smjena	Druga smjena
1.	Kuharica		06.30 - 14.30	
2.	Direktor		06.30 - 14.30	
3.	Medicinska sestra	Jaslička grupa	07.00 – 15.00	
4.	Odgajatelj	Mješovita grupa		08.30 – 16.30
5.	Odgajatelj	Mješovita grupa	06.30 – 14.30	

Kako bi odgajatelji ostvarili Zakonom i Pedagoškim standardima propisan fond od 40 radnih sati u toku jedne sedmice, osim direktnog rada sa djecom izvršavaju sljedeće poslove i radne zadatke u prostorijama vrtića, a to su:

Odgajatelji: pripreme za odgojno-obrazovni rad na projektima, individualno stručno usavršavanje, rad u stručnim tijelima (Stručno vijeće/aktiv, pedagoški savjet), saradnja sa roditeljima, saradnja sa stručnim saradnicima, rad u okviru društvene i kulturne djelatnosti vrtića, rad na pedagoškoj dokumentaciji, uvođenje inovacija, savremenih oblika i metoda rada, izrada savremenih didaktičkih sredstava, te ostale poslove od kojih zavisi uspješna realizacija odgojno-obrazovnog rada.

10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajatelja, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

Sadržaji stručnog usavršavanja proizilaze iz zakonskih osnova i programskih zadataka odgojno-obrazovnog rada. Ostvarivanje ovog programa vršit će se stručnim usavršavanjem odgajatelja i rukovodnog osoblja.

Individualno stručno usavršavanje čini osnovu usavršavanja svih kadrova i obavljat će se kroz:

- Praćenje stručne i druge literature, kao i korištenje iste u radu,
- Praćenje stručnih, teorijskih predavanja i oglednih praktičnih predavanja,
- Aktivno učešće u radu Stručnog vijeća/aktiva,
- Formiranje priručnih biblioteka i CD-teka,
- Samostalnu izradu didaktičkih sredstava,
- Korištenje interneta i obrazovnih softvera,
- Priprema oglednog zanimanja,
- Priprema stručne teme.

U toku školske 2021/2022. godine na sastancima Stručnog vijeća/aktiva bit će realizovane sljedeće teme:

1. Uticaj tjelesnih aktivnosti na djecu predškolskog uzrasta - Ibranović Emina (novembar),
2. Izvor stresa i sagorijevanje kod odgajatelja – Mustabašić Naida (oktobar),
3. Priroda igre i njena uloga u razvoju djeteta - Mahmić Alisa (decembar),
4. Tjelesna i zdravstvena kultura u jasličkom uzrastu - Hekić Aida (april).

Kolektivno stručno usavršavanje odvijat će se:

- Na sjednicama Stručnog vijeća/aktiva kroz izlaganja i prezentacije stručnih tema, te na oglednim aktivnostima odgajatelja,
- Na seminarima u organizaciji Društva predškolskih zaposlenika Federacije BiH,
- Na seminarima u organizaciji MONKS-a i Pedagoškog zavoda ZDK

VI Njega i briga za tjelesni rast i razvoj djece

1. Sigurnosno-zaštitni i preventivni program

1.1. Vrtić kao zajednica koja uči

Vrtić je mjesto koje svakom djetetu predškolskog uzrasta, od šest mjeseci života do polaska u školu, osigurava optimalne i jednake uslove za pravilan psiho-fizički rast i razvoj, a sve u skladu sa njegovim mogućnostima i sposobnostima. Kroz program njege, zaštite, odgoja i obrazovanja, proces institucionalnog odgoja i obrazovanja zasniva se na osiguravanju zadovoljavanja dječjih potreba i ostvarivanja prava u skladu sa UN-ovom Konvencijom o pravima djeteta. Vrtić je mjesto u kojem se osigurava aktivno sudjelovanje djeteta u zajednici djece slične njemu, u uslovima koji su prilagođeni njemu, njegovim mogućnostima, interesima i razvojnim potrebama, a sve u skladu sa njegovom individualnošću.

Djelujući kao dopuna porodičnom odgoju, pored odgojno-obrazovnih elemenata, vrtić osigurava brigu o djeci tokom dana, čuvanje, njegu i ishranu, a sve to realizuje se kroz kontinuiran raspored i pravilnu izmjenu dnevnih aktivnosti koje obuhvataju prihvat djece, zadovoljavanje zdravstveno-higijenskih potreba djece, obroke, odgojno-obrazovni rad, igru i odmor. Radi što uspješnijeg djelovanja na djecu pridaje se poseban značaj uspostavljanju saradnje sa roditeljima u svrhu pružanja pomoći porodici, odnosno unapređenje pedagoško-psihološke kulture roditelja. Za djecu koja dolaze iz porodica koje su kulturno, ekonomski, obrazovno, zdravstveno i bilo kako drugo uskraćena, institucionaliziran predškolski odgoj i obrazovanje dobija kompenzaciju funkciju. Uporedo sa radom s djecom, te brigom o

njihovoj adaptaciji, realizira se rad sa roditeljima i na taj način uspostavljaju partnerski odnosi na relaciji odgajatelj-dijete-roditelj.

U procesu opravdavanja uloge vrtića kao zajednice koja uči bitna je prostorno-materijalna organizacija koja će biti koncipirana tako da bogatom ponudom konkretnih i zanimljivih materijala potiče aktivno konstruiranje znanja, tj. učenje činjenjem. Raznovrsnošću, stalnom dostupnošću, te načinom ponude materijala promovirat ćemo nezavisnost i autonomiju učenja djece. Podrška razvoju različitih kompetencija djece, sa različitim interesima i različitim razvojnim mogućnostima, bit će sadržajno bogatstvo materijala. Važno je omogućiti djetetu da uči konkretno, činjenjem, kroz neposredno vlastito iskustvo, u okruženju bogatom raznovrsnim poticajima.

1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina

Emocije su jedan od najvažnijih činilaca koje utječu na cijelokupno funkciranje pojedinca i imaju glavnu ulogu u interpersonalnom životu. Svako malo dijete na podražaje iz svoje okoline reaguje emocionalno. Vrtić je sredina u kojoj dijete kroz aktivnosti usmjereno i slobodnog karaktera, te interakciju sa okruženjem uči životne (socijalne) vještine, odnosno počinje razumijevati stanje i osjećanja kako sebe kao pojedinca, tako i drugih ljudi. Emocije se sastoje od niza povezanih reakcija na određeni događaj ili situaciju. Djeca od rođenja u interakciji sa okolinom pokazuju svoje osjećaje te uče prepoznavati i kontrolirati emocije. Glavno obilježje emocionalnog razvoja u dječjoj dobi je prepoznavanje emocija putem socijalnih kognicija. U predškolskoj dobi raste dječja prilagođenost na identifikaciju emocionalnih izražaja i situacija iz okoline koje se mogu jasno verbalizirati na temelju vlastitih emocija i emocija drugih. Sposobnost regulacije emocija razvija se u ranom djetinjstvu iz interakcije sa članovima porodice, djecom i odgajateljima u vrtiću i iz dječjeg prirođenog temperamenta. Dijete razvija sposobnost samoregulacije, počinje razmišljati o događajima, te pronalazi načine njihove interpretacije čime se umiruje. Proces samoregulacije odvija se kroz proces procjene događaja, vrednovanja konteksta, te odabira i kontrole emocionalnog izražavanja i ponašanja. Dijete u interakciji sa okolinom nauči modificirati svoje emocije, nositi se sa frustracijom, uživati u drugima, prepoznati opasnost, prevladati strah i tjeskobu kako bi postiglo uspješno personalno funkciranje. Kontroli dječjeg ponašanja doprinose dječje sposobnosti upotrebe govora, samostalno kretanje i razvojne promjene u dječjoj neurofiziologiji. Procesi koji upravljaju dječjim reakcijama zasnivaju se stečenim znanjima, iskustvu, prijašnjim ponašanjima i biološkim činiocima. Pod regulacijom emocija može se smatrati i prevladavanje negativnih emocija u stresnim situacijama. Upravo je vrtić okruženje gdje dijete u interakciji sa drugom djecom i odraslima prolazi kroz niz emocija koje kroz odgovarajuće aktivnosti ispoljava i stiče znanje kako ih kanalizati u skladu sa potrebama okoline, ali i vlastitim potrebama.

1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci

Period predškolskog doba je od neprocjenjive važnosti u cijelokupnom životnom razvoju pojedinca. U kojoj mjeri će se dijete razvijati zavisi od niza faktora, kao što su nasljeđe, uslovi u kojima živi i kvalitet aktivnosti kojima je dijete okupirano.

Institucionalizirani predškolski odgoj i obrazovanje osigurava aktivno sudjelovanje djeteta u zajednici djece slične njemu, u uslovima koji su prilagođeni njemu, njegovim mogućnostima. O svemu tome se stara pedagoški, psihološki i metodički obučen kadar, a čije djelovanje se nalazi pod društvenom brigom i kontrolom.

U cilju zaštite predškolskog djeteta važan segment čini saradnja sa roditeljima kako bi se stvorila cjelovita slika o zdravstvenom, porodičnom i socijalnom statusu djeteta, što bi omogućilo uočavanje mogućih rizičnih situacija i stanja. Od posebnog značaja jeste individualan pristup djetetu, posmatranje djeteta i ciljano poticanje nastupajuće osjetljivosti ponudom vježbi, igara i pribora.

Upoznavanjem osnovnih karakteristika psiho-fizičkog statusa djeteta, porodičnog okruženja u kojem dijete odrasta, mogućnosti postojanja određenih ovisnosti ili rizičnih situacija, stvara se potpunija slika o djetetu što omogućava pronalaženje najadekvatnijeg modela postupanja prema djetetu kao individui, a sve u cilju da dijete radosno proživi djetinjstvo, da se osjeća sigurnim i sretnim i da se maksimalno razvijaju njegove tjelesne i mentalne sposobnosti, spoznajne, emocionalne i voljne osobine, smisao za uredan, higijenski, skladan i prijateljski način života u zajednici. Važno je zadovoljiti potrebu djece za igrom i zajedničkim životom, te podstaći pozitivan emocionalni i socijalni razvoj, formiranje moralnih osobina.

U procesu predškolskog odgoja i obrazovanja podstiče se razvoj socijalnih kompetencija djece što se ogleda u činjenici da su djeca spremna da emocionalno reaguju na širok krug pojava u društvenom životu i da slobodno izraze vlastita osjećanja, izražavajući spremnost za uključivanjem sopstvenog interesa u interes grupe. Pod stručnim vodstvom odgajatelja dijete se usmjerava i podstiče da izgrađuje pozitivno mišljenje o sebi te na taj način osjeća naklonost prema sebi i drugima stičući sposobnost modifikacije ponašanja. Dijete se uči da uđe u poziciju drugoga razumijevajući osjećanja i želje svojih vršnjaka, stiče grupni identitet, uspijeva kontrolisati i prevazići bijes.

Predškolski odgoj i obrazovanje realizuje se i kroz proces inkluzivnog obrazovanja, odnosno obrazovanja za svu djecu i to prema mjeri svakog djeteta, bilo da dijete ima ili nema teškoća u razvoju. Uključivanjem djece sa posebnim potrebama u institucionalni predškolski odgoj i obrazovanje omogućava spajanje djece s teškoćama u razvoju i njihovih vršnjaka. Kroz zajedničku igru i druženje, a sve u skladu sa individualnim mogućnostima i potrebama omogućeno je još u ranom djetinjstvu prihvatanje različitosti i formiranje odnosa i stavova prema tim različitostima.

Fleksibilnost Cjelovitog razvojnog programa kao i fleksibilnost odgajatelja koji učestvuju u procesu realizacije programa, omogućavaju svakom djetetu da napreduje onoliko koliko mu to njegove sposobnosti dopuštaju. Vrtić omogućava poštovanje i zadovoljavanje prava svakog djeteta u interakciji sa svojim vršnjacima sa ili bez teškoća u razvoju.

Na ovakav način predškolska ustanova podstiče razvoj empatije između djece i želju za pružanjem pomoći u procesu izvršavanja određenih zadataka. Istovremeno se izbjegava mogućnost izolacije i ignorisanja svih onih koji su „drugačiji“.

1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece

Prema Konvenciji o pravima djeteta svako dijete treba stalno okruženje i stalne brižne odrasle kako bi se osjećalo sigurno i zaštićeno. Odgajatelji i druge odrasle osobe odgovorni su za stvaranje sigurnog okruženja, međutim odgovorni su i za poučavanje djeteta kako bi se samo moglo brinuti za vlastitu sigurnost u skladu sa svojim sposobnostima. Poučavati djecu vlastitoj sigurnosti znači učiti ih pravilima ponašanja kako bi se naučila brinuti o sebi. To uključuje jasno postavljanje granica s obzirom na dob i zrelost djeteta. Igra s djetetom i

pričanje priča je način da se dijete pouči opasnostima i vlastitoj sigurnosti bez da ga se neprestano sprječava u njegovom samostalnom djelovanju.

U cilju osiguravanja općih i sigurnosnih uvjeta za boravak djece u predškolskoj ustanovi, prostorno-materijalna organizacija treba biti tako koncipirana da bogatom ponudom konkretnih i zanimljivih materijala podstiče aktivno konstruiranje znanja. Raznovrsnost, stalna dostupnost i način ponude materijala mogu promovirati neovisnost i autonomiju učenja djece. Sadržajno bogatstvo materijala, mogućnost korištenja i mijenjanja prostora, djeci različitih interesa i različitih mogućnosti predstavlja podršku razvoju njihovih različitih kompetencija:

- Ponuda materijala utječe na proces učenja i stvaranju novih iskustava,
- Prostorna organizacija određuje kvalitetu socijalnih odnosa,
- Različite pisane bilješke i drugi oblici ekspresije djece, koje su im stalno dostupne, podstiču razmjenu njihovih znanja i razumijevanja (učenje kroz raspravu),

Prostorno-materijalni kontekst može doprinijeti razvoju identiteta djeteta i stvaranju pozitivne slike o sebi. Kontakti i stalna emotivna veza između djeteta i odrasle osobe (odgajatelj/zdravstveni zaposlenik) bitno utječu na osjećaj sigurnosti djeteta. Odgajatelji/zdravstveni zaposlenici trebaju da postanu djetetu poznate i bliske osobe koje će svojom blagošću, pažljivošću, strpljenjem i vedrinom stvoriti osjećaj sigurnosti kod djeteta i za koje će se dijete emotivno vezati i sa kojima će se identifikovati. Osjećaj ugode i zadovoljstva doprinosi motivaciji djece za sudjelovanje u različitim aktivnostima i pogoduje kvaliteti njihova življenja i učenja.

Sigurnosti odrastanja djece u predškolskoj ustanovi doprinose:

- Obezbjedenje optimalnih mikroklimatskih uslova (temperatura prostora do 25 °C),
- Prostor dovoljno osvjetljen, osunčan, prozračan,
- Svakodnevno, temeljito održavanje higijene prostora (učionice, spavaone, mokrih čvorova),
- Pravilna ishrana u skladu sa uzrasnim potrebama djece kao uslov za zdravlje i normalan fizički i psihički razvoj,
- Važnost bavljenja tjelesnim aktivnostim i kvalitetno zadovoljavanje potreba za odmorom i snom,
- Poštovanje pedagoških standarda i normativa kada je riječ o broju djece u grupama i zaposlenicima,
- Fizičke mjere zaštite - sigurnost okruženja (zaštićeni radijatori, primjerene igračke, namještaj)
- Sigurnost okoline - psihosocijalne mjere zaštite,
- Obezbijeden ulaz u vrtić (nadzor osoba koje ulaze u vrtić i slično).

2. Saradnja sa roditeljima

2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima

Saradnja sa roditeljima odvija se prvenstveno putem grupnih i općih roditeljskih sastanaka, individualnih razgovora i Vijeća roditelja.

Uspjeh u odgoju zavisi od usklađenog djelovanja porodičnog odgoja i odgaja u ustanovi. Zbog toga je neophodno da vrtić uspostavlja što prisniju saradnju sa porodicom djeteta i da roditelji upoznaju uslove i način rada u vrtiću.

Postoji mnogo različitih načina uključivanja porodice i realizacija saradnje:

- Roditeljski sastanci,
- Vrijeme dovođenja i odvođenja djece,
- Bilješke i bilježnice, oglasne ploče, brošure,
- Individualni kontakti,
- Posjeta porodicama,
- Posjeta roditelja vrtiću i njihovog aktivnog učešća u odgojno-obrazovnom procesu,
- Vijeće roditelja.

U cilju uspješne saradnje sa roditeljima, a sve u cilju dobrobiti djeteta, na roditeljskim sastancima uvrstiti sadržaje iz zdravstvenog odgoja:

- Lična higijena djece i higijena u dječjim objektima, te prehrana,
- Dječje zarazne bolesti,
- Traume dječje dobi,
- Borba sa covid 19
- Teme na prijedlog roditelja.

Komunikacija na relaciji roditelj - vrtić u cilju razmjene informacija jest prepostavka razvijanja demokratskih procesa u vrtiću. Demokratski odnos podrazumijeva preuzimanje i poštovanje odgovornosti svih koji su uključeni u odgojni proces. Roditelji trebaju biti obaviješteni i svjesni ciljeva, objektivnosti i očekivanja koji su predviđeni programom. Budući da roditelji najviše znaju o svojoj djeci predstavljaju značajan segment u odgoju djeteta. Potrebno je da se što više uključuju u realizaciju programa vrtića. Da bi odgoj bio djelotvoran i ispravan odgajatelju su potrebne svakodnevne informacije o ponašanju djece i njihovim osjećanjima.

S druge strane odgajatelji i drugo osoblje imaju obavezu da sa roditeljima razmjenjuju što više informacija. Ako je program takav da se roditelji posmatraju kao aktivni partneri, onda se djeca osjećaju sigurnom, motivisana za rad i više se trude.

2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja

Temelj na kojem se gradi porodica i obrazovanje, kultura kao i svi ostali segmenti jednog savremenog društva jeste demokratija, društveni odnos u kojem se uči i čiji je cilj jednakost, pravda i tolerancija. Posebno mjesto u tom procesu imaju, kada je riječ o djeci predškolskog uzrasta, porodica i vrtić. Za realizaciju jednog takvog procesa potrebna je edukacija djece i roditelja, kao i odgajatelja.

U ranom djetinjstvu počinju sve najvažnije funkcije, buduće, odrasle osobe. Dijete predškolskog uzrasta je izrazito zainteresovano za upoznavanje okoline što se najjasnije izražava u aktivnostima istraživanja pojave i predmeta, njihovih svojstava i odnosa. Korištenje raznovrsnih materijala, preoblikovanje sredine, te raznovrsne aktivnosti potiču razvojne sposobnosti djeteta. Djeca su mali istraživači, a vrtić je mjesto koje ima zadatak da zadovolji njihovu radoznalost, omogućavajući im da manipuliraju predmetima u sobi, vrtiću, dvorištu gdje se djeci pruža veliki izbor različitih igračaka i predmeta.

Zadatak je ostvariti bogat socijalni kontakt u porodici, predškolskoj ustanovi kroz praktične aktivnosti. Igra i stvarni život treba da budu pokretači, podrška i inspiracija djetetu da čulima upozna sebe i da bude aktivan učesnik u svom okruženju. Treba zadovoljiti potrebu djeteta da

sazna kako su stvari napravljene, kako funkcioniraju i na koji način se mogu upotrebljavati. Dijete posmatra i zapaža, ima svoje pretpostavke i objašnjenja stvari i pojava koje pokušava da primjeni i uvjeri se u njihovu istinitost preko posljedica svojih postupaka. Vrtić ima zadatku pružiti djetetu priliku za što više aktivnosti koje sadrže elemente samostalnog otkrivanja istina. Treba podsticati dječju znanju i zainteresiranju. Ne treba ponuditi znanje servirano na tanjiru, jer će ga ostaviti da se osuši, žudeći za nečim drugim, zabranjenim. Porodica i predškolska ustanova trebaju dopustiti djetetu da samo stekne komadić znanja, uz pomoć jednog ili dva mudra savjeta. Dijete će na taj način naučiti nešto za cijeli život. Otkrivačke aktivnosti dijete izvodi uz pomoć prirodnih materijala, didaktički određenih materijala u koje spadaju i odgovarajuće igračke, kao i razni drugi objekti koje dijete nailazi u svojoj okolini. Na taj način dijete upoznaje razna svojstva, otkriva mogućnosti i ograničenja, rješava razne probleme.

Spoznavanje sebe je težak i složen zadatak. Dijete stvara sliku o sebi već u prvim mjesecima života, kada gradi povjerenje u svoje roditelje. Dijete upoznaje sebe kroz igru, a odnos prema sebi gradi na osnovu komentara koje mu odrasli upućuju (šta o njemu misle, kada i kako ga hvale, kada i zbog čega ga kritikuju...). Vrtić je mjesto gdje se kod djeteta njeguje razvoj pozitivne slike o sebi. Tu dijete spoznaje svoje najbolje i najslabije strane, spoznaje svoje prednosti i ograničenja, zna šta može, a šta ne može, zna u čemu je dobro, a na čemu još treba raditi. Prihvata sebe onakvim kakvo jeste i voli sebe. Njegovanjem pozitivnog odnosa prema sebi kod djeteta, vrtić doprinosi razvoju djetetovog samopoštovanja, sigurnosti u sebe, stvaranju skladnijih odnosa s drugima, pozitivan odnos prema drugima, povjerenje u druge. Jednom riječju vrtić, u saradnji sa porodicom, djeluje na razvoj emocionalne stabilnosti djeteta.

Kako bi dijete razvilo pozitivnu sliku o sebi uloga porodice i vrtića kao partnera koji učestvuju u procesu odgoja i obrazovanja djeteta jeste:

- voljeti dijete takvo kakvo jeste, zbog njega samoga i pokazivati mu da ga volimo-dodirom, riječima..
- dati mu na znanje da ga prihvatom, ponašati se prema njemu s poštovanjem, biti ponosni na njega,
- slušati šta govori, prihvati njegove osjećaje, dopustiti mu da izražava ono što misli i osjeća,
- davati mu na znanje da raste, da se razvija, da sve više zna i puno toga može dobro i samostalno napraviti,
- imati vremena za dijete, družiti se s njim, zajedno se igrati,
- naglašavati djetetove dobre strane, ono što dobro radi, u čemu je uspješno, spretno, pažljivo,
- pohvaliti ga za ono što je dobro napravilo, pohvaliti ga za pokušaj i za upornost,
- kada nešto dobro ne radi treba ga potaknuti da nađe dobro rješenje.

Kako bi se ostvarila uspješna veza roditelja i vrtića neophodna je stalna i jasna dvosmjerna komunikacija kao i različiti pristupi saradničkom odnosu. Dvosmjerna redovna informacija je jedan od bitnih načina na koji se podstiču roditelji na neposredno sudjelovanje u aktivnostima s djecom. Vrtić dobrodošlicom prihvata roditelje i na taj način stvara klimu za brojne načine angažovanja roditelja. Uključivanje roditelja u rad vrtića od neprocjenjivog je značaja kako za odgajatelje tako i za djecu. Uključivanjem u rad vrtića roditelji mogu podijeliti svoja znanja, iskustva, ideje, talente i hobije. To će djeci omogućiti da saznaju nešto iz prve ruke, uživaju u zajedničkom radu i druženju, osjete ponos pred drugovima, prihvate i razumiju važnost rada i učenja.

Roditelji se mogu uključiti na slijedeći način:

- Čitanje i pričanje priča djeci (pravljenje slikovnica, priča...),
- Kuhanje sa djecom i izvođenje različitih eksperimenata,
- Sportske i druge igre,
- Posjeta radnom mjestu,
- Kućni ljubimci (mogu dovesti i ispričati nešto o njemu),
- Pokazati kolekciju hobija, alate i slično,
- Planiranje izleta i učešće u istim,
- Pomoći u izradi kostima i rekvizita za dječje predstave,
- Pružiti pravnu, savjetodavnu ili drugu, konkretnu pomoći drugim roditeljima,
- Pomoći u planiranju ili realizaciji predavanja ili radionica za roditelje.

2.3. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)

Saradnja na relaciji roditelj-dijete-odgajatelj je jedan od prvih načina evidentiranja mogućih ovisnosti kod roditelja, djece ili odgajatelja.

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK u članu 35. koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu zaposlenika, propisuje da svi zaposlenici moraju biti zdravstveno pregledani do kraja septembra tekuće školske godine, te da lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti ili ima psihičke poremećaje ne može obavljati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi.

Intenzivna saradnja porodice i vrtića, može uputiti na otkrivanje moguće ovisnosti koje nisu evidentirane u toku zdravstvenog pregleda, ako je riječ o zaposlenicima vrtića, ili na ovisnosti roditelja. Također, uspješna saradnja porodice i vrtića može rezultirati pravovremenim otkrivanjem mogućih ovisnosti kod djece, te zajedničkim poduzimanjem aktivnosti u cilju oticanja istih. Moguće je organizovanje preventivnih aktivnosti kako bi se preduhitilo stvaranje ovisnosti. Zavisno od oblika ovisnosti ili rizične situacije u aktivnosti prevencije, pomoći i podrške, važno je uspostaviti saradnju sa Centrom za socijalni rad, Savjetovalištem za roditelje (ukoliko postoji), Policijskom stanicom, Domom zdravlja i svim drugim institucijama koje mogu pomoći u ovakvim situacijama.

Kako bi odgajatelji mogli uspješno evidentirati postojanje ovisnosti bilo kod roditelja, djeteta, ali i kod sebe lično, te poduzeti adekvatne korake u cilju rješavanja problema potrebno je da budu educirani. U tom smislu je potrebna stalna saradnja sa MONKS-a ZDK, Agencijom za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje te stručnjacima određenih problemskih područja. Neophodno je uspostaviti saradnju i sa drugim ustanovama iz oblasti obrazovanja (vrtići, škole) u cilju razmjene iskustava i pronalaženju najboljeg modela u procesu rješavanja problema ovisnosti i drugih rizičnih situacija.

Mjere sekundarne prevencije u vrtiću imaju za cilj pružiti optimalne uslove za normalan psihofizički razvoj djeteta i formirati sretno i zadovoljno dijete.

3. Posebni programi

Vjerski program u predškolskoj ustanovi bit će realizovan samo ukoliko roditelji izraze želju za realizacijom istoga. Osnovac u realizaciji ove vrste programa bit će Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK („Službene novine ZDK“, br. 7/10. član. 7. i 8.).

Sadržaj vjerskog programa bio bi realizovan indirektno kroz igru. Osnovni cilj ovog Programa bio bi poticati u djetetu ljubav prema istini, dobroti i životu. Tako se na spontan i blag način,

poštjući dječju prirodu, njeguje i duhovna dimenzija djeteta. Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete da voli i poštuje sebe i druge, a ujedno ga odgajaju za odgovornost prema cijelom svijetu.

3.1. Edukacija odgajatelja, stručnih saradnika, direktora, vrednovanje (evaluacija) preventivnih programa

U Programa u predškolskoj ustanovi vršit će se individualno usavršavanje odgajatelja i direktora kroz kontinuirano praćenje stručne literature i savremenih dostignuća iz oblasti koje su direktno vezane za aktivnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, zatim kroz sudjelovanje na seminarima, radionicama, predavanjima, a na temu rizičnih ponašanja, suzbijanja trgovanja djecom i slično.

Kvalitetna edukacija će omogućiti pravovremeno reagovanje na gore navedene situacije i postavljanje ciljeva i zadataka u rješavanju istih. Evaluacija aktivnosti će se izvršiti putem zabilješki, anketa, upitnika, a u saradnji sa institucijama i stručnim licima čija je primarna djelatnost upravo realizacija Preventivnih programa.

VII Komunikacija sa javnošću

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom

Vrtić u svom radu ostvaruje stalnu, neposrednu saradnju i povezanost sa lokalnom zajednicom putem kulturnih, sportskih i drugih oblika djelovanja. Posebnu aktivnost vrtić ostvaruje manifestacijama u povodu praznika, jubileja i godišnjica. Oblici ostvarivanja saradnje između vrtića i lokalne zajednice realizuju se kulturno-umjetničkim priredbama, sportskim i drugim manifestacijama, likovnim izložbama, posjetama institucijama od posebnog društvenog značaja.

U cilju efikasnijeg realizovanja odgojno-obrazovnih aktivnosti, te programa njege i zaštite djece predškolskog uzrasta vrtić će uspostaviti saradnju sa mnogim institucijama, ustanovama i firmama. Vrtić će ostvariti saradnju sa drugim institucijama koje se bave odgojem i obrazovanjem ili mogu utjecati na poboljšavanje kvaliteta odgoja i obrazovanja. Vrtić će se uključiti u sve aktivnosti i manifestacije koje budu organizirane na nivou grada, te na cijelom području općine Maglaj.

2. Saradnja sa širom društvenom sredinom

Saradnja sa širom društvenom zajednicom će se realizovati kroz posjete predškolskim ustanovama u drugim općinama.

Napomena: Ovaj vid saradnje sa širom društvenom zajednicom bit će realizovan samo uz saglasnost i pismeno odobrenje roditelja.

3. Javne manifestacije

Tabela 15.

Manifestacije	Datum	Mjesto učešća	Sadržaj
1. „Dani otvorenih vrata“	07. do 11.09.2021.	Vrtić	- Javne likovne radionice
2. „Dječja nedjelja“	05. do 16.10.2021.	Vrtić	- Posjeta JU „Prva osnovna škola“ Maglaj, - Radionica „Dječja prava“ - Posjeta kinu, - Izložba likovnih radova - Završna svečanost
3. Dan državnosti BiH	24.11.2021.	Vrtić	Prigodne recitacije i pjesme
4. Dan dječje radosti	29.12.2021.	Vrtić	Priredba: pjesme, recitacije, dramatizacije, podjela paketića
5. Dan nezavisnosti	01.03.2022.	Vrtić	Priredba: pjesme, recitacije, dramatizacije, ples, izložba likovnih radova
6. Dan žena	08.03.2022.	Vrtić	Sadržaji prilagođeni prazniku
7. Završna svečanost	25.06.2022.	Vrtić	Prigodna svečanost / pjesme, recitacije, ples, dramatizacije, podjela diploma djeci koja odlaze u školu/ dodjela pohvala djeci, dodjela zahvalnica roditeljima i

			saradnicima.
--	--	--	--------------

Tabela 10.

		R. br.	PREZIME I IME ODGAJATELJA		ZAVRŠENA ŠKOLA, AKADEMIJA, FAKULTET		STRUČNO ZVANJE / STRUČNI NAZIV		DATUM POLAGANJA STRUČNOG ISPTA		PODLJEŽE OCJENJIVANJU U SKLADU SA PRAVILNIKOM		REALIZIRA ODGJOJNO-OBRAZOVNE AKTIVNOSTI U ODGJOJNOJ GRUPI		UKUPNO GOD. RAD. STAŽA SA 1.9.2021. GODINE		SEDMIČNI FOND SATI							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	
1.	Mustabašić Naida	Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	17.12.2019 .	Da	Mješovita vrtička grupa	2 godine +8 mjeseca	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40					
2.	Mahmić Alisa	Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	NE	Da	Jaslička grupa	7 godina	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40					
UKUPNO:									60	10	1	1	1	1	1	1	1	1	3	80				

Tabela 11.

R.br.	PREZIME I IME ZDRAVSTVENOG RADNIKA	ZAVRŠENA ŠKOLA, FAKULTET	STRUČNO ZVANJE / STRUČNI NAZIV	DATUM POLAGANJA STRUČNOG ISPITA	PODLJEŽE OCJENJIVANJU U SKLADU S PRAVILNIKOM	REALIZIRA ODGOJNO-OBRAZOVNE AKTIVNOSTI U ODGOJNOJ GRUPI	UKUPNO GODINA RADNOG STAŽA SA 01.09.2021. GODINE	SEDMIČNI FOND SATI							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1.	Hekić Aida	Srednja medicinska škola Tešanj	Medicinska sestra	28.05.2009.	Da	Jaslička grupa	8 godina	30	0,5	1	1	5	0,5	2	40

UKUPNO:

3. Raspored rada u odgojnim grupama

U programu odgojnih grupa zastupljene su sve aktivnosti koje se implementiraju kroz:

- Zajedničke aktivnosti,
- Aktivnosti po centrima,
- Slobodne aktivnosti.

Artikulacija dnevnih aktivnosti:

1.	Prijem djece u vrtić Zajedničke aktivnosti	06.30 – 08.00
2.	Doručak	08.00 – 09.00
3.	Jutarnji sastanak Tema dana	09.00 – 09.15
4.	Aktivnosti u centrima / Usmjerene aktivnosti	09.15 – 09.35
5.	Boravak na otvorenom / Slobodne aktivnosti	09.35 – 11.00
6.	Ručak	11.00 – 12.00
7.	Higijena sobe Spavanje	12.00 – 14.00
8.	Užina	14.00 – 14.30
9.	Društvene i stvaralačke igre	14.30 – 15.30
10.	Spremanje dnevne sobe i priprema za odlazak kući	15.30 – 17.00

MJESEČNI JELOVNIK U PPU „VESELA DUGA“ MAGLAJ						
		PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK
I SEDMICA	DORUČAK	Uljevak sa sirom, jogurt	Hljeb, maslac, mlijeko	Uštipci sa kajmakom i suhim sirom, domaći čaj	Domaći polubijeli hljeb, pavlaka, mlijeko	Pura sa kajmakom, mlijeko
	RUČAK	Supa, makaroni sa prilogom	Supa, piletina sa krompirom, sezonska salata	Bosanski lonac, domaći polubijeli hljeb	Povrtna supa, pita, salata	Supa, čufte sa mesom i rižom, sezonska salata, hljeb
	UŽINA	Puding	Sezonsko voće	Kompot od suhog voća	Sezonsko voće	Palačinke
II SEDMICA	DORUČAK	Hljeb, maslac, mlijeko	Uljevak sa sirom, jogurt	Uštipci sa kajmakom i suhim sirom, domaći čaj	Domaći polubijeli hljeb, pavlaka, mlijeko	Domaće kiflice, jogurt
	RUČAK	Bosanski lonac, salata	Grah, hljeb, sezonska salata	Supa, musaka od krompira i mesa, hljeb, salata	Supa, piletina u sosu, pire krompir, hljeb, salata	Proljetna supa, pita, salata
	UŽINA	Kiflice sa đemom	Sezonsko voće	Rogačev kolač	Sezonsko voće	Sezonsko voće
III SEDMICA	DORUČAK	Pura sa kajmakom, mlijeko	Domaće kiflice, jogurt	Uštipci sa kajmakom i suhim sirom, domaći čaj	Domaći polubijeli hljeb, pavlaka, mlijeko	Uljevak sa sirom, jogurt
	RUČAK	Bosanski lonac	Supa, makaroni sa prilogom, salata	Supa, okruglice od mesa i riža, hljeb, salata	Supa, krompir sa mesom, salata	Supa, pita, salata
	UŽINA	Domaći monte	Sezonsko voće	Kolač od jabuka	Sezonsko voće	Palačinke
IV SEDMICA	DORUČAK	Uštipci sa kajmakom i suhim sirom, domaći čaj	Domaći polubijeli hljeb, pavlaka, mlijeko	Pura sa kajmakom, mlijeko	Hljeb, maslac, mlijeko	Kukuruzni kolač, jogurt
	RUČAK	Supa, zapečeni makaroni sa sirom	Grah, hljeb, salata	Supa, musaka od krompira i mesa, hljeb, salata	Supa, piletina u sosu, pire krompir, hljeb, salata	Proljetna supa, pita, salata
	UŽINA	Štrudla	Sezonsko voće	Sutlija	Sezonsko voće	Palačinke
VI	DORUČAK	Hljeb, maslac, mlijeko	Pura sa kajmakom, mlijeko	Uljevak sa sirom, jogurt	Kukuruzni kolač, jogurt	Uštipci sa kajmakom i suhim sirom, domaći

					čaj
RUČAK	Supa, piletina u sosu, pire krompir, hljeb, salata	Grah, crni hljeb, salata	Bosanski lonac, domaći polubijeli hljeb	Supa, pita, salata	Gulaš, polutice od krompira, hljeb, salata
UŽINA	Griz	Sezonsko voće	Krofne	Sezonsko voće	Palačinke

Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Općina Maglaj
PPU ''Dječiji osmijeh'' Maglaj

**Godišnji program rada
Privatne predškolske ustanove ''Dječiji osmijeh'' Maglaj
za pedagošku 2021/2022. godinu**

Maglaj, oktobar, 2021. godine

SADRŽAJ GODIŠnjEG PROGRAMA RADA

I Cilj i zadaci (bitne zadaće i sadržaji)

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj
2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti
3. Spoznajni razvoj
4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

II Osnove i aspekti programa

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi
2. Organizacija rada

III Uslovi rada

1. Materijalno –tehnički uslovi rada
 - 1.1. Prostor
 - 1.2. Didaktička sredstva i pomagala
 - 1.3. Rad i organizacija kuhinje
 - 1.4. Organizacija prevoza djece
2. Kadrovski uslovi rada
3. Zdravstveno-higijenski uslovi rada

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

1. Brojno stanje odgojnih grupa
2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi
 - 2.1. Cjeloviti razvojni program
 - 2.2. Specijalizirani program iz engleskog jezika
 - 2.3. Interventni, kompenzacijски и rehabilitacijski program
 - 2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija
 - 2.5. Program za djecu pred polazak u školu
(djeca koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama
2. Planiranje inovacije
3. Plan rada direktora predškolske ustanove
4. Plan rada stručnih saradnika
5. Planiranje rada Stručnog vijeća
6. Planiranje rada Stručnih aktiva
7. Plan rada Vijeća roditelja
8. Plan izleta i posjeta u bližoj okolini
9. Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva
10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

VI Njega i briga za tjelesni rast i zdravlje djece

1. Sigurnosno - zaštitni i preventivni program
2. Saradnja sa roditeljima
3. Posebni programi

VII Komunikacija sa javnošću

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom
2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom
3. Javne manifestacije

VIII Prilozi

I Cilj i zadaci (bitne zadaće i sadržaji)

Predškolski odgoj čini početnu strukturu integralnog odgojnog sistema. Kao temeljni dio sistema ima nezamjenjivu ulogu u odgoju i obrazovanju djece. Predškolski odgoj je bitan segment uspostavljanja prvih temelja za izgrađivanje samostalne, autonomne, integrirane i stvaralačke ličnosti.

S pedagoškog gledišta rano uključivanje djece u razvijanje njihovih karakternih crta, sticanje potrebnih navika (higijensko - zdravstvenih, kulturnih, radnih, stvaralačkih i etičkih), identificiranje dispozicija za određene vidove stvaralaštva i osiguranje povoljnih uslova za intelektualni, tjelesni, moralni, estetski i radni odgoj ima nesumljivo veliku vrijednost za kasniji životni (porodični), profesionalni i radni razvoj mладог čovjeka. Uslovi života u prvim godinama djetinjstva odlučujući su faktor za to kakva će se ličnost formirati i kakva će ličnost biti tokom svog razvoja. Predškolski odgoj se zasniva na savremenim pedagoškim dostignućima i ne može se odvojiti od općeg cilja društvenog odgoja. Označava kamen temeljac i prvi stepen u razvoju buduće zdrave, stvaralačke, kulturne i društveno - korisne ličnosti.

Rano učenje djece i uravnoteženi razvoj njihovih psihičkih i emocionalnih sposobnosti ima veliko psihološko značenje. Dijete se znanstveno prati, posmatra, proučava, dijagnosticira, koriguje uz poduzimanje svih potrebnih stručnih mjer da bi bilo zdravo, osjećalo se sigurnim, zaštićenim, voljenim i da bi moglo zadovoljiti sve svoje osnovne biološke i psihološke potrebe.

Globalni cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je da se u skladu sa realnim mogućnostima obezbijede uslovi za cijelovit razvoj i ostvarivanje prava djece u skladu sa Konvencijom UN o pravima djece, kroz odgovarajuću podršku porodici razvoj i jačanje predškolskih institucija u ostvarivanju principa na kojima se zasniva predškolski odgoj i obrazovanje.

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja kao integralnog dijela cjelokupnog sistema odgoja i obrazovanja u BiH je osigurati optimalne i jednakе uslove da svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvija i ostvaruje intelektualne i tjelesne sposobnosti, kao i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Predškolski odgoj i obrazovanje ima za cilj odgoj djece predškolske dobi prema zakonitostima njihovog tjelesnog i intelektualnog razvoja kako bi još od rođenja rasla, razvijala se i odgajala u jednakim i povoljnim uslovima u skladu sa najnovijim naučnim spoznajama i uslovima društvenog života.

Posebni ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Doprinositi razvoju djeteta i stvarati uvjete za razvoj i pozitivno uticati na formiranje ličnosti,
- Zadovoljavati potrebe djece za igrom i zajedničkim životom te uticati na pozitivan emocionalni i socijalni razvoj djeteta,
- Razvijati osjećaj patriotizma, radnih i kulturnih navika,

- Razvijati kognitivne sposobnosti djeteta neophodne za razumijevanje prirode, svijeta u kojem živi u skladu sa potrebama i interesovanjima,
- Razvijati socijalne i emocionalne sposobnosti, individualne odgovornosti za rad i život u zajednici,
- Razvijati gorovne i komunikacijske sposobnosti,
- Razvijati fizičke sposobnosti, skladnog razvoja tijela i usvajanje zdravstveno-higijenskih navika,
- Pripremati djecu za dalji odgoj i obrazovanje,
- Razvijati sposobnosti za poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda,
- Razvijati sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu,
- Razvijati svijest o očuvanju životne okoline,
- Razvijati prepostavke za usvajanje socijalnih i moralnih vrijednosti demokratskog, tolerantnog i humanog društva.

Cilj njege, odgoja i obrazovanja predškolskog djeteta ostvaruje se u procesu realizacije općih zadataka njege i odgojno - obrazovnog rada i i specifičnih zadataka koji se posebno definišu za svaku odgojno - obrazovnu grupu.

Posebni zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Obezbijediti i osigurati djeci povoljne uslove za rast i razvoj, omogućiti im radosno djetinjstvo i razvijati osjećaj sigurnosti i sreće,
- Obezbijediti odgoj i obrazovanje pod jednakim uslovima u urbanim i ruralnim sredinama,
- Obezbijediti odgovarajuću podršku porodicama u provođenju koncepcije predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Obezbijediti uključivanje djece sa posebnim potrebama u redovan odgojno-obrazovni program,
- Obezbijediti dostupnost u korišćenju postojećih resursa u institucijama predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Obezbijediti kvalitetan program djeci u godini pred polazak u školu.

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

Ciljevi:

- da se razvijaju motoričke i funkcionalne sposobnosti djece, prirodni oblici kretanja radi ovladavanja prostorom,
- da se stvaraju uslovi za njegu zdravlja i pravilan rast i razvoj,
- da se razvija otpornost organizma prema oboljenjima i deformitetima i očuvanja djece od povreda,
- da se utiče na razvoj neophodnih navika u održavanju lične higijene, razvija samostalnost prilikom odijevanja, obuvanja i hranjenja,
- da se počne sa formiranjem navika za svakodnevno tjelesno vježbanje,

Zadaci:

- razvijanje takmičarskog duha kod djece,

- razvijanje, učvršćivanje i kultiviranje navika za održavanje čistoće u prostoru u kome se djeca igraju, rade i borave,
- vođenje brige o pravilnom rasporedu aktivnosti i odmora,
- zadovoljavanje potreba djece sa posebnim potrebama,
- obezbjeđivanje ishrane primjerene uzrastu i potrebama djece,
- razvijanje ekološke svijesti kod djece (briga o okolini),
- obezbjeđivanje djeci, kada je to moguće, boravak i igre na zraku,
- zaštita djece od nepovoljnih uticaja, oboljenja, deformiteta i povreda,
- uticanje na formiranje navika za kretanjem u svakodnevnim aktivnostima,
- razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti, vlastitu spremnost i sposobnost.

2. Socio - emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

Ciljevi:

- da se počne sa razvijanjem integriteta kod djeteta u svakodnevnom životu,
- da se doprinosi razvoju socijalno i emocionalno zdrave ličnosti djeteta,
- da se počne sa formiranjem navika koje će omogućiti djetetu razvoj pozitivne slike o sebi i o svojim mogućnostima,
- da se uvažavaju i razumijevaju potrebe druge djece i odraslih,
- da se razvijaju pozitivne emocije kod djece teda se radi na razvijanju drugarske, partnerske atmosfere u grupi,
- poticanje djece na veću samostalnost i samoaktivnost u svakodnevnom životu i radu i radu u roditeljskim domu, u vrtiću i u bližoj okolini.

Zadaci:

- njegovanje mehanizama samokontrole koji su važni za osamostaljivanje,
- podrška razvoju slike o sebi, o svojim mogućnostima i sticanju povjerenja u sebe i svoje sposobnosti,
- podrška usvajanju saznanja o pravilima i normama ponašanja u okviru osnovnih moralnih vrijednosti,
- razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti i sposobnosti i razvijati pozitivne emocije,
- razvijanje kod djece osjećaja empatije i povjerenja prema drugima,
- razvijanje tolerancije i potrebe za pronalaženjem načina nenasilnog rješavanja međuljudskih nesporazuma,
- njegovanje pozitivnih emocija, lijepih, drugarskih, partnerskih i saradničkih,
- razvijanje kod djece pozitivanog odnosa prema radu i stvaralaštvu,
- očuvanje kroz kontakte sa vršnjacima i drugima oko sebe integritet svakog djeteta,
- zaštita od nepovoljnih psihosocijalnih uticaja,
- podrška razvoju primarnih socijalnih kompetencija,
- razvijanje moralnih vrijednosti kod djece (dobro, loše).

3. Spoznajni razvoj

Ciljevi:

- da se doprinosi razvoju radoznalosti, samostalnosti, inicijativnosti, kritičkog mišljenja i perceptivnosti,

- izgrađivati aktivan i stvaralački odnos prema svijetu,
- razvijati interesovanja za prirodne pojave, za biljni i životinjski svijet i događaje iz okoline,
- razvoj sposobnosti induktivnog i deduktivnog zaključivanja,
- razvijati samostalnost za obavljanje fizioloških potreba, za održavanje lične higijene i obavljanje drugih aktivnosti,
- razvijati radoznalost i istraživački afinitet za upoznavanje okoline,
- poticati djecu da putem praktičnih postupaka, posmatranja, eksperimentisanja, provjeravanja i dokazivanja izgrađuju osnove naučnog mišljenja,
- razvijati kognitivne sposobnosti kroz namjerno direktno posmatranje prirodnog okruženja,
- uticati na opći spoznajni razvoj a posebno na sposobnost opažanja, uviđanja veza, odnosa i zaključivanja.

Zadaci:

- razvijanje sposobnosti namjernog promatranja i razumijevanja pojava, procesa, predmeta, njihovo opisivanje i procjenjivanje primjenom postupaka ispitivanja, procjenjivanja, klasificiranja po pravilima,
- razvoj logičkog mišljenja i rasuđivanja,
- razvijanje motivacije za pronalaženje, istraživanje i eksperimentisanje.

4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

Ciljevi:

- poticati djecu na verbalno izražavanje misli, ideja i osjećanja u spontanim i organizovanim aktivnostima,
- podrška djeci da govore o svemu što opažaju, osjećaju, rade i misle, što doprinosi njihovoj emocionalnoj i socijalnoj stabilnosti,
- stvaranje uslova za usvajanje pravilnog maternjeg i književnog jezika,
- odabratи materijale za čitanje koji oblikuju dječiji interes i razvojni nivo,
- omogućiti djeci da predviđaju i donose zaključke na osnovu razumljivosti sadržaja priče.

Zadaci:

- poticanje djece na uočavanju osnovnih elemenata priče (početak, sredinu i kraj),
- motivisanje djece da koriste govor prilikom rješavanja konflikata,
- razvijanje vještina za aktivno slušanje,
- uticanje na tačnost izražavanja postepenim odstranjivanjem pojava zastajkivanja, zamuckivanja i tepanja,
- razvijanje pravilne diskriminacije i artikulacije glasova te raditi na bogaćenju rječnika i bogaćenju i razvoju rečenice.
- motivisanje djece da sačekaju odgovor u toku razgovora,
- omogućavanje djeci da kroz igru dožive neka od najljepših ostvarenja dječije književnosti,
- razvijanje kritičnosti prema likovima u pričama a kroz njih raditi na razvijanju samokritičnosti kod djece,
- poticanje spontane govorne improvizacije, igre sa scenskom lutkom i stvaralačku aktivnost djeteta u oblasti govora,
- razvijanje kod djece ljubavi i interesovanja za knjigu.

II Osnove i aspekti programa

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi

Tabela 1.

Naziv predškolske ustanove:	Privatna predškolska ustanova „Dječiji osmijeh“ Maglaj		
Adresa:	Ulica Ivana Pavla bb, 74250 Maglaj, Bosna i Hercegovina		
Akt o osnivanju:	Odluka Osnivača 11/18 od 29.11.2018.godine		
Akt o upisu u sudski registar:	043-0-REG-18 -001357 od 29.11.2018..godine		
Akt o upisu u registar Ministarstva:	10 - 02- 1644 - 3 – 03 / 18.		
Direktor:	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja Čikušić Maida		
Administrativni radnik:	Knjigovodstveni servis "Esma" d.d.Maglaj		
Stručni saradnici: logoped-surdoaudiolog, pedagog psiholog	Armina Obračić, pedagog-psiholog, imartikulant		
Telefon:	0603142245		
Fax :	Fax: /		
e-mail :	privatnapredskolskaustanova@hotmail.com		
Web site :			
Broj djece :	36		
Broj grupa :	1		
Ukupan broj zaposlenih:	7		
Ukupan broj odgajateljica:	3		
Ukupan broj zdravstvenih radnika:	0		
Ukupan broj ostalih zaposlenih :	4		
Broj objekata:	1		
	Centralnih:1	Područnih:/	

Tabela 2.

R.br.	Obilježje potpunosti	Brojno stanje po grupama				Svega
		Jaslice	Vrtić	Grupa POPOiO	Ostalo	
1.	Djeca bez majki	-	-	-	-	-
2.	Djeca bez oca	-	-	-	-	-
3.	Djeca bez oba roditelja	-	-	-	-	-
4.	Djeca sa oba roditelja	-	36	-	-	36

Tabela 3.

R.br.	Obilježje potpunosti	Brojno stanje po grupama				Svega
		Jaslice	Vrtić	Grupa POPO i O	Ostalo	
1.	Stanuje u porodici	-	36	-	-	36
2.	Stanuje u domu	-	-	-	-	-

Tabela 4.

R.br.	OBILJEŽJE OBRAZOVNOG STATUSA RODITELJA	ŠKOLSKA SPREMA RODITELJA								
		Bez škole	OŠ	SSSIII	SSSIV	VKV	VŠ	VSS	VSS2.3	SVEGA
1.	Oca	-	-		30			6	-	36
2.	Majke	-			30			6	-	36

Tabela 5.

R.br.	NAČIN DOLASKA U PREDŠKOLSKU USTANOVU	BROJ DJECE KOJI DOLAZE		
		Pješice	Autobusom	Željeznicom
1.	Udaljenost do 5 km	-	-	-
2.	Udaljenost preko 5 km	-	-	-

Upisana djeca u ovu ustanovu žive u gradu Maglaju ili bližoj okolini . Mali broj djece dolazi iz ruralnih dijelova općine Maglaj. Potrebe za organizovanim prijevozom djece nije bilo. Djecu dovode i odvode sami roditelji, uglavnom vlastitim automobilima ili pješice.

2.Organizacija rada

Radno vrijeme ustanove je prilagođeno potrebama roditelja. Počinje u 6,30 sati i traje do 16:30,00 sati. Rad osoblja (odgajateljica) organizovan je u dvije smjene. Prva počinje u 06:30 sati i traje do 15:00 sati, a druga smjena počinje u 08:30 sati i traje do 16:30 sati. Ostalo osoblje ima drugačiji raspored radnog vremena.

Tabela 6.

R. br.	Objekat	Adresa	Broj telefona	Površina prostora		Funkcija prostora	Iznajmljeni prostor drugom korisniku
				Zatvoreni	Otvoreni		

1.	PPU „Dječiji osmijeh“ Maglaj	Ivana Pavla bb.	0603142245	160 m2	500m2	U upotrebi	-
----	------------------------------	-----------------	------------	--------	-------	------------	---

UKUPNO: 160 m2 500m2

III Uslovi rada

1. Materijalno –tehnički uslovi rada

1.1. Prostor

Tabela 7.

R.br.	PROSTOR	BROJ PROSTORIJA	POVRŠINA U m ²	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
I	VLASTITI ZATVORENI PROSTOR			
1.	Radna soba	1	40	u funkciji
2.	Igraonica	3	60	u funkciji
3.	Biblioteka			
4.	Sala za tjelesni odgoj			
5.	Kuhinja	1	12	u funkciji
6.	Trpezarija	1	14	u funkciji
7.	Spavaonica	2	60	igraona/spavaona
8.	Soba za izolaciju bolesne djece	1	1	
9.	Prostor za roditelje	1		
10.	Kancelarijski prostor	1	16	u funkciji
11.	Sanitarne prostorije	2	18	u funkciji
12.	Ostali zatvoreni prostor			
II	VLASTITI OTVORENI PROSTOR			
1.	Sportska igrališta			
2.	Dvorište	1	500	u funkciji
3.	Školski vrt			
4.	Ostali otvoreni prostor			
III	KORIŠTENI PROSTOR U TUDEM VLASNIŠTVU			
	-	-	-	-
IV	IZNAJMLJENI VLASTITI PROSTOR DRUGOM KORISNIKU			
	-	-	-	-

Odgojno-obrazovni rad odvija se u jednom objektu. Objekat je sagrađen 2005. godine i tehnički zadovoljava propisane standarde za rad jedne predškolske ustanove. Jedini problem imamo sa mokrim čvorom za djecu, nisu odvojeni za dječake i djevojčice, i nisu u skladu sa uzrastom djece. Vlasnik prostora ne dozvoljava da se mokri čvorovi preuređuju. Ostale prostorije u unutrašnjosti vrtića su adekvatne. Otvoreni prostor, odnosno igralište koje djeca koriste je kompletno ograđeno čime je povećana sigurnost djece sa adekvatno urađenim

igralištem za djecu(kućica, tobogan, dvije ljuljaške, dvije klackalice, jedna za mlađu grupu i jedna za stariju, pješčanik).

Namještaj u vrtiću je na zadovoljavajućem nivou, imamo raspoloživih 50 kreveta, dovoljan broj stolova, stolica, ormari za odlaganje didaktike i posteljine.

Bibliotečki fond je nedovoljan i jako mali, ali se trudimo da ga uvijek dopunjujemo.

1.2. Didaktička sredstva i pomagala

Tabela 8.

R.br.	NAZIV	POTREBAN MINIMUM	POSJEDUJE	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
1.	TV – prijemnik	3	2	u funkciji
2.	DVD player	3	2	u funkciji
3.	Grafoskop	1	1	u funkciji
4.	Kasetofon	1	1	
5.	CD player	2	2	u funkciji
6.	Projekciono platno	1		u funkciji
7.	Multimedijalni projektor			u funkciji
8.	Notebook PC	1		
9.	Set igračaka – didaktika	1	1	
10.	Muzički instrumenti	2	2	u funkciji
11.	Kompjuter	2		
12.	Fotoaparat	1	1	u funkciji
OSTALA POMAGALA U STRUČNOJ SLUŽBI				
1.	Kompjuter	1	1	u funkciji
2.	Kopir aparat/printer	1	1	u funkciji
3.	Telefon	1	1	u funkciji
4.	Fax	1	/	

Ustanova je opremljena didaktičkim sredstvima i pomagalima s tim da ćemo u narednom periodu pokušati iznaci sredstva za nabavku savremenih pomagala što će omogućiti odgajateljicama rad na njihovom stručnom usavršavanju, bolju pripremu za aktivnosti i sam odgojno – obrazovni rad u grupi. Set igračaka i didaktike sadrži: velike i male slagalice , memory igrice, loto parne slike, Twister, Ne ljuti se čovječe, drvene slagalice, krin igračke(duga,kaskada, trokutići, most, kolica i dr.), muzički instrumenti, bockalice, velike i sitne lego kocke, slikovnice, knjiga bajki i dr.

Didaktika za POPOIO:

Orfov instrumentarij 1x
 Didaktička igra-Leonardov most 1x
 Drvena didaktika igra- kaskada 1x
 Bocke za predskolski uzrast 10x
 Kocke za predskolski uzrast 5x
 Twister 1x
 Čovjeće ne ljuti se 1x
 Mozaik trokutići 1x
 Duga velika i mala slagalice 2x

Velika kuća slagalica 1x

1.3. Rad i organizacija kuhinje

U vrtiću imamo svoju kuhinju gdje je zaposlena jedna radnica-glavna kuharica. Rad u kuhinji počinje u 07:30 sati i traje do 13:00. Svakoga dana se spravljaju 3 obroka-doručak u 08-00, ručak u 11:30 i užina u 14:00 sati. Za djecu u jaslicama, po potrebi se pripremaju dvije užine. Prilikom planiranja ishrane koriste se standardi i normativi za ishranu djece predškolske dobi. Kuhinja je opremljena savremenom opremom, a kontrolu kvaliteta hrane vrši Kantonalni zavod za javno zdravstvo jednom mjesечно.

Kroz saradnju sa Institutom za zdravlje i sigurnost hrane ZE-DO kantona realizuje se Program higijenizacije. Tim Programom obuhvaćene su slijedeće aktivnosti:

- Ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica uzetih slučajnim uzorkom,
- Pregled lica pod zdravstvenim nadzorom /brisevi ruku i radnih mantila/,
- Kontrola higijene radnih površina, opreme za rad, posuđa za distribuciju hrane,
- Kontrola energetske vrijednosti obroka,
- Kontrola i pregled uslova rada objekta.

Budući da je ishrana jedan od važnih faktora koji uslovjavaju pravilan tjelesni i mentalni razvoj djeteta poštovat će se svi principi normirane, stručno organizovane i vođene ishrane od planiranja do distribucije. Jelovnik će pratiti potrebe za energetskom vrijednošću obroka i potrebe za hranjivim i zaštitnim materijama za određeni uzrast i određeno vrijeme boravka u ustanovi.

Zbog aktuelne situacije s pandemijom korona virusa pojačana je higijena posuđa i kuhinjskog prostora, kao i površina na kojima se služi hrana. Do pomenute situacije djeca su obročila u istoj prostoriji, u 2 termina, no po Preporukama za rad predškolskih ustanova sada to čine u prostoriji u kojoj borave kako bi se izbjeglo miješanje i veliko okupljanje. Zbog manjeg broja djece pomenuto je izvodivo bez većih poteškoća.

1.4.Organizacija prijevoza djece

Prijevoz djece nije organizovan, jer za to nema potrebe. Svaki roditelj dovodi i odvodi svoje dijete.

2.Kadrovske uslovi rada

Tabela 9.

IZVRŠIOCI	Broj potrebnih Izvršilaca	Broj raspoloživih izvršilaca	Spol		Radno iskustvo	
			M	Ž	Do 20 god.	Više od 20 god.
a) Odgajateljice:	2	3		3		3
Profesori predškolskog odgoja	2	2		2		2
Nastavnici predškolskog odgoja						
Ostalo						
Profesor razredne nastave		1		1		1
Direktorica	1	1		1		1
b) Zdravstveni radnici:	0	0				
Njegovateljice:						
c) Stručni saradnici:						
Socijalni pedagog						
Pedagog-psiholog	1	1		1		1
d) Administrativno-tehničko osoblje						
Administrativni radnik						
e) Pomoćno i tehničko osoblje						
Kuharica	1	0,5		1		1
Pomoćna kuharica						
Servirka						
Spremačica	1	0,5		1		1
Domar						
f) Rukovodno osoblje						

Napomena:

-Direktor: U ustanovi radi direktorica Maida Čičkušić po struci Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja koja obavlja poslove direktorice vezana Ugovorom na određeno vrijeme.

-Mješovita vrtička grupa: U mješovitoj vrtičkoj grupi radi Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja Nedžma Mehmedović vezana Ugovorom na neodređeno vrijeme, Profesor

predškolskog odgoja i obrazovanja Merima Delić vezana Ugovorom na neodređeno vrijeme i Profesor razredne nastave Lejla Hadžić vezana Ugovorom na određeno vrijeme koja radi kao asistent.

R. br.	PRIPRAVNIK	STRUČNI NAZIV	STRUČNA SPREMA	GODINE STAŽA	MENTOR	PRIPRAVNIČKI STAŽ
1	Ustanova nema pripravnika					

Tabela 12

3.Zdravstveno-higijenski uslovi

U ustanovama ove vrste nužno je održavati visok nivo higijene. Da bismo to ostvarili već
dugo vremena koristimo najbolja sredstva za održavanje higijene i svakodnevnu dezinfekciju
prostorija u kojima borave djece.

Kroz saradnju sa Institutom za zdravlje i sigurnost hrane ZE-DO kantona realizuje se Program
higijenizacije. Tim Programom obuhvaćene su slijedeće aktivnosti:

- Ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica uzetih slučajnim uzorkom,
- Pregled lica pod zdravstvenim nadzorom /brisevi ruku i radnih mantila/,
- Kontrola higijene radnih površina, opreme za rad, posuđa za distribuciju hrane,
- Kontrola energetske vrijednosti obroka,
- Kontrola i pregled uslova rada objekta.

Sanitarni pregledi odgajatelja se obavljaju jednom godišnje, a sanitarni pregledi kuhara na
svakih 6 mjeseci. Kuhar ima položen sanitarni minimum.

Djeca upisana u ustanovu obavezno prilikom upisa moraju donijeti ljekarsko uvjerenje, kao i
dokaz o izvršenoj obaveznoj imunizaciji.

Periodični servis protivpožarnih aparata se obavlja najmanje jednom godišnje u nadležnoj
Vatrogasnoj službi..

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja vlasnik odnosno korisnik prema uputi
proizvođača, najmanje jednom u tri mjeseca.

Redovnim pregledom utvrđuje se:

- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata,
- opće stanje vatrogasnog aparata,
- kompletност vatrogasnog aparata,
- stanje plombe zatvarača, odnosno ventila **vatrogasnog** aparata,
- i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Pregled elektroinstalacija objekta se obavlja redovno od strane vlasnika objekta.

U tekućoj pedagoškoj godini neizbjegljivo je pomenuti pandemiju uzrokovani Korona virusom
koja je uveliko uticala na način života, a samim tim i način rada PPU "Dječiji osmijeh".

Naime, obustavljen je rad ustanove (kao i svih sličnih) počevši od dana 16.3.2020. godine.

Obustava je prekinuta dana 19.5.2020. Neposredno prije prekida obustave dostavljene su **Procedure za početak rada predškolskih ustanova** kao vodič za unaprijeđenje sigurnosti u vrtićima od strane Instituta za zdravlje i sigurnost hrane. One su pripremljene na osnovu Zaključka Federalnog štaba/stožera civilne zaštite broj 12-40-6-148-160/20 od 12.5.2020. godine referirajući se na sve prethodne preporuke i smjernice Svjetske zdravstvene organizacije, Federalnog ministarstva, Zavoda za javno zdravstvo FBIH, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Grada Beograda, te Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica. Obustava se ponovila u periodu od 22.5.2021. godine do 7.4.2021. godine

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

1. Brojno stanje odgojnih grupa

Tabela 13.

Centralni objekat	ODGOJNE GRUPE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVNI																UKUPAN BROJ DJECE			UKUPAN BROJ DJECE		
	JASLICE			VRTIĆ			GRUPA OPOiO			OSTALO												
	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	BROJ DJECE		BROJ GRU-PA	M	Ž	U	M	Ž	U	
	M	Ž		U	M		U	BROJ GRU-PA		M	Ž		U	BROJ GRU-PA		-	-	-	-	-	-	
							1			-	-	-	-				25	11	36	36		

Napomena: Osnivač ustanove je dao saglasnost o povećanju broja djece za 10%

2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi

2.1.Cjeloviti razvojni program

Osnove zdrave tjelesne konstitucije, temelji intelektualnog, emocionalnog i voljnog života, prva zanimanja i prve spoznaje, prve osobine moralnog lika i osnove budućeg karaktera, prve sposobnosti uočavanja, doživljavanja i ostvarivanja lijepog, prve radne navike i navike društvenog ponašanja postavljaju se već u predškolskoj dobi. O odgojnim uslovima u kojima se nalazi dijete do polaska u školu, u najvećoj mjeri ovisi čitav njegov napredak i razvoj. Predškolski odgoj je ne samo polazna nego i jedna od najvažnijih komponenti u razvoju čovjeka.

Predškolski odgoj i obrazovanje je formativni proces kojim se na uzrastima djeteta od rođenja do polaska u školu bude i aktualiziraju njegovi psihofizički potencijali, potiču i usmjeravaju pozitivne tendencije koje se izražavaju tokom razvoja i zadovoljavaju dječije potrebe kao stalani izvor dječije mogućnosti.

Predškolski odgoj i obrazovanje na području Zeničko-dobojskog kantona, pa tako i u našoj ustanovi zasnovan je na humanističkom pristupu, odgoju i obrazovanju, savremenim naučnim

dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta i obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Period predškolskog doba je od neprocjenjive važnosti u cijelokupnom životnom razvoju pojedinca. U kojoj će se mjeri dijete razvijati zavisi od više faktora kao što su nasljeđe, uslovi u kojima dijete živi i kvalitet aktivnosti u kojima je dijete okruženo. Predškolsko razdoblje djetetova života traje od navršene treće godine života do početka osnovnog obrazovanja. U ovom periodu dijete ovlađava aktivnostima, usvaja veliki broj najrazličitijih informacija, razvija govor do stepena koji ga približava govoru odraslih, počinje logički razmišljati, razvija svoja čula. Za razumijevanje dječijeg psihičkog razvoja, treba prije svega imati u vidu njegov tjelesni razvoj. Proces razvoja se ne vrši stihjski i slučajno već je podložan određenim zakonitostima koje su specifične za svu djecu.

Neki od glavnih principa fizičkog razvoja djeteta polaze od toga da se razvoj dječijih sposobnosti vrši diferencijacijom općih reakcija u specifične. Pojedini dijelovi tijela se razvijaju sopstvenim tempom i svaka faza razvoja ima svoje karakteristične crte po kojima se razlikuju od svake ranije etape.

Razvojna područja se isprepliću tako da nema jasnih granica među razvojnim fazama, za neke je teško definisati odgovarajuće nazive pošto se djeca u ovom periodu razvijaju različitom brzinom. Imajući u vidu pomenuto, ciljevi, zadaci i sadržaji predškolskog programa imaju cjelovit pristup i realizovat će se kroz sva razvojna područja.

U školskoj 2021/2022. godini, kroz proces odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, realizovat će se slijedeći programi:

2.1.Cjeloviti razvojni program

Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvata program njege i odgojnog rada sa djecom od 6 mjeseci do navršene 3. godine života te program odgojno-obrazovnog rada za djecu u 4. godini života do polaska u školu. Realizuje se tokom cijele godine kroz zajedničke aktivnosti u toku nastavne godine i slobodne aktivnosti u toku zimskog i ljetnog perioda.

U proces realizacije Cjelovitog razvojnog programa uključena su djeca od 6 mjeseci života do polaska u školu. Cjelovitim razvojnim programom na početku pedagoške 2021/2022. godine, obuhvaćeno je 36 - je djece u mješovitoj vrtičkoj grupi.

Sadržaj Godišnjeg programa rada prikazuje suštinu realizacije cjelovitog razvojnog programa kroz definisanje ciljeva i zadataka, organizaciju rada te ostale sadržaje koji su prikazani, poštujući odredbe Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, Standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje, te ostale zakonske i podzakonske akate.

2.2. Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program

Ukoliko se ukaže potreba vrtić će realizovati ovu vrstu programa i to na način da prihvati jedno do dvoje djece sa smetnjama u razvoju (ukoliko roditelji takve djece izraze potrebu za institucionalnim smještajem djeteta).

U školskoj 2021/2022. godini, poštujući Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, a pridržavajući se propisanih Standarda i normativa za predškolski odgoj i obrazovanje, uključit ćemo manji broj djece sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju te uz pomoć stručnih osoba- spoljnjih saradnika/ logopeda, psihologa i sl./ sačiniti individualni program rada za svako dijete iz te kategorije. Zbog specifičnosti svakog od te djece program rada će biti sačinjen tek kada se takvo dijete uključi u ustanovu i kada se uz pomoć stručnih lica, a uz prethodnu saglasnost roditelja odrede prioriteti u načinu djelovanja i postizanju krajnjeg cilja.

2.3. Edukativni roditeljski sastanci

U skladu sa savremenom koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, zahtjevima modernog društva koje naglašava značaj cjeloživotnog učenja, dječji vrtić postaje mjesto učenja djece i odraslih. Vrtić je mjesto koje svojom strukturom i organizacijom, te kompetentnom stručnošću može i mora odgovoriti na pitanja i dileme roditelja u njihovoj roditeljskoj ulozi.

Polazeći od razumijevanja roditeljskih potreba i zahtjeva osim uobičajenih oblika saradnje sa roditeljima /informativni roditeljski sastanci, individualni razgovori.../, roditeljima omogućavamo da svoje roditeljske vještine i roditeljsku kompetenciju uče i usavršavaju kroz:

- Edukativne roditeljske sastanke – izmjena iskustva sa drugim roditeljima, provjera i unaprijeđenje dosadašnjih znanja, razvijanje komunikacijskih vještina.
- Predavanja za roditelje organizirana u saradnji sa širom društvenom zajednicom /gosti predavači: pedijatri, stomatolozi, psiholozi, predstavnici drugih odgojno-obrazovnih ustanova.../, upoznavanje sa institucijama koje mogu pomoći porodicama u zadovoljavanju potreba djece i roditelja, zaštiti zdravlja djece, sticanje novih znanja iz različitih područja,
- Radionice za roditelje „Škola roditeljstva“- omogućiti samouvid u osobna znanja, osjećaje, mišljenja, vještine i ponašanja, odgojne stilove roditelja, usvajanje nenasilnih oblika komunikacije, razvijanje pozitivne slike o sebi, podizanje razine psihološke osjetljivosti roditelja za dječje potrebe, razvijanje kvalitete odnosa.

Teme za radionice:

Teme za radionice birat će se na osnovu aktuelne problemate da li u komunikaciji sa djecom ili u komunikaciji sa roditeljima.

Svaka radionica biće zabavnog i kreativnog karaktera koje će osmislići odgajatelji odnosno voditelji odgojno-obrazovnih grupa.

1. Otvoreni dan vrtića – aktivno učešće roditelja u realizaciji odgojno-obrazovnog rada i zajednička druženja djece, roditelja i odgajatelja, što omogućava stvaranje iskustva zajedničkih, kvalitetnih i radosnih doživljaja roditelja i djece, učenje o važnosti razvojnih poticaja u igri, važnosti igre za razvoj djeteta, šta i kako se igrati s djecom, te kako kod djece izgraditi samopouzdanje,
2. Info-centri i edukativni leci koji pružaju roditeljima dodatne informacije o ponašanjima djece u određenim situacijama, različitim odgojno – obrazovnim utjecajima na dijete, o važnim trenucima u životu djeteta.

U procesu realizacije ovog programa učešće uzimaju odgajatelji, uprava vrtića, roditelji i djeca.

2.4. Program za djecu pred polazak u školu

U 2021/2022. godini, po obezbijeđenju finansijskih sredstava, ustanova je planirala realizaciju programa Obaveznog uključivanja djece u predškolski odgoj i obrazovanje u trajanju od 180 sati u godini pred polazak u školu ukoliko to bude odobreno od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa epidemiološkom situacijom, no Ministarstvo je poslalo obavijest o otkazivanju istog zbog situacije sa korona virusom i potencijalne opasnosti po zdravlje djece i uposlenika. U tabeli je predstavljen obuhvat djece polaznika u POPPiO u prethodnim godinama.

	Obuhvat djece polaznika u POPPiO po godinama					
Godina	2020.	2019.	2018.	2017.	2016.	2015.
Broj djece	50	57	61	92	82	60
Broj grupa	5	5	5	6	6	5

V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama

Planiranje odgojno - obrazovnog rada se vrši na godišnjem, mjesечно, sedmičnom i dnevnom nivou, za svaku odgojnu grupu posebno. Imamo etapno planiranje koje prati potrebe djece. Teme će pratiti aktuelna dešavanja u prirodi i društvenoj sredini

Planiranje je tematsko i evidentira se u radnim knjigama - dnevnicima rada za svaku odgojnu grupu posebno.

Teme za koje djeca pokažu posebno interesovanje moguće je produžiti, kao i teme koje su za njih nezanimljive moguće ih je korigovati, između ostalog, nije nužno pratiti mjesечne teme, važno je pratiti potrebe i interes djece.

Pregled mjesечnih tema za 2021/2022. godinu:

Septembar:

Vrtić i ja

Oktobar:

Jesen

Novembar:

Čula

Decembar:

Zima i Nova godina

Januar:

Pričam ti priču

Februar:

Mjesto u kojem živim

Mart:

Porodica i vijesnici proljeća

April:

Proljeće

Maj:

Saobraćaj

Juni:

Ljeto

Juli i avgust:

Igre s vodom

Primjer etapnog planiranja:

MJESEC:DECEMBAR

MJESEČNA TEMA: Zima i Nova godina

SEDMIČNE TEME

1. Vremenske promjene
2. Odjeća i obuća
3. Zimske radosti
4. Dan dječije radosti

SEDMIČNA TEMA: Zimske radosti

1. Izrada novogodišnjih jelkica
2. Novogodišnja pjesmica (igra,ples)
3. Jelenko Bambi (priča po slikama)
4. Izrada Novogodišnjih paketića

2. Planiranje inovacije

Planirana je realizacija projekta „Pozorište za djecu“.

S obzirom da je naš grad udaljen od većih gradskih centara i da naša djeca nisu u prilici često, a gotovo i nikako pogledati pozorišni komad i predstavu za djecu, tim odgajatelja u vrtiću odlučio je „dvesti“ pozorište u naš vrtić.

Glavni cilj projekta jeste da se djeca upoznaju sa scenom i procesom nastanka nekog pozorišnog komada.

Izbor predstave za djecu donijet će odgajatelji i djeca mješovite vrtičke grupe zajedno.Kroz razgovor, prateći želje i interesovanja djece, odgajatelji će odlučiti koji pozorišni komad će izvesti.

Nakon izbora predstave slijedi dalji tok aktivnosti:

Izrada scene , izrada kostima, redovne probe, i realizacija pozorišnog komada.

Plan je realizovati pozorišni komad u prvom polugodištu.

Nositelji projekta su djeca mješovite vrtičke grupe.

Plan rada direktora predškolske ustanove

Poslovi i radni zadaci	Broj sati
1. Koncipiranje i izrada programa rada vrtića i organizovanje odgojno-obrazovnog rada: -planiranje, praćenje i analiziranje odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi, -programiranje rada predškolske ustanove, -izrada godišnjeg i mjesecnih planova rada,	8
2. Studijsko-analitički zadaci na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada: -uvođenje savremenih oblika i metoda rada, -izrada analiza i izvještaja,	2
1. Planiranje, pripremanje i vođenje sjednica stručnih tijela ustanove: -vođenje sjednica Stručnog vijeća, -praćenje rada Stručnog aktiva,	1
2. Planiranje rada stručnog, kolektivnog i individualnog usavršavanja -planiranje i organizovanje seminara, -prisustvovanje oglednim aktivnostima koje izvode odgajateljice, -analiza oglednih aktivnosti, -rad sa pripravnicima, -predavanja za roditelje, -rad na projektima iz oblasti odgoja i obrazovanja,	1
3. Praćenje realizacije programa i podnošenje izvještaja: -praćenje realizacije cjelovitog razvojnog programa, -praćenje realizacije programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, -podnošenje izvještaja o realizaciji programa,	2
6. Pedagoško-instruktivni rad, predavanja, uvođenje inovacija, stručni rad sa pripravnicima, pripreme za rad: -organizovanje rada odgajatelja koji realizuju program obaveznog odgoja i obrazovanja, -organizovanje oglednih aktivnosti za pripravnike,	8
7. Permanentna stručna saradnja unutar kolektiva: -prisustvovanje redovnim aktivnostima odgojnih grupa, -prisustvovanje priredbama i svečanostima, -organizovanje radionica za radnike, -realizovanje stručne teme na Stručnom vijeću,	2
8. Saradnja sa roditeljima i planiranje roditeljskih sastanaka i Vijeća roditelja: -organizovanje opštih roditeljskih sastanaka, -organizovanje sjednica Vijeća roditelja,	1
9. Stručno usavršavanje: -prisustvovanje seminarima u organizaciji Udruženje predškolskih radnika FBiH, -učeće na Međunarodnoj konferenciji o predškolskom obrazovanju,	1

-održavanje ogledne aktivnosti, -realizacija teme na Stručnom vijeću,	
10.Vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije o radu ustanove i os-tvarenju programa rada,	2
11.Učestvovanje u radu organa upravljanja,	5
12.Zastupanje i predstavljanje ustanove,	2
13.Rad na materijalno-finansijskim poslovima ustanove,	2
14.Organizacija rada stručne, tehničke i službe zaštite,	1
15.Saradnja sa stručnim institucijama i društvenom sredinom,	1
16.Planiranje izleta i posjeta kulturno-umjetničkim institucijama,	1
17.Ostali-neplanirani poslovi	
Ukupno:	40

5. Plan rada Stručnog vijeća

Tabela 14.

R. br.	Sadržaj rada Stručnog vijeća	Vrijeme realizacije
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje izvještaja o radu za 2020/21 godinu, • Razmatranje prijedloga GPR, • Organizacija općeg i grupnih roditeljskih sastanaka, • Pripreme za Dječiju nedjelju (od 04.10. 2021. godine do 08.10.2021. godine), Analiza ogledne aktivnosti (Lejla Hadžić) 	Septembar
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i realizacija jesenje svečanosti, • Analiza ogledne aktivnosti(Merima Delić) • Razno. 	Oktobar
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Izvođenje svečanosti povodom Dana državnosti BiH, • Realizacija teme za stručno usavršavanje Lejla Hadžić 	Novembar
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i izvođenje svečanosti povodom Dana dječje radosti, • Organizacija grupnih roditeljskih sastanaka, • Organizacija rada u januaru (godišnji odmori), 	Decembar
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i realizacija zimske svečanosti • Analiza realizacije GPR u I polugodištu, • Organizacija svečanosti povodom Dana žena, • Realizacija teme za stručno usavršavanje(Maida Čičkušić) 	Januar
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacija teme za stručno usavršavanje(Nedžma Mehmedović) • Organizacija općeg i grupnih roditeljskih sastanaka, 	Februar
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i realizacija proljetne svečanosti, • Razno. • Analiza održane svečanosti povodom Dana žena • Analiza ogledne aktivnosti (Maida Čičkušić) 	Mart

7.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza ogledne aktivnosti(Nedžma Mehmedović) Realizacija teme za stručno usavršavanje (Merima Delić) 	April
8.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza realizacije GPR, Analiza realizacije programa saradnje sa roditeljima, Analiza realizacije programa saradnje sa društvenom zajednicom, Analiza realizacije plana stručnog usavršavanja, Obilježavanja Dana ustanove i ispraćaj djece starijih grupa, Raspored godišnjih odmora, Plan rada ustanove za vrijeme ljetnog raspusta Razno. 	Maj
9.	<ul style="list-style-type: none"> Formiranje odgojnih grupa, Plan rada za 2022./2023. godinu, Razno. 	August

U ustanovi postoji samo Stručno vijeće jer je mali broj odgajatelja.

Napomena: Način sprovođenja manifestacija i aktivnosti prilagoditi će se epidemiološkim uslovima u kontekstu zaraze virusom COVID-19. Kada je to moguće dogovori i konsultacije će se odviti online ili telefonskim putem, do poboljšanja epidemiološke slike sve svečanosti će biti zatvorenog tipa.

6.1. Prikaz održavanja oglednih aktivnosti

Tabela 15

	Odgajateljica – njegovateljica	Termin za oglednu aktivnost						Odgojna grupa
		IX	X	XII	III	IV	V	
1.	Lejla Hadžić	X						Mješovita vrtička
2.	Maida Čičkušić				X			Mješovita vrtička
3.	Nedžma Mehmedović					X		Jaslička grupa
4.	Delić Merima		X					Jaslička grupa

7. Plan rada Vijeća roditelja

Tabela 15 a

Mjesec	Sadržaj rada
X	Konstituisanje Vijeća roditelja, Izbor rukovodstva i usvajanje Poslovnika o radu, Usvajanje programa rada Vijeća za 2021/22. godinu.
XI	Učešće roditelja u obilježavanju praznika: -Dana dječije radosti.

XII	Učešće roditelja u finansiranju djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja (učešće roditelja u finansiranju predškolske ustanove),
II	Učešće roditelja u organizaciji izleta i ekskurzije za djecu
III	Učešće roditelja u obilježavanju 8. marta .
V	Učešće roditelja u ispraćaju djece u školu (Dan ustanove), Analiza rada Vijeća roditelja.

Vijeće roditelja brojiti člana: predsjednik Mirza Bradarić i dva člana.

Napomena: Način sproveđenja sastanaka i aktivnosti prilagoditi će se epidemiološkim uslovima u kontekstu zaraze virusom COVID-19. Kada je to moguće dogовори и konsultacije će se odviti online ili telefonskim putem.

8. Plan izleta i posjeta u bližoj okolini

U sklopu realizacije odgojno-obrazovnih aktivnosti bit će planirane posjete slijedećim ustanovama i drugim subjektima općine:

Oktobar: U sklopu Dječije nedjelje, realizovat će se slj. sadržaji: roštiljada i druženje na igralištu vrtića, Odlazak na stadion: realizacija sportskih aktivnosti u sklopu Dječije nedjelje, i posjeta Dječijoj farmi životinja Žepče, i takmičarske igre koje će se realizovati sa roditeljima i djecom na igralištu vrtića ili alternativne aktivnosti u skladu s vremenskim prilikama i epidemiološkom situacijom.

Februar: Odlazak na planinu Vlašić

Maj: Posjeta Željezničkoj stanici, vožnja vozom. Posjeta Autobuskoj stanici Maglaj, vožnja autobusom.

Juni: Ekskurzija u Tuzlu, ZOO vrt, završna ekskurzija koja ima za cilj razvijanje prijateljskih odnosa, druženje, upoznavanje nove sredine.

Napomena: S obzirom da su nam preporukama Instituta za zdravlje zabranjeni svaki vidovi posjeta ustanovama zbog širenja koronavirusa, fokus u 2021/2022. godini će biti na izletima na otvorenom kao i boravak u prirodi.

9. Planiranje smjena, raspored radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva

Red br,	Zaposlenik-naziv radnog mjesta	Radno vrijeme
1.	Direktor	06.30 -14:30 sati
3.	Odgajatelj -prva smjena	07:30 -15:30 sati
4.	Odgajatelj – druga smjena	08:30- 16:30 sati
5.	Asistent	08:00 - 16:00 sati
6.	Kuhar	07:30 - 11:30 sati
7.	Spremačica	15:00 - 19.00 sati

U vrtiću radno vrijeme počinje u 06:30 h. Prijem djece svih odgojno-obrazovnih grupa obavlja direktorica/odgajateljica do 07:30h. Prema rasporedu odgajateljice dolaze i preuzimaju svoje grupe. U 16:00 h grupe se ponovo sastavljaju do odlaska djece kući.

10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

Individualno stručno usavršavanje će se organizovati kroz sljedeće oblike:

- Stalno praćenje stručnih listova „Naša škola“, „Prvi koraci“,
- Obavezne konsultacije i međusobnu razmjenu mišljenja i iskustava,
- Izvođenje oglednih aktivnosti sa inovacijama u radu,
- Konsultacije sa direktorom, stručnim saradnicima i stručnim nadzornicima.
- Učešće na savjetovanjima, seminarima, konferencijama isl.

	Ime i prezime	Tema za stručno usavršavanje	Vrijeme realizacije	Mjesto realizacije
1.	Maida Ćičkušić	„Komunikacijske vještine odgajatelja“	Januar	Stručno vijeće
2.	Merima Delić	„Uloga igre u razvoju deteta“	April	Stručno vijeće
3.	Lejla Hadžić	„ Profesionalni razvoj odgajatelja“	Novembar	Stručno vijeće
4.	Nedžma Mehmedović	„ Strahovi kod djece predškolske dobi „,	Februar	Stručno vijeće

Kolektivno stručno usavršavanje će se odvijati kroz:

- Prisustvovanje oglednim aktivnostima odgajateljica,
- Učešća u radu stručnih organa,
- Učešće u savjetovanjima, seminarima, konferencijama, kursevima, naučnim ekskurzijama, studijskim putovanjima i sl.

Napomena: Sve aktivnosti biti će sprovedene u slučaju povoljne epidemiološke situacije, a u protivnom putem nekih alternativnih opcija (npr. webinari).

VI Njega i briga za tjelesni rast i zdravlje djece

1. Sigurnosno – zaštitni i preventivni programi

1.1. Vrtić kao zajednica koja uči

U adaptacionom periodu roditeljima, naročito roditeljima djece jasličkog uzrasta treba omogućiti da djecu dovode i odvode mimo utvrdenog rasporeda aktivnosti i odmora.

Njegovateljice imaju ovlašćenja da se sa svakim roditeljem individualno dogovore o terminima dovođenja i odvođenja djece, dužini boravka i dr.

U ovom periodu, osim ovih pogodnosti, u dogovoru sa roditeljima ishranu djece treba prilagoditi ranije stečenim navikama u ishrani, vremenu uzimanja obroka, sadržaju, kvantitetu i kvalitetu hrane. Takođe treba poštovati individualne potrebe djece, ranije stečene navike, kao što su emocionalna vezanost djece za određenu igračku, predmet i sl.

Medicinska sestra u jasličkoj grupi vodi karton za svako dijete, od osnovnih stavki npr.težina, visina, koristi cuci, pelene, alergije, način na koji je prihvatio boravak u vrtiću pa sve do složenijih karakteristika koje su opservirane nakon dužeg perioda posmatranja djeteta u vrtiću.

Od prvih dana boravka djece u predškolskoj ustanovi raditi na razvoju samokontrole i samoregulaciji djece kako bi spriječili pojavu agresivnog ponašanja i razvijati kod djece oblike međusobnog poštovanja, razumijevanja, tolerancije i altruizma.

1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina

Njegovateljice i odgajateljice će, kao i do sada, primjereno djelovati na razumijevanju emocionalnih stanja djece naročito kod djece koja dolaze rano i ponekad zbog nenaspavanosti pokazuju nervozna ponašanja, plačljivost, nervozu i neraspoloženje.

Posebnu pažnju posvetiti izražavanju emocija koje izražavaju nelagodu (bijes, srdžba, ljutnja) i usmjeravati djecu da te emocije ispoljavaju na pedagoški prihvatljive načine i samim tih razvijaju samokontrolu.

U međusobnim odnosima kod odraslih i kod djece ponekad dolazi do nedovoljnog razumijevanja i neprimjerenih reakcija pa je zbog toga neophodno razvijati vještinu nenasilnog rješavanja konfliktnih situacija.

Razvijati kod djece osjećaj pripadanja grupi te unutar te grupe razvijati drugarstvo, osjećaj, empatije, učiti ih da dijeli sa drugima, da čekaju svoj red... Kroz sve zajedničke aktivnosti grupe razvijati poštovanje i samopoštovanje djece.

1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci

Prilikom upisa djeteta roditelji prilažu ljekarsko uvjerenje ljekara pedijatra kao dokaz da je dijete psihički i fizički zdravo i sposobno za boravak u predškolskoj ustanovi. Na obrascu zahtjeva za prijem djeteta roditelji dostavljaju osnovne podatke o djetetu i o sebi. U međusobnim kontaktima koji slijede roditelji saznaju više podataka o njegovateljicama-odgojiteljicama koje rade sa djecom, a one saznaju više podataka o porodici djeteta, njegovom socijalnom porodičnom statusu. Podaci do kojih njegovateljice-odgojiteljice dođu trebaju imati status povjerljivih podataka.

Poštovati želje roditelja, koji iz opravdanih razloga, imaju određene zahtjeve vezane za njihovu djecu.

Proces socijalizacije kod djece je različit, što ovisi o sposobnosti djece da prihvataju novu sredinu i nove - nepoznate osobe i da se navikavaju na život u kolektivu. Proces socijalizacije kod djece je različit u pogledu trajanja. Dok se neka djeca vrlo lako adaptiraju, kod neke djece taj proces traje dugo, po nekoliko mjeseci pa i cijelu godinu. Djeci koja imaju problema sa socijalizacijom i njihovim roditeljima treba pomoći.

Djeci koja imaju status djece sa posebnim potrebama treba u procesu socijalizacije pružiti znatno više pažnje ali isto tako i djecu u grupi učiti da prihvataju i uvažavaju potrebe djece sa problemima u učenju i učešću.

1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece

Donoseći odluku da upišu dijete u predškolsku ustanovu, roditelji pored ostalih razloga navode kao jedan od razloga i sigurnost djece. Pod pojmom sigurnosti djece roditelji podrazumijevaju ne samo fizičku zaštitu djece nego i sigurnost pravilnog psihofizičkog razvoja s obzirom da djecu povjeravaju osobama koje su obrazovane i educirane za poslove odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi.

Osim stručnih i educiranih osoba, predškolska ustanova djeci obezbjeđuje boravak u čistim prostorijama opremljenim odgovarajućom opremom, sredstvima i igračkama.

Također, prilikom rada u vrtiću odgajateljice i njegovateljice uče djecu samozaštiti i zaštiti druge djece razvijajući kod djece niz pozitivnih osobina koje su cijenjene u društvu.

2. Saradnja sa roditeljima

2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima

Prilikom upisa djeteta svaki roditelj u pismenoj formi preuzme obavezu saradnje sa predškolskom ustanovom sa ciljem praćenja psihofizičkog razvoja djeteta, čime praktično počinje proces uspješne saradnje. Osim ovog oblika saradnje, roditelji se svakodnevno dva puta viđaju sa njegovateljicama - odgajateljicama i u tim susretima razmjenjuju informacije. U toku godine roditelji prisustvuju na četiri grupna i na dva opća roditeljska sastanka na kojima dobiju informacije o radu grupe i ustanove kao cjeline. O individualnim konataktima i roditeljskim sastancima vodi se odgovarajuća evidencija. Po potrebi, provode se ankete kao način ispitivanja mišljenja roditelja o određenim problemima.

Na grupnim roditeljskim sastancima, roditelji imaju mogućnosti da saslušaju pedagoško-psihološke teme iz programa edukacije roditelja, a putem postavljenih panoa sa informacijama informišu se o radu odgojne grupe. Svaka odgojna grupa na svom panou izlaže dječije likovne radove koji su svakodnevno dostupni roditeljima. Susreti i sastanci će biti održani samo u slučaju nužde, bez okupljanja, najbolje individualno, te u vrijeme kad djeca napuste prostorije vrtića.

Prilikom realizovanja tema, svaki mjesec na oglasnoj ploči se izloži „Pismo za roditelje“, da bi roditelji imali uvid u ono što se radi svaki mjesec ali i da iznađu način da rad vrtića unaprijede svojim idejama i djelovanjem. Također, svaki roditelj može prisustvovati aktivnosti grupe koju pohađa njegovo dijete uz prethodnu najavu i uslov da se situacija s pandemijom utiša.

2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja

Kako bi dijete razvilo pozitivnu sliku o sebi uloga porodice i vrtića kao partnera koji učestvuju u procesu odgoja i obrazovanja djeteta jeste:

- voljeti dijete takvo kakvo jeste, zbog njega samoga i pokazivati mu da ga volimo-dodirom, riječima..
- dati mu na znanje da ga prihvatom, ponašati se prema njemu s poštovanjem, biti ponosni na njega,
- slušati šta govori, prihvati njegove osjećaje, dopustiti mu da izražava ono što misli i osjeća,
- davati mu na znanje da raste, da se razvija, da sve više zna i puno toga može dobro i samostalno napraviti,
- imati vremena za dijete, družiti se s njim, zajedno se igrati,

- naglašavati djetetove dobre strane, ono što dobro radi, u čemu je uspješno, spretno, pažljivo,
- pohvaliti ga za ono što je dobro napravilo, pohvaliti ga za pokušaj i za upornost,
- kada nešto dobro ne radi treba ga potaknuti da nađe dobro rješenje.

Kako bi se ostvarila uspješna veza roditelja i vrtića neophodna je stalna i jasna dvosmjerna komunikacija kao i različiti pristupi saradničkom odnosu. Dvosmjerna redovna informacija je jedan od bitnih načina na koji se podstiču roditelji na neposredno sudjelovanje u aktivnostima s djecom. Vrtić dobrodošlicom prihvata roditelje i na taj način stvara klimu za brojne načine angažovanja roditelja. Uključivanje roditelja u rad vrtića od neprocjenjivog je značaja kako za odgajatelje tako i za djecu. Uključivanjem u rad vrtića roditelji mogu podijeliti svoja znanja, iskustva, ideje, talente i hobije. To će djeci omogućiti da saznaju nešto iz prve ruke, uživaju u zajedničkom radu i druženju, osjete ponos pred drugovima, prihvate i razumiju važnost rada i učenja.

Roditelji se mogu uključiti na slijedeći način:

- Čitanje i pričanje priča djeci /pravljenje slikovnica, priča.../,
- Kuhanje sa djecom i izvođenje različitih eksperimenata,
- Sportske i druge igre,
- Posjeta radnom mjestu,
- Kućni ljubimci / mogu dovesti i ispričati nešto o njemu/,
- Pokazati kolekciju hobija, alata i sl.,
- Planiranje izleta i učešće u istim,
- Pomoći u izradi kostima i rekvizita za dječije predstave,
- Pružiti pravnu, savjetodavnu ili drugu, konkretnu pomoći drugim roditeljima,
- Pomoći u planiranju ili realizaciji predavanja ili radionica za roditelje

2.3. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)

Prema saznanjima sa kojima raspolaćemo, među roditeljima nema ovisnika, a pouzdano znamo da među radnicima ove ustanove nema ovisnika. Ukoliko u narednom periodu dođemo do saznanja da je neko od roditelja postao ovisnik, u interesu zaštite djece i porodice, tražit ćemo pomoći nadležnih institucija.

3.Posebni programi

3.1.Posebni programi odgojno-obrazovnog rada sa djecom

U dogовору и saradnji sa roditeljima organizovat ćemo jednodnevnu ekskurziju u Tuzlu (zoološki vrt) ukoliko to bude dozvoljavala epidemiološka situacija uz minimalan rizik i poštivanje svih epidemioloških mjera.

Djeca starijih odgojnih grupa su do sada učestvovala u ekološkom pokretu „Dan Planete zemlje“. U toku ovih aktivnosti djeca su, u saradnji sa ekološkim pokretima vršila zasađivanje

novih sadnica u dvorištu ove ustanove, kao svoj doprinos razvoju svijesti očuvanja životne i radne sredine. I ove godine ćemo učestvovati u ovim i sličnim aktivnostima.

3.2. Edukacija odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika, direktora, vrednovanja (evaluacija) preventivnih programa

Individualno permanentno stručno usavršavanje odgajateljica, njegovateljica i stručnih saradnika će se provoditi kroz:

- ogledne aktivnosti,
- realizacije stručnih tema,
- praćenje stručne literature: „Naša škola“, „Prvi koraci“ i dr.,
- obavezne konsultacije, razmjenu mišljenja, stavova i iskustava,
- konsultacije sa direktorom, pedagogom – psihologom, logopedom - surdoaudiologom i pedagoškim nadzornikom.

Kolektivno stručno usavršavanje ćemo organizovati kroz učešće u seminarima koje će organizovati Društvo predškolskih radnika FBiH, Udruženje predškolskih radnika balkanskih država, druga udruženja, Pedagoški zavodi i dr.

VII Komunikacija sa javnošću

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom

Sa ciljem nastavka afirmacije predškolskog odgoja i obrazovanja i ove ustanove kao glavnog nosioca ovih aktivnosti, nastaviti ćemo saradnju sa lokalnom TV Maglaj. Ova informativna kuća do sada je pokazala zavidan nivo interesovanja za rad ove ustanove.

Uvođenje djece u svijet knjige je značajan odgojno-obrazovni zadatak. Osim što se to radi u svakodnevnoj praksi, ove aktivnosti će biti nastavljene u saradnji sa Gradskom bibliotekom u Maglaju.

Otklanjanje strahova i predrasuda o liječenju zuba najbolje će se postići uspostavljanjem saradnje sa Domom zdravlja u Maglaju, odnosno sa zubnom ambulantom. Ova saradnja će, pored ostalog, doprinijeti da se kod djece u najranijoj dobi razvija navika održavanja higijene zuba i usne duplje.

Saradnju sa logopedom i psihologom ostvarujemo i ove školske godine, a koji rade pri Centru za rani rast i razvoj u JU "Dom zdravlja" Maglaj.

Starija odgojna grupa posjećivala je osnovne škole za vrijeme "Dana otvorenih vrata" škole pa će i ove godine nastaviti tu saradnju.

Iako se djeca svakodnevno susreću sa policajcima, vatrogascima - majkama i očevima koji dovode i odvode svoju djecu u ovu ustanovu, ipak ćemo posjetiti policijsku i vatrogasnu stanicu u Maglaju, gdje će se djeca, kao i ranijih godina upoznati sa tehničkim i drugim sredstvima kojima se služi policija i vatrogasci u svom radu.

Napomena: Sve aktivnosti sprovoditi će se u unaprijed zakazanim terminima, u manjim grupama, uz zaštitnu opremu i dezinfekciju ruku i prostora, kako bi se izbjeglo veliko okupljanje i ublažila mogućnost zaraze virusom COVID-19.

2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom

Saradnja sa širom društvenom zajednicom će se realizovati kroz posjete predškolskim ustanovama u drugim općinama, posjetu Narodnom pozorištu Zenica, Muzeju grada Zenice i sl..

Napomena: Ovaj vid saradnje sa širom društvenom zajednicom bit će realizovan samo u slučaju da se popravi emidiološka situacija zaraze COVID-19, uz saglasnost i pismeno odobrenje roditelja, .

4. Javne manifestacije

Kao i svake godine, vrtić je dio skoro svih javnih manifestacija koje se realizuju u gradu. Daje svoju podršku svakom projektu, pozivu, ideji. Angažovani smo i otvoreni za saradnju na svim poljima javnog mijenja. Nekada to bude praćeno i javnim nastupom djece, a ponekad se manifestuje vidu simbolične šetnje, te prisustva djece i osoblja manifestacijama tog tipa. Takvu vrstu podrške pružat ćemo i ove 2021./2022.godine uz prilagodbu uslovima i zahtjevima iz Preporuka za rad predškolskih ustanova u kontekstu situacije s COVID-19. Prvobitno zbog sigurnosti djece, iz zakonskih, zdravstvenih te savjesnih razloga svaku posjetu i manifestaciju realizovati ćemo samo uz uslov minimalnog rizika i poštovanja svih epidemioloških mjera, te realizaciju istog prilagoditi mogućnostima.

Tabela 16.

Manifestacija	Datum	Mjesto učešća	Sadržaj
1. Prigodna svečanost – Septembarski dani otpora	17.septembar 2021.g	U prostorijama vrtića, šetnja gradom	- Prigodna recitacija
2. „Dječja nedjelja“	04. – 08.10.2021.g.	Vrtić, Sportska dvorana, Dječija farma životinja Žepče	-Roštiljada na igralištu Sportsko takmičenje u sportskoj dvorani - Takmičarske igre djece sa na igralištu vrtića -Posjeta farmi životinja
3. Jesenja svečanost	05. 11.2021.g.	Vrtić	- Priredba o jeseni
4. Dan državnosti BiH	25.11.2021. g.	Dom kulture Edhem Mulabdić- Maglaj	Prigodne recitacije i pjesme
5. Dan dječje radosti	31.12.2022. g.	Vrtić	Priredba: pjesme, recitacije, dramatizacije, podjela paketića;
6. Dan nezavisnosti	01.03.2022g.	Dom kulture Edhem Mulabdić- Maglaj	Prigodna dramatizacija
7. Dan žena	08.03.2022. g.	Vrtić	Sadržaji prilagođeni prazniku
8. Dan planete Zemlje	22.04.2022.g.	Vrtić, Grad	Priredba prigodnog sadržaja, Maskembal-šetnja kroz grad,
9. Završna svečanost	31.05.2022. g.	Vrtić	Prigodna svečanost / pjesme, recitacije, ples, dramatizacije, podjela diploma djeci koja odlaze u školu/

	2.	1.		
--	----	----	--	--

Prilozi VIII

- 1.Tabela 10**
- 2. Tabela 11**
- 3.Raspored rada u odgojnim grupama**
- 4.Primjerak sedmičnog jelovnika**

PREZIME I IME ODGAJATELJA									
ZAVRŠENA ŠKOLA, AKADEMIJA, FAKULTET									
STRUČNO ZVANJE/STRUČNI NAZIV									
DATUM POLAGANJA STRUČNOG ISPIT									
PODLIJEŽE OCJENJIVANJU U SKLADU SA PRAVILNIKOM									
REALIZIRA ODGOJNO-OBRAZOVNE AKTIVNOSTI U ODGOJNOJ GRUPI									
UKUPNO GODINA RADNOG STAŽA SA 1.9.2020. GODINE									
NEPOSREDNI RAD									
PRIPREME ZA ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD NA PROJEKTIMA, PLANIRANJE									
SARADNJA SA RODITELJIMA, STRUČNI SASTANCI S RODITELJIMA									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Mehmedović Nedžma	Predškolski odgoj i obrazovanje, I slamski pedagoški fakultet Zenica	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	Bez stručnog	DA	DA	2 godine i 5 mjeseci	30	6	1
Delić Merima	Predškolski odgoj i obrazovanje, Islamski pedagoški fakultet Zenica	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	Bez stručnog	DA	DA	1 godina	30	6	1

	0.5		11.	INDIVIDUALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE
	0.5		12.	RAD SA STRUČNIM ORGANIMA
	0.5		13.	SARADNJA SA STRUČNIM SARADNICIMA
	0.5		14.	INDIVIDUALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE
	0.5		15.	RAD U OKVIRU KULTURNE I JAVNE DJELATNOSTI VRTIĆA
	0.5		16.	RAD NA PEDAGOŠKOJ DOKUMENTACIJI, VOĐENJE DOKUMENTACIJE I ANALIZA
	0.5		17.	UVODENJE INOVACIJA SAVREMENIH OBЛИKA, METODA, IZRADA DIDAKTIČKIH SРЕДСТАВА
	0.5		18.	OSTALI POSLOVI
	40		19.	UKUPNO

Tabela 10

Raspored uposlenika prema smjenama:

Vrste rada	smjene OOR od-do	Ostali sati prerasp. rada	Broj			
			radnih dana	sedmica	sati sedmično	sati godišnje
Odgajatelj I	07:00-15:00		260	52	40	2080
Odgajatelj II	08:30-16:00		260	52	40	2080
Pedagog-psiholog	07:30-15:30		260	52	40	2080
Asistent	08:00-16:00		260	52	40	2080
Direktor	06:30-14:30		260	52	40	2080
Spremačica	15:00 -19:00		260	52	20	1040
Kuharica	07:30-12:30		260	52	20	1040
Ukupno :						

Radno vrijeme se, u zavisnosti od potreba Ustanove, može se mijenjati ali tako da se ostvaruje godišnji fond sati.

Raspored odgajateljica i njegovateljica po odgojnim grupama:

1.	Lejla Hadžić	Mješovita vrtička grupa, asistent RN
2.	Maida Čičkušić	Mješovita vrtička grupa, odgajateljica
3.	Merima Delić	Mješovita vrtička grupa, odgajateljica
4.	Nedžma Mehmedović	Mješovita vrtička grupa, odgajateljica

JELOVNIK PPU „Dječiji osmijeh“ Maglaj

PONEDJELJAK

Doručak: jaja s kajmakom, čaj

Ručak: Hljeb, pileća supa, piletina i riža

Užina: voće

UTORAK

Doručak: Hljeb, margarin, marmelada, čaj

Ručak: Hljeb, pire krompir i šnicle

Užina: voće

SRIJEDA

Doručak: uštipci s kajmakom

Ručak: Hljeb, crvena supa, makarone s pavlakom ili kečapom

Užina: keks torta

ČETVRTAK

Doručak : pohovani hljeb, kajmak

Ručak: Hljeb, grah, kupus salata, kompot

Užina: grickalice

PETAK

Doručak: pura s kajmakom, čaj

Ručak: teleća supa, pizza

Užina: rolatiči

Jelovnik će biti usklađen sa godišnjim dobom, sugestijama roditelja i stručnih uposlenika.